

BANK OCHRONY ŚRODOWISKA
SPÓŁKA AKCYJNA

**ŚRÓDROCZNY SKRÓCONY SKONSOLIDOWANY
RAPORT FINANSOWY
GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.
ZA OKRES SZEŚCIU MIESIĘCY ZAKOŃCZONY
DNIA 30 CZERWCA 2015 ROKU**

Warszawa, sierpień 2015 roku

Spis treści

I. Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe	5
Śródroczny skonsolidowany rachunek zysków i strat	5
Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	6
Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	7
Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	8
Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	9
1. Podstawowe informacje o Banku Ochrony Środowiska S.A. i Grupie Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A.	11
2. Sezonowość lub cykliczność działalności w okresie śródrocznym	15
3. Informacje o przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego	15
4. Korekty błędów dotyczących poprzednich okresów	17
5. Ważniejsze oszacowania i oceny	18
6. Zarządzanie ryzykiem	19
7. Wynik z tytułu odsetek	37
8. Wynik z tytułu opłat i prowizji	38
9. Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości	39
10. Ogólne koszty administracyjne	39
11. Podatek dochodowy	40
12. Zysk przypadający na jedną akcję	40
13. Należności od innych banków	41
14. Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	41
15. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczające	42
16. Kredyty i pożyczki udzielone klientom	46
17. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	48
18. Zobowiązania wobec klientów	49
19. Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	50
20. Rezerwy	51
21. Kapitał podstawowy	52
22. Płatności na bazie akcji	54
23. Aktywa i zobowiązania warunkowe	57
24. Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych	58
25. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych	61
26. Podział instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej w zależności od sposobu pomiaru wartości godziwej	63
27. Sprawozdawczość dotycząca segmentów	66
28. Transakcje z podmiotami powiązanymi	71

29. Rodzaj oraz kwoty pozycji wpływających na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy netto lub przepływy środków pieniężnych, które są nietypowe ze względu na ich rodzaj, wielkość lub wywierany wpływ	72
30. Rodzaj oraz kwoty zmian wartości szacunkowych kwot, które były podawane w poprzednich okresach śródrocznych bieżącego roku obrotowego lub zmiany wartości szacunkowych podawanych w poprzednich latach obrotowych, jeśli wywierają one istotny wpływ na bieżący okres śródroczny.....	73
31. Wyplacone dywidendy (łącznie lub w przeliczeniu na jedną akcję), z podziałem na akcje zwykłe i pozostałe akcje	73
32. Istotne zdarzenia następujące po zakończeniu pierwszego półrocza 2015 roku, które nie zostały odzwierciedlone w sprawozdaniu finansowym	73
33. Skutek zmian w strukturze jednostki gospodarczej w ciągu pierwszego półrocza 2015 roku, łącznie z połączeniem jednostek gospodarczych, przejęciem lub sprzedażą jednostek zależnych i inwestycji długoterminowych, restrukturyzacją i zaniechaniem działalności	74
II. Śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe Banku	76
Śródroczny rachunek zysków i strat Banku	76
Śródroczne sprawozdanie z całkowitych dochodów Banku	77
Śródroczne sprawozdanie z sytuacji finansowej Banku	78
Śródroczne sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Banku	79
Śródroczne sprawozdanie z przepływów pieniężnych Banku	80
Informacja dodatkowa do śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego Banku	82
1. Podstawowe informacje o Banku Ochrony Środowiska S.A.	82
2. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	82
3. Informacje o przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości przy sporządzaniu sprawozdania finansowego	82
4. Dane porównawcze	83
5. Korekty błędów dotyczących poprzednich okresów	83
6. Zarządzanie kapitałem	85
7. Wynik z tytułu odsetek	87
8. Wynik z tytułu opłat i prowizji	88
9. Przychody z tytułu dywidend	88
10. Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości	89
11. Zysk przypadający na jedną akcję	89
12. Kredyty i pożyczki udzielone klientom	90
13. Rezerwy	91
14. Płatności na bazie akcji	92
15. Aktywa i zobowiązania warunkowe	95
16. Transakcje z podmiotami powiązanymi	96
17. Sezonowość lub cykliczność działalności w okresie śródrocznym	100
18. Rodzaj oraz kwoty pozycji wpływających na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy netto lub przepływy środków pieniężnych, które są nietypowe ze względu na ich rodzaj, wielkość lub wywierany wpływ	100

19. Rodzaj oraz kwoty zmian wartości szacunkowych kwot, które były podawane w poprzednich okresach śródrocznych bieżącego roku obrotowego lub zmiany wartości szacunkowych podawanych w poprzednich latach obrotowych, jeśli wywierają one istotny wpływ na bieżący okres śródroczny.....	100
20. Wyplacone dywidendy (łącznie lub w przeliczeniu na jedną akcję), z podziałem na akcje zwykłe i pozostałe akcje	100
21. Istotne zdarzenia następujące po zakończeniu pierwszego półrocza 2015 roku, które nie zostały odzwierciedlone w sprawozdaniu finansowym	100
22. Skutek zmian w strukturze jednostki gospodarczej w ciągu pierwszego półrocza 2015 roku, łącznie z połączeniem jednostek gospodarczych, przejęciem lub sprzedażą jednostek zależnych i inwestycji długoterminowych, restrukturyzacją i zaniechaniem działalności	101

I. Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Śródroczny skonsolidowany rachunek zysków i strat

Działalność kontynuowana	Nota	2 kwartał okres od 01-04-2015 do 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	2 kwartał okres od 01-04-2014 do 30-06-2014 niebadane przekształcone	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane przekształcone
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	7	159 203	325 622	190 274	375 307
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	7	-98 182	-204 766	-113 719	-223 333
Wynik z tytułu odsetek		61 021	120 856	76 555	151 974
Przychody z tytułu opłat i prowizji	8	35 521	70 467	30 958	63 999
Koszty z tytułu opłat i prowizji	8	-6 796	-15 105	-7 528	-15 469
Wynik z tytułu opłat i prowizji		28 725	55 362	23 430	48 530
Przychody z tytułu dywidend		5 137	5 137	4 478	4 509
Wynik na działalności handlowej		-542	-543	12 298	17 737
Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych		372	10 376	16 433	17 315
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń		518	1 386	-669	-552
Wynik z pozycji wymiany		23 491	35 127	6 224	14 447
Pozostałe przychody operacyjne		13 684	17 787	4 725	7 041
Pozostałe koszty operacyjne		-5 749	-8 396	-2 464	-6 856
Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości	9	-21 533	-35 836	-14 185	-25 001
Ogólne koszty administracyjne	10	-101 877	-197 887	-95 792	-187 285
Wynik na działalności operacyjnej		3 247	3 369	31 033	41 859
Zysk brutto		3 247	3 369	31 033	41 859
Obciążenia podatkowe	11	140	-719	-4 994	-7 908
- część bieżąca		-1 070	-1 245	-142	-348
- część odroczone		1 210	526	-4 852	-7 560
Zysk netto		3 387	2 650	26 039	33 951
Z tego przypadający na:					
- udziałowców jednostki dominującej		3 387	2 650	26 039	33 951
- udziały niekontrolujące		-	-	-	-
Zysk na akcję przypadający udziałowcom jednostki dominującej w trakcie okresu (w zł)					
- podstawowy	12	-	0,12	-	1,49
- rozwodniony	12	-	0,12	-	1,48

Działalność zaniechana w okresie 6 miesięcy zakończonym dnia 30 czerwca 2015 roku oraz dnia 30 czerwca roku 2014 nie wystąpiła.

Noty przedstawione na stronach od 11 do 74 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Wyszczególnienie	2 kwartał okres od 01-04-2015 do 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	2 kwartał okres od 01-04-2014 do 30-06-2014 niebadane przekształcone	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane przekształcone
Zysk netto	3 387	2 650	26 039	33 951
Składniki przenoszone do rachunku zysków i strat	-38 121	-29 200	535	4 435
Strata / zysk z tyt. wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży	-44 838	-31 077	1 505	7 419
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	-2 225	-4 972	-845	-1 945
Podatek odroczony	8 942	6 849	-125	-1 039
Składniki nie przenoszone do rachunku zysków i strat	-	-	-	-
Całkowity dochód ogółem	-34 734	-26 550	26 574	38 386

Z tego przypadający na:

- udziałowców jednostki dominującej	-34 734	-26 550	26 574	38 386
- udziały niekontrolujące	-	-	-	-

Noty przedstawione na stronach od 11 do 74 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	Nota	30-06-2015 niebadane	31-12-2014 przekształcone
Kasa, środki w Banku Centralnym		440 799	394 168
Należności od innych banków	13	517 609	346 963
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	14	28 902	10 096
Pochodne instrumenty finansowe	15	180 838	214 877
Pochodne instrumenty zabezpieczające	15	10 980	21 823
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	16	13 206 963	12 489 421
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe:	17	4 993 558	5 698 555
– dostępne do sprzedaży		4 060 246	4 708 229
– utrzymywane do terminu zapadalności		933 312	990 326
Aktywa przeznaczone do sprzedaży		50	-
Wartości niematerialne		152 879	164 898
Rzeczowe aktywa trwałe		96 105	132 023
Aktywa z tytułu podatku dochodowego		37 861	29 882
- bieżące		1 714	-
- odroczone		36 147	29 882
Inne aktywa		217 579	169 203
Aktywa razem		19 884 123	19 671 909

ZOBOWIĄZANIA		30-06-2015 niebadane	31-12-2014 przekształcone
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		20	38
Zobowiązania wobec innych banków		365 078	354 086
Pochodne instrumenty finansowe	15	249 392	194 090
Pochodne instrumenty zabezpieczające	15	37 907	41 504
Zobowiązania wobec klientów	18	14 433 785	14 228 040
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	19	2 519 632	2 594 781
Zobowiązania podporządkowane		566 378	566 435
Rezerwy	20	10 177	9 902
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		269	7 652
- bieżące		7	6 280
- odroczone		262	1 372
Pozostałe zobowiązania		181 246	127 613
Zobowiązania razem		18 363 884	18 124 141

KAPITAŁ WŁASNY

Kapitał własny przypadający na udziałowców jednostki dominującej:

Kapitał podstawowy	21	760 325	760 423
- kapitał zakładowy		228 732	228 732
- akcje własne		-1 258	-1 160
- kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		532 851	532 851
Kapitał z aktualizacji wyceny		-695	28 505
Zyski zatrzymane		760 609	758 840
Kapitał własny razem		1 520 239	1 547 768

Kapitał własny i zobowiązania razem		19 884 123	19 671 909
--	--	-------------------	-------------------

Noty przedstawione na stronach od 11 do 74 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Kapitał przypadający na akcjonariuszy Banku									
	Kapitał podstawowy (Nota 21)				Zyski zatrzymane				
	Kapitał zakładowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ogólnego ryzyka	Niepodzielony wynik finansowy	Razem kapitał własny
Stan na 01-01-2015 r.	228 732	-1 160	532 851	28 505	630 808	23 646	48 302	56 084	1 547 768
Wynik netto	-	-	-	-	-	-	-	2 650	2 650
Pozostałe całkowite dochody	-	-	-	-29 200	-	-	-	-	-29 200
Całkowity dochód ogółem	-	-	-	-29 200	-	-	-	2 650	-26 550
Nabycie akcji własnych	-	-98	-	-	-	-	-	-	-98
Opcje menadżerskie (Nota 22)	-	-	-	-	-878	-	-	-	-878
Różnice kursowe	-	-	-	-	-	-	-	-3	-3
Podział wyniku, w tym:	-	-	-	-	60 940	-	-	-60 940	-
Przeniesienie wyniku na pozostałe kapitały	-	-	-	-	63 375	-	-	-63 375	-
Pokrycie straty z lat ubiegłych	-	-	-	-	-2 435	-	-	2 435	-
Stan na 30-06-2015 r. (niebadane)	228 732	-1 258	532 851	-695	690 870	23 646	48 302	-2 209	1 520 239
Stan na 01-01-2014 r.	228 732	-1 160	532 890	21 082	572 448	23 646	48 302	52 170	1 478 110
Strata z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	-	-5 469	-5 469
Stan na 01-01-2014 r.	228 732	-1 160	532 890	21 082	572 448	23 646	48 302	46 701	1 472 641
Wynik netto	-	-	-	-	-	-	-	33 951	33 951
Pozostałe całkowite dochody	-	-	-	4 435	-	-	-	-	4 435
Całkowity dochód ogółem	-	-	-	4 435	-	-	-	33 951	38 386
Nabycie akcji własnych	-	-1 146	-	-	-	-	-	-	-1 146
Opcje menadżerskie (Nota 22)	-	-	-	-	1 129	-	-	-	1 129
Różnice kursowe	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Podział wyniku, w tym:	-	-	-	-	56 186	-	-	-56 186	-
Przeniesienie wyniku na pozostałe kapitały	-	-	-	-	56 186	-	-	-56 186	-
Stan na 30-06-2014 r. (niebadane, przekształcone)	228 732	-2 306	532 890	25 517	629 763	23 646	48 302	24 468	1 511 012

Udziały niekontrolujące w okresie 6 miesięcy zakończonym dnia 30 czerwca 2015 roku oraz dnia 30 czerwca 2014 roku nie wystąpiły.

Noty przedstawione na stronach od 11 do 74 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

		Za okres 6 miesięcy zakończony	
		30-06-2015	30-06-2014
Metoda pośrednia	Nota	niebadane	niebadane przekształcone
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ			
Zysk brutto		3 369	41 859
Korekty razem:		-408 789	676 542
Amortyzacja	10	27 546	23 717
Odsetki z działalności inwestycyjnej		-22 681	-23 910
Odsetki z działalności finansowej		44 867	48 783
Zysk na działalności inwestycyjnej		-6 461	-31
Niezrealizowane różnice kursowe z działalności finansowej		4 376	28 350
Dywidendy otrzymane		-5 137	-4 509
Dywidendy otrzymane od akcji z portfela papierów wartościowych do obrotu		15	35
Dywidendy otrzymane od akcji z portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży		5 122	4 474
Zmiana stanu papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu		-18 806	-34 758
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu wyceny pochodnych instrumentów finansowych i zabezpieczających	24	91 615	36 801
Zmiana stanu należności od innych banków	24	60 183	-37 125
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom		-717 542	66 828
Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych	24	-83 036	-370 427
Zmiana stanu aktywów przeznaczonych do sprzedaży		-50	-
Zmiana stanu pozostałych aktywów	24	-49 271	-48 515
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków i Banku Centralnego		10 974	-129 916
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		205 745	1 041 008
Zmiany stanu rezerw		275	-2 075
Zmiana stanu innych zobowiązań	24	52 730	76 362
Zapłacony podatek dochodowy		-9 253	1 450
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		-405 420	718 401
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ			
Wpływy		270 466	22 538
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych		33 008	66
Wykup papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności		217 193	-
Odsetki otrzymane		20 265	22 472
Wydatki		-162 978	-37 107
Nabycie papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności		-157 763	-
Nabycie wartości niematerialnych		-3 119	-11 622
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych		-2 096	-25 485
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		107 488	-14 569

Metoda pośrednia	Nota	Za okres 6 miesięcy zakończony	
		30-06-2015 niebadane	30-06-2014 niebadane przekształcone
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ			
Wpływy		454 824	344 697
Wpływy z obligacji emitowanych przez Grupę		454 824	344 697
Wydatki		-579 374	-416 873
Nabycie akcji własnych		-98	-1 146
Wykup obligacji emitowanych przez Grupę		-485 000	-316 500
Odsetki zapłacone od obligacji emitowanych przez Grupę, w tym:		-94 276	-99 227
- obligacje podporządkowane		-13 984	-8 964
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		-124 550	-72 176
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO, RAZEM		-422 482	631 656
BILANSOWA ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I EKWIWALENTÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH		-422 482	631 656
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK OKRESU	24	2 457 911	2 974 384
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC OKRESU w tym:	24	2 035 429	3 606 040
- środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania	24	500 165	493 480

Noty przedstawione na stronach od 11 do 74 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Dodatkowe noty objaśniające do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Podstawowe informacje o Banku Ochrony Środowiska S.A. i Grupie Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A.

1.1. Bank Ochrony Środowiska S.A.

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. jest Bank Ochrony Środowiska S.A. (zwany dalej Bankiem lub BOŚ S.A., lub jednostką dominującą). Bank Ochrony Środowiska S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Żelaznej 32 został utworzony na podstawie decyzji Prezesa Narodowego Banku Polskiego (NBP) Nr 42 z dnia 15 września 1990 roku i aktu notarialnego z dnia 28 września 1990 roku o utworzeniu Banku. Bank jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego Sądu Rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy XII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000015525 oraz posiada numer statystyczny REGON 006239498.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) działalność Banku została zaklasyfikowana jako PKD 6419Z.

Czas trwania Banku jest nieoznaczony.

Zgodnie ze Statutem BOŚ S.A., misją Banku jest wspieranie przedsięwzięć służących rozwojowi przemysłu i usług w zakresie ochrony środowiska, rozwojowi rynku produktów i usług związanych z ekologią oraz promowanie i kreowanie postaw proekologicznych i inicjatyw na rzecz ochrony środowiska naturalnego.

Według statutu przedmiotem działalności Banku jest gromadzenie środków pieniężnych, udzielanie kredytów, dokonywanie rozliczeń pieniężnych, wykonywanie innych usług bankowych oraz świadczenie finansowych usług konsultacyjno-doradczych.

Do zakresu działania Banku należy:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- prowadzenie innych rachunków bankowych,
- udzielanie kredytów,
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw,
- emitowanie bankowych papierów wartościowych,
- przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- wydawanie instrumentu pieniądza elektronicznego,
- udzielanie pożyczek pieniężnych,
- wykonywanie operacji czekowych i wekslowych,
- wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
- wykonywanie czynności zleconych, związanych z emisją papierów wartościowych,
- pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym,
- pełnienie funkcji banku depozytariusza.

Do zakresu działania Banku należy ponadto:

- obejmowanie lub nabywanie akcji i praw z akcji, udziałów innej osoby prawnej i jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
- zaciąganie zobowiązań związanych z emisją papierów wartościowych,
- dokonywanie obrotu papierami wartościowymi,
- wykonywanie terminowych operacji finansowych,
- dokonywanie, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,

- nabywanie i zbywanie nieruchomości,
- świadczenie usług konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych, w szczególności w zakresie związanym z ekologią,
- świadczenie usług faktoringowych,
- przyjmowanie i przekazywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych z zastrzeżeniem, że przedmiotem czynności mogą być wyłącznie papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, lub Narodowy Bank Polski, lub inne niedopuszczone do obrotu zorganizowanego instrumenty finansowe oraz obligacje, o których mowa w art. 39p ust.1 ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, a także wykonywanie takich zleceń na rachunek dającego zlecenie,
- świadczenie usług agenta firmy inwestycyjnej,
- świadczenie usług pośrednictwa ubezpieczeniowego,
- prowadzenie czynności windykacyjnych na zlecenie banków oraz podmiotów, z którymi Bank zawarł umowy o wspólnym finansowaniu lub umowy o realizację działań w ramach programów operacyjnych.

Od dnia 24 stycznia 1997 roku decyzją Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW), akcje Banku zostały dopuszczone do obrotu na GPW w Warszawie i zakwalifikowane do działu finanse - sektor bankowy.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku zostało w dniu 13 sierpnia 2015 roku zatwierdzone przez Zarząd jednostki dominującej do publikacji na Giełdzie Papierów Wartościowych w dniu 19 sierpnia 2015 roku.

1.2. Wykaz Akcjonariuszy Banku Ochrony Środowiska S.A.

Struktura akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Banku:

30-06-2015			
Lp.	Akcjonariusz	Liczba głosów na WZ (akcji)	% udział w ogólnej liczbie głosów na WZ (w kapitale zakładowym)
1.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	12 951 960	56,62
2.	ING Otwarty Fundusz Emerytalny oraz ING Dobrowolny Fundusz Emerytalny	1 202 127	5,26

31-12-2014			
Lp.	Akcjonariusz	Liczba głosów na WZ (akcji)	% udział w ogólnej liczbie głosów na WZ (w kapitale zakładowym)
1.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	12 951 960	56,62
2.	ING Otwarty Fundusz Emerytalny oraz ING Dobrowolny Fundusz Emerytalny	1 181 198	5,16

Jedna akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu.

1.3. Wykaz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej BOŚ S.A.

Grupę Kapitałową Banku Ochrony Środowiska S.A. na dzień 30 czerwca 2015 r. tworzył Bank Ochrony Środowiska S.A., pełniący rolę dominującą nad jednostkami bezpośrednio zależnymi: Domem Maklerskim BOŚ S.A., BOŚ Eko Profit S.A., BOS Finance AB, BOŚ Invest Management sp. z o.o., BOŚ Ekosystem sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. spółka komandytowo akcyjna oraz jednostką zależną w sposób pośredni (podmiot zależny od BOŚ Eko Profit S.A.) MS Wind sp. z o.o.

Rodzaj prowadzonej działalności przez Spółki zależne BOŚ S.A.:

Dom Maklerski BOŚ S.A.	- działalność na rynku kapitałowym;
BOŚ Eko Profit S.A.	- inwestycje kapitałowe w projekty proekologiczne oraz działalność finansowa i doradcza uzupełniająca ofertę usługową Banku;
BOS Finance AB	- usługi finansowe - emisja euroobligacji;
BOŚ Invest Management sp. z o.o.	- działalność finansowa, w tym finansowanie podmiotów Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. oraz realizacja ich potrzeb w zakresie najmu powierzchni biurowej i usługowej;
BOŚ Ekosystem sp. z o.o.	- dostarczanie kompleksowych rozwiązań dla gospodarstw domowych w zakresie odnawialnych źródeł energii oraz działalność w zakresie pośrednictwa finansowego w obszarze finansowania projektów proekologicznych;
BOŚ Nieruchomości sp. z o.o.	- działalność w zakresie obrotu i zarządzania nieruchomościami jako Komplementariusz BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. spółka komandytowo akcyjna;
BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A.	- działalność w zakresie obrotu i zarządzania nieruchomościami;
MS Wind sp. z o.o.	- realizacja projektu farmy wiatrowej.

Wykaz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. objętych konsolidacją pełną:

L.p.	Jednostki podporządkowane	Siedziba	Udział % w kapitale Spółki na dzień 30-06-2015	Udział % w głosach na dzień 30-06-2015
Jednostki zależne bezpośrednio				
1.	Dom Maklerski BOŚ S.A.	Warszawa	100%	100%
2.	BOŚ Eko Profit S.A.	Warszawa	100%	100%
3.	BOS Finance AB	Sztokholm	100%	100%
4.	BOŚ Invest Management sp. z o.o.	Warszawa	100%	100%
5.	BOŚ Nieruchomości sp. z o.o.	Warszawa	100%	100%
6.	BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A.	Warszawa	100%	100%
7.	BOŚ Ekosystem sp. z o.o.	Warszawa	100%	100%
Jednostki pośrednio zależne (podmiot zależny od BOŚ Eko Profit S.A.)				
	MS Wind sp. z o.o.	Warszawa	100%	100%

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku udział Grupy w kapitale zakładowym spółek oraz udział w głosach na walnym zgromadzeniu tych spółek wynosił:

- w Domu Maklerskim BOŚ S.A. 100%,
- w BOŚ Eko Profit S.A. 100%,
- w BOS Finance AB 100%,
- w BOŚ Invest Management sp. z o.o. 100%,
- w BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. 100%,
- w BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A. 100%,
- w BOŚ Ekosystem sp. z o.o. 100%
- w MS Wind sp. z o.o. 100%.

1.4. Skład osobowy Zarządu oraz Rady Nadzorczej BOŚ S.A.

(a) Skład Zarządu Banku

Skład Zarządu Banku na dzień 30 czerwca 2015 roku przedstawiał się następująco:

Dariusz Daniluk	- Wiceprezes Zarządu pełniący obowiązki Prezesa Zarządu
Stanisław Kolasiński	- Wiceprezes – pierwszy zastępca Prezesa Zarządu
Paweł Kazimierz Lemańczyk	- Wiceprezes Zarządu

W dniu 29 maja 2015 r. Rada Nadzorcza Banku:

- odwołała:
 - Pana Mariusza Klimczaka ze stanowiska Prezesa Zarządu Banku
 - Pana Adama Grzebielucha ze stanowiska Wiceprezesa Zarządu Banku
- powierzyła pełnienie obowiązków Prezesa Zarządu Panu Dariuszowi Danilukowi, Wiceprezesowi Zarządu Banku.

Do dnia zatwierdzenia sprawozdania skład Zarządu Banku nie uległ zmianie.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku skład Zarządu Banku przedstawiał się następująco:

Mariusz Klimczak	- Prezes Zarządu
Stanisław Kolasiński	- Wiceprezes - pierwszy zastępca Prezesa Zarządu
Dariusz Daniluk	- Wiceprezes Zarządu
Adam Zbigniew Grzebieluch	- Wiceprezes Zarządu
Paweł Kazimierz Lemańczyk	- Wiceprezes Zarządu

(b) Skład Rady Nadzorczej Banku

W skład Rady Nadzorczej Banku na dzień 30 czerwca 2015 roku wchodził:

Piotr Bogdan Kaczyński	- Wiceprzewodniczący
Adam Grzegorz Wasiak	- Sekretarz
Jacek Czesław Ciepluch	- Członek
Bartosz Zbigniew Januszewski	- Członek
Józef Koziół	- Członek
Marek Ignacy Mielczarek	- Członek
Ryszard Ochwat	- Członek
Adam Aleksander Wojtaś	- Członek

W dniu 10 czerwca 2015 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. podjęło uchwały w sprawie:

- odwołania ze składu Rady Nadzorczej Banku:
 - Pana Mariusza Romana Karpińskiego
 - Pana Andrzeja Kazimierza Kraszewskiego
- powołania do składu Rady Nadzorczej Banku:
 - Pana Bartosza Zbigniewa Januszewskiego
 - Pana Marka Ignacego Mielczarka.

W dniu 10 czerwca 2015 r. Pan Marcin Likierski Przewodniczący Rady Nadzorczej Banku złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej BOŚ S.A.

Do dnia zatwierdzenia sprawozdania skład Rady Nadzorczej nie uległ zmianie.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku w skład Rady Nadzorczej Banku wchodził:

Marcin Likierski	- Przewodniczący
Piotr Bogdan Kaczyński	- Wiceprzewodniczący
Adam Grzegorz Wasiak	- Sekretarz
Jacek Czesław Ciepluch	- Członek
Józef Koziół	- Członek
Andrzej Kazimierz Kraszewski	- Członek
Mariusz Roman Karpiński	- Członek
Ryszard Ochwat	- Członek
Adam Aleksander Wojtaś	- Członek

2. Sezonowość lub cykliczność działalności w okresie śródrocznym

W działalności Grupy nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

3. Informacje o przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego

3.1. Podstawa sporządzenia

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. (Grupa Kapitałowa BOŚ S.A., Grupa Kapitałowa, Grupa) obejmuje:

- śródroczny skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku, dane porównawcze za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2014 roku, a także dane za okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku i dane porównawcze za okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2014 roku – które nie były przedmiotem przeglądu ani badania przez biegłego rewidenta,
- śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku, dane porównawcze za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2014 roku oraz dane za okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku i dane porównawcze za okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2014 roku – które nie były przedmiotem przeglądu ani badania przez biegłego rewidenta,
- śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 30 czerwca 2015 roku oraz dane porównawcze na dzień 31 grudnia 2014 roku,
- śródroczne skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku oraz za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2014 roku,
- śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku oraz dane porównawcze za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2014 roku,
- dodatkowe noty objaśniające.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) w wersji zatwierdzonej przez Unię Europejską (UE) obowiązującymi na dzień sprawozdawczy tj. 30 czerwca 2015 roku przy zastosowaniu takich samych zasad rachunkowości dla każdego z okresów.

Dom Maklerski BOŚ S.A., BOŚ Eko Profit S.A., BOS Finance AB, BOŚ Invest Management sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A., BOŚ Ekosystem Sp. z o.o. oraz MS Wind sp. z o.o. sporządzają sprawozdania finansowe zgodnie z zasadami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej zostało sporządzone według zasady kosztu historycznego z wyjątkiem wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu oraz wszystkich kontraktów pochodnych wycenianych do wartości godziwej. Stosowane przez Grupę zasady rachunkowości zostały szczegółowo opisane w Rocznym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku w nocie 2.3-2.30. Standardy i interpretacje oraz zmiany, które zostały po raz pierwszy zastosowane w roku 2015 nie miały istotnego wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe Grupy.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest sporządzone w złotych polskich (zł), a wszystkie wartości, o ile nie przedstawiono inaczej, podane są w tysiącach złotych (tys. zł).

Niniejsze śródroczne skonsolidowane skrócone sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 34 „Śródroczna Sprawozdawczość Finansowa” zatwierdzonym przez UE („MSR 34”). Prezentowane śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu

finansowym. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które zostały wydane przez RMSR, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

Zasady rachunkowości zastosowane do sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących nowych lub zmienionych standardów oraz interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2015 roku:

1) Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2011-2013 obejmujące:

- Zmiany do MSSF 3 *Połączenia przedsięwzięć* - wyjaśniają, że nie tylko wspólne przedsięwzięcia, ale również wspólne ustalenia umowne pozostają poza zakresem MSSF 3. Wyjątek ten stosuje się jedynie do sporządzania sprawozdania finansowego wspólnego ustalenia umownego. Zmiana ta stosowana jest prospektywnie.
- Zmiany do MSSF 13 *Wycena według wartości godziwej* - wyjaśniają, że wyjątek dotyczący portfela inwestycyjnego ma zastosowanie nie tylko do aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, ale także do innych umów objętych MSR 39. Zmiany stosuje się prospektywnie.
- Zmiany do MSR 40 *Nieruchomości inwestycyjne* – zawierają opis dodatkowych usług opisany w MSR 40, który rozróżnia nieruchomości inwestycyjne od nieruchomości zajmowanych przez właściciela (to jest od rzeczowych aktywów trwałych). Zmiana stosowana jest prospektywnie i wyjaśnia, że to MSSF 3, a nie definicja dodatkowych usług zawarta w MSR 40, używany jest do określenia czy transakcja jest nabyciem aktywa czy też przedsięwzięcia.

2) Interpretacji KIMSF 21 *Opłaty publiczne* - wyjaśniająca, że jednostka ujmuje zobowiązanie z tytułu opłaty publicznej w momencie, gdy nastąpi zdarzenie obligujące, czyli działanie, które wywołuje konieczność uiszczenia opłaty zgodnie z przepisami. W przypadku opłat należnych po przekroczeniu minimalnego progu, jednostka nie rozpoznaje zobowiązania do momentu, gdy zostanie osiągnięty ten próg. KIMSF 21 stosowany jest retrospektywnie.

Biorąc pod uwagę stanowisko Ministerstwa Finansów oraz Komisji Nadzoru Finansowego dotyczące sposobu zastosowania wymogów KIMSF 21 w odniesieniu do opłat wnoszonych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (BFG), Grupa zdecydowała o liniowym rozpoznaniu kosztów ponoszonych na rzecz BFG przez cały rok 2015, podobnie jak to miało miejsce w latach ubiegłych.

Gdyby Grupa rozpoznała koszty ponoszone na rzecz BFG jednorazowo w I kwartale 2015 roku, to skonsolidowany wynik netto za I półrocze 2015 roku byłby niższy o 12 680 tys. zł.

Na koniec roku sposób rozliczania opłat na rzecz BFG nie będzie miał znaczenia, ponieważ do tego czasu opłaty zostaną w całości rozliczone do rachunku wyników.

Zastosowanie powyższych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową, wyniki działalności Grupy, ani też na zakres informacji prezentowanych w niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Bank oraz spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego. Na dzień zatwierdzenia niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Bank oraz spółki wchodzące w skład Grupy w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź ograniczenia dotychczasowej działalności.

3.2. Dane porównawcze

Grupa wprowadziła zmiany do uprzednio publikowanych sprawozdań finansowych na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 30 czerwca 2014 roku. Dane porównawcze zostały zaprezentowane w nocie 4.

4. Korekty błędów dotyczących poprzednich okresów

Na dzień 30 czerwca 2015 roku Grupa dokonała korekty błędów lat poprzednich wynikającego z nieprawidłowego rozliczania przychodów z tytułu opłat wnoszonych przez klientów w ramach oferty specjalnej. Zmiany wynikające z korekty błędów w uprzednio publikowanych sprawozdaniach finansowych na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 30 czerwca 2014 roku zostały zaprezentowane poniżej:

Pozycja w rachunku zysków i strat	Tytuł	6 miesięcy zakończonych		
		30-06-2014		30-06-2014
		dane opublikowane	wpływ korekty	dane zaprezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	Zmiana prezentacji przychodów z tytułu rozliczonej prowizji wg ESP	373 905	1 402	375 307
Wynik z tytułu odsetek		150 572	1 402	151 974
Przychody z tytułu opłat i prowizji	Korekta przychodów z tytułu prowizji do rozliczenia w czasie	66 507	-2 508	63 999
Wynik z tytułu opłat i prowizji		51 038	-2 508	48 530
Wynik na działalności operacyjnej		42 965	-1 106	41 859
Zysk brutto		42 965	-1 106	41 859
Obciążenia podatkowe		-8 118	210	-7 908
- część odroczone	Zmiana obciążeń z tyt. podatku odroczonego	-7 770	210	-7 560
Zysk netto		34 847	-896	33 951

Pozycja w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	Tytuł	6 miesięcy zakończonych		
		30-06-2014		30-06-2014
		dane opublikowane	wpływ korekty	dane zaprezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym
Zysk netto	Korekta przychodów z tytułu prowizji do rozliczenia w czasie	34 847	-896	33 951
Całkowity dochód ogółem		39 282	-896	38 386

Pozycja w nocie zysk przypadający na jedną akcję	Tytuł	6 miesięcy zakończonych		
		30-06-2014		30-06-2014
		dane opublikowane	wpływ korekty	dane zaprezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym
Zysk netto		34 847	-896	33 951
Podstawowy zysk na akcję (wyrażony w zł, gr.)		1,53		1,49

Pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Tytuł	31-12-2014		31-12-2014
		dane opublikowane	wpływ korekty	dane zaprezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Prowizje rozliczane w czasie	12 496 591	-7 170	12 489 421
Aktywa z tytułu podatku dochodowego		28 520	1 362	29 882
- odroczone		28 520	1 362	29 882
Aktywa razem		19 677 717	-5 808	19 671 909
Zyski zatrzymane		764 648	-5 808	758 840
Kapitał własny razem		1 553 576	-5 808	1 547 768
Kapitał własny i zobowiązania razem		19 677 717	-5 808	19 671 909

5. Ważniejsze oszacowania i oceny

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez UE wymaga zastosowania pewnych istotnych z punktu widzenia rachunkowego oszacowań. Wymaga również od Zarządu stosowania własnego osądu przy stosowaniu przyjętych zasad rachunkowości. Zagadnienia, w odniesieniu do których wymagana jest większa doza osądu, zagadnienia bardziej złożone, założenia i szacunki znaczące z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego odnośnie utraty wartości kredytów i pożyczek, utraty wartości instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży, dłużnych papierów utrzymywanych do terminu zapadalności, wartości godziwej instrumentów finansowych, rezerwy na zobowiązania i roszczenia, rezerwy na świadczenia pracownicze, składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego, nie uległy zmianie i zostały przedstawione w Rocznym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku i mają zastosowanie przy sporządzaniu niniejszego raportu.

6. Zarządzanie ryzykiem

6.1. Ryzyko kredytowe

6.1.1. Zarządzanie ryzykiem kredytowym

(a) Definicja ryzyka kredytowego

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko związane z zagrożeniem nie wywiązania się kredytobiorcy z postanowień umowy kredytowej, w szczególności chodzi o niedotrzymanie terminu spłaty kapitału, odsetek oraz pozostałych kosztów kredytowania.

(b) Metody zarządzania ryzykiem

Bank realizuje politykę zarządzania ryzykiem kredytowym w ujęciu indywidualnym (transakcja kredytowa), i portfelowym uwzględniając poziom apetytu na ryzyko.

Maksymalna wysokość apetytu na ryzyko określana była w ramach granic wyznaczonych przez praktykę ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem i przyjęta na poziomie umiarkowanym.

W procesie zarządzania ryzykiem kredytowym Bank stosował w szczególności:

- 3) postępowanie przy ocenie ryzyka pojedynczej transakcji, ustanawianiu zabezpieczeń oraz podejmowaniu decyzji kredytowych,
- 4) monitorowanie poziomu ryzyka, limitowanie oraz przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
- 5) modele ratingowe i scoringowe wykorzystywane w ocenie ryzyka klientów indywidualnych i instytucjonalnych,
- 6) portfelowy pomiar ryzyka kredytowego,
- 7) system raportowania dla kadry kierowniczej Banku,
- 8) systemy informatyczne, wspierające realizację wyżej wymienionych zadań.

Zarządzanie ryzykiem pojedynczych transakcji realizowane było z uwzględnieniem następujących zasad:

- 1) każda transakcja kredytowa wymagała wszechstronnej oceny ryzyka kredytowego, której wyrazem był rating wewnętrzny lub ocena scoringowa,
- 2) podstawą pozytywnej decyzji kredytowej było posiadanie przez klienta zdolności kredytowej,
- 3) pomiar ryzyka kredytowego potencjalnych oraz zawartych transakcji kredytowych dokonywany był na etapie ich udzielania oraz monitorowania,
- 4) proces kredytowy zapewniał niezależność oceny poziomu ryzyka kredytowego od służb sprzedaży,
- 5) decyzje kredytowe podejmowane były wyłącznie przez osoby do tego uprawnione,
- 6) oferowane klientowi warunki transakcji kredytowej zależały od poziomu ryzyka kredytowego związanego z klientem i/lub transakcją.

Finansowanie pojedynczej transakcji uzależnione było od:

- 1) posiadania przez kredytobiorcę zdolności kredytowej do spłaty wnioskowanego zadłużenia w terminach uzgodnionych z Bankiem,
- 2) przedstawienia zabezpieczenia spłaty w formie i o wartości akceptowanej przez Bank, o ile przepisy wewnętrznego tego wymagają,
- 3) spełnienia innych kryteriów warunkujących podjęcie finansowania takich jak, w szczególności, wyniki dotychczasowej współpracy klienta z Bankiem oraz oceny historii kredytowej klienta w sektorze bankowym.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w ujęciu portfelowym realizowane było z wykorzystaniem różnych metod pomiaru i wyceny ryzyka kredytowego, w tym:

- 1) prawdopodobieństwa niewypłacalności,
- 2) oczekiwanej straty kredytowej,
- 3) macierzy migracji pomiędzy okresami opóźnienia lub klasami ryzyka,
- 4) analizy generacji kredytów (kredytów udzielanych w danym okresie czasu),
- 5) udziału i struktury kredytów zagrożonych,
- 6) udziału i struktury ekspozycji z utratą wartości i spełniających przesłankę indywidualnej utraty wartości.

W Banku funkcjonuje Komitet Zarządzania Ryzykiem Kredytowym, którego celem jest kształtowanie zasad zarządzania ryzykiem kredytowym i monitorowanie tego ryzyka, w ramach określonych przez właściwą strategię, politykę lub zasady przyjęte przez Zarząd Banku lub Radę Nadzorczą oraz wzmocnienie funkcji zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku.

Komitet działa w następujących obszarach:

- 1) zarządzanie ryzykiem kredytowym i proces kredytowy,
- 2) wycena aktywów,
- 3) modele i metodyki oceny ryzyka,
- 4) zarządzanie kapitałem wewnętrznym.

(c) Procesy ustalone w celu zarządzania ryzykiem

Bank oceniał ryzyko kredytowe z wykorzystaniem modeli ratingowych i scoringowych. Modele były budowane, rozwijane, monitorowane i nadzorowane w Obszarze Ryzyka z uwzględnieniem wewnętrznych i zewnętrznych wymogów w tym zakresie. Modele podlegają cyklicznej walidacji zgodnie z wymogami nadzorczymi w tym zakresie.

Odstąpienie od przyjętego sposobu oceny ryzyka wymagało akceptacji dyrektora Departamentu odpowiedzialnego za ocenę ryzyka pojedynczych transakcji i skutkowało dodatkową weryfikacją ryzyka przez eksperta ds. ryzyka – pracownika w/w Departamentu wyspecjalizowanego w identyfikacji ryzyk i doborze adekwatnych form mitygacji, niezależnego od służb sprzedaży.

Bank monitorował ryzyko kredytowe przez cały okres funkcjonowania transakcji kredytowej. Częstotliwość i zakres monitorowania były zależne od poziomu identyfikowanego ryzyka.

W procesie oceny i monitorowania ryzyka Bank wykorzystywał informacje pochodzące z wewnętrznych baz danych oraz ze źródeł zewnętrznych, w tym z Biura Informacji Kredytowej SA. i Krajowego Rejestru Długów.

Ryzyko braku terminowej obsługi lub spłaty zadłużenia oraz ryzyko utraty lub spadku wartości przyjętego zabezpieczenia mitygowane było z wykorzystaniem systemu wczesnego ostrzegania. W przypadku zidentyfikowania sytuacji mogących zagrozić terminowej spłacie Bank podejmował działania upominawcze i restrukturyzacyjne wykorzystując w tym celu właściwe narzędzie informatyczne.

W Banku funkcjonowały zasady nadawania i przeglądu uprawnień do podejmowania decyzji kredytowych. Przy ustalaniu wysokości kompetencji w szczególności organom jednoosobowo podejmującym decyzje kredytowe, uwzględniane były: doświadczenie i umiejętności analityczne, portfel kredytowy oraz kompetencje analityków biznesowych zatrudnionych w jednostce. Decyzje kredytowe podejmowane były zgodnie z przyznanym zakresem kompetencji.

Podejmując decyzje kredytowe w sprawie transakcji zawieranych z członkami organów Banku lub osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku albo podmiotami powiązanymi z nimi kapitałowo lub organizacyjnie, Bank uwzględniał wymogi ustawy Prawo bankowe.

Decyzje kredytowe podejmowane były na podstawie rekomendacji w sprawie zawarcia transakcji wydanej przez osobę dokonującą oceny ryzyka.

W przypadku ekspozycji istotnych ze względu na poziom ryzyka lub kwotę transakcji, ocena ryzyka weryfikowana była przez eksperta ds. ryzyka kredytowego.

Bank preferował transakcje zabezpieczone z zastrzeżeniem, że ustalono maksymalny poziom transakcji niezabezpieczonych w segmencie detalicznym wraz z kryteriami pozwalającymi na udzielenie transakcji bez zabezpieczenia, z uwzględnieniem specyfiki produktowej, segmentu klientów, wpływu tych transakcji na wyniki Banku i wysokość potencjalnej straty.

Poziom zabezpieczenia był uzależniony od poziomu ryzyka generowanego przez transakcję, w tym w szczególności od rodzaju transakcji i długości jej trwania.

Ustalając wartość zabezpieczenia Bank kierował się zasadą ostrożnej wyceny. Przy wyborze formy zabezpieczenia Bank uwzględniał:

- należyta ochronę interesów Banku,

- wysokość kosztów związanych z ustanowieniem danego zabezpieczenia,
- możliwość szybkiego upłynnienia danego zabezpieczenia.

Bank oceniając i monitorując wartość zabezpieczenia korzysta z zewnętrznych baz danych, w tym z bazy AMRON oraz bazy Cenatorium sp. z o.o.

(d) Narzędzia/techniki służące do pomiaru ryzyka

Klient i transakcja podlegały ocenie ryzyka kredytowego uwzględniającej wymagania nadzorcze w tym zakresie.

Bank różnicował modele oceny ryzyka w zależności od rodzaju klienta i transakcji kredytowej.

Model oceny ryzyka kredytowego dla osób fizycznych ubiegających się o finansowanie na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą obejmował analizę ilościową – polegającą na ustaleniu wysokości i stabilności źródeł spłaty zobowiązania kredytowego - oraz analizę jakościową, polegającą na ocenie cech klienta detalicznego, które mają istotny wpływ na skłonność klienta do spłaty zaciągniętego zobowiązania kredytowego w terminach określonych w umowie, w tym ocenę scoringową i ocenę zachowania klienta w oparciu o informacje z Biura Informacji Kredytowej S.A. W procesie oceny zostały uwzględnione postanowienia Rekomendacji T i S KNF, w szczególności w zakresie wprowadzenia odpowiednich poziomów wskaźnika DtI i LtV oraz możliwości zastosowania uproszczonej oceny zdolności kredytowej.

Model oceny ryzyka klientów ubiegających się o finansowanie na cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej lub statutowej (finanse publiczne) uwzględniał dwa obszary: ocenę klienta i ocenę transakcji (ocena ratingowa). Ocena klienta dokonywana była przez właściwy poziom decyzyjny na podstawie elementów ilościowych i jakościowych. Ocena ilościowa dotyczyła podstawowych, z punktu widzenia generowania wyniku finansowego i zachowania płynności, obszarów działalności klienta. Ocena jakościowa obejmowała ocenę w szczególności: planów rozwojowych, doświadczenia i umiejętności osób zarządzających, jakości relacji klienta z otoczeniem zewnętrznym, w tym z Bankiem. Ocena klienta dokonywana była na tle sytuacji ekonomicznej branży, lokalnego rynku i kraju. Dodatkowo, ocena uwzględniała skalę narażenia klienta na negatywne skutki zmian stóp procentowych i kursów walutowych oraz stosowaną przez klienta politykę zabezpieczeń przed ryzykiem kursowym i stopy procentowej. W przypadku finansowania klienta funkcjonującego w ramach grupy podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie Bank oceniał ryzyko kredytowe z uwzględnieniem wpływu sytuacji podmiotów powiązanych. Ocena transakcji dokonywana była w szczególności na podstawie oceny celu finansowania, długości okresu kredytowania i wartości zabezpieczenia spłaty. Bank ustanawiał taką strukturę finansowania, aby zapewnić podział ryzyka pomiędzy kredytobiorcę i Bank, głównie poprzez odpowiednie do skali ryzyka zaangażowanie środków własnych kredytobiorcy.

Narzędzia do pomiaru ryzyka kredytowego

Dla potrzeb pomiaru ryzyka kredytowego stosowane były:

- 1) dla klientów ubiegających się o finansowanie na cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej lub statutowej (finanse publiczne) - narzędzie o nazwie SZRK (System Zarządzania Ryzykiem Kredytowym) oraz narzędzie o nazwie RatigKred,
- 2) dla klientów ubiegających się o finansowanie na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą (osoby fizyczne) – narzędzie o nazwie SZRK oraz narzędzie o nazwie CCPM (System Wsparcia Sprzedaży Kredytów Detalicznych).

(e) Opis poszczególnych ryzyk koncentracji, sposobów ich pomiaru, monitorowania

W ramach nadzoru nad koncentracją wierzytelności kredytowych Bank identyfikował, dokonywał pomiaru i monitorował ryzyka koncentracji zaangażowania na poziomie:

- 1) pojedynczego klienta/transakcji oraz
- 2) portfela kredytowego.

Na poziomie klienta i transakcji, ryzyko koncentracji zaangażowania zarządzane było poprzez przestrzeganie nadzorczych limitów zaangażowania, wynikających z przepisów Prawa Bankowego, jak również poprzez stosowanie zasady, że przebieg procesu oceny i monitorowania ryzyka zależy od kwoty zaangażowania kredytowego.

Na poziomie portfela kredytowego zarządzanie koncentracją zaangażowań dokonywane było poprzez przestrzeganie limitów wewnętrznych, zatwierdzonych przez Zarząd Banku.

W szczególności Bank stosował następujące limity:

- branżowe – określające zaangażowanie Banku w najbardziej ryzykowne branże;
- geograficzne – zaangażowanie wobec innych krajów;
- dotyczące parametrów produktowych – np. maksymalne LTV;
- dotyczące portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie – wynikające z Rekomendacji KNF;
- udziału kredytów walutowych w portfelu kredytów Banku,
- udziału zaangażowania w jeden segment klienta.

Podstawowe limity zatwierdzone zostały przez Radę Nadzorczą.

Poziom wykorzystania limitów był cyklicznie monitorowany i raportowany organom Banku w trybie wynikającym z regulacji wewnętrznych Banku.

W celu ograniczenia ryzyka wynikającego z dużej koncentracji zaangażowania wobec jednego podmiotu Bank wprowadził szczególne zasady zarządzania zaangażowaniami powyżej 50 mln zł.

6.1.2. Opis metodologii rozpoznawania utraty wartości ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje przeglądu ekspozycji kredytowych polegającego na identyfikacji ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości, przeprowadzaniu pomiaru utraty wartości oraz ustalaniu wysokości odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości tych ekspozycji w okresach miesięcznych.

W tym celu Bank przeprowadza podział ekspozycji kredytowych, uwzględniający wielkość ich zaangażowania oraz charakterystykę ryzyka, na ekspozycje wyceniane metodą indywidualną i metodą portfelową oraz przeprowadza ocenę tych ekspozycji pod względem wystąpienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości.

Za ekspozycje kredytowe, które utraciły wartość Bank uznaje te ekspozycje, dla których wystąpiły przesłanki utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu ekspozycji w księgach Banku i zdarzenie powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przepływy pieniężne wynikające z tej ekspozycji, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

Za przesłanki utraty wartości Bank uznaje w szczególności:

- opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekraczające 90 dni, z wyłączeniem ekspozycji kredytowych banków, dla których przyjmuje się opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekraczające 7 dni,
- pogorszenie się w okresie kredytowania sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika, wyrażające się zaklasyfikowaniem do klasy ratingowej 14 i gorszej, wskazującej na zagrożenie dla spłaty zadłużenia,
- zawarcie umowy restrukturyzacji ekspozycji kredytowej / złożenie wniosku o restrukturyzację zadłużenia,
- pogorszenie wskaźników finansowych dotyczących między innymi: płynności klienta oraz możliwości obsługi zadłużenia,
- wystąpienie innych zdarzeń, będących równoważnymi z wejściem klienta w stan niewypłacalności, skutkującymi niemożliwością terminowej spłaty zadłużenia,

Pomiar utraty wartości ekspozycji kredytowych metodą indywidualną oparty jest na wyliczeniu bieżącej wartości oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej. W przypadku obniżenia wartości bieżącej możliwych do realizacji przepływów pieniężnych, tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości odpowiadający przewidywanej stracie kredytowej z tytułu nie wywiązania się dłużnika ze zobowiązań wobec Banku pomniejszonej o korektę odsetek impairmentowych (IKON - korekta pomniejszająca przychody odsetkowe Banku). Oczekiwane przyszłe przepływy z zabezpieczeń, szacuje się na podstawie wartości windykacyjnej, pomniejszonej o koszty przejęcia i sprzedaży.

Metodę indywidualną pomiaru utraty wartości stosuje się w odniesieniu do:

- 1) ekspozycji kredytowych indywidualnie istotnych:
 - spełniających przesłanki indywidualnej utraty wartości lub znajdujących się w okresie kwarantanny lub
 - dotyczących klienta, wobec którego Bank posiada inne ekspozycje kredytowe, dla których rozpoznano przesłankę indywidualnej utraty wartości (propagacja utraty wartości), lub
- 2) ekspozycji restrukturyzowanych, jeżeli rozpoznana została dla nich przesłanka utraty wartości lub ekspozycje znajdują się w okresie kwarantanny bez względu na indywidualną istotność tych ekspozycji, w przypadku gdy dla danej umowy nastąpiło renegotjonowanie warunków umowy więcej niż dwa razy, lub Bank zawarł umowę restrukturyzacji, zawieszającą spłaty kredytu na określony czas, w którym kredytobiorca zobowiązał się do sprzedaży istotnych zabezpieczeń rzeczowych,
- 3) ekspozycji kredytowych indywidualnie nieistotnych, dla których jest identyfikowana przesłanka utraty wartości lub ekspozycje znajdują się w okresie kwarantanny, o ile na moment rozpoznania utraty wartości były znaczące indywidualnie oraz spełniały dodatkowe warunki określone przez Bank,
- 4) ekspozycji kredytowych nieistotnych, posiadających nietypowe charakterystyki ryzyka kredytowego.

Pomiar portfelowej utraty wartości dokonywany jest w oparciu o parametry pomiaru utraty wartości szacowane metodami statystycznymi na podstawie danych historycznych, dla wyodrębnionych portfeli, grupowanych dla celów łącznego pomiaru utraty wartości według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego. Historyczne trendy strat są oczyszczane ze zdarzeń jednorazowych.

Bank w wycenie portfelowej stosuje podział na 7 portfeli:

- klienci detaliczni kredyty hipoteczne udzielone w PLN,
- klienci detaliczni kredyty hipoteczne udzielone w walucie obcej,
- klienci detaliczni pożyczki gotówkowe,
- klienci detaliczni pożyczki hipoteczne,
- klienci detaliczni pozostali,
- klienci korporacyjni, w tym instytucje finansowe oraz klienci segmentu funduszy ekologicznych,
- klienci segmentu finansów publicznych.

Odwroćcie straty czyli ponowna klasyfikacja kredytu jako bez utraty wartości możliwa jest po wystąpieniu kryterium ustąpienia przesłanki oraz upływie określonego okresu kwarantanny, w którym przesłanka nie jest identyfikowana.

Dla ekspozycji, dla których nie zidentyfikowano przesłanki utraty wartości, Bank tworzy odpisy aktualizujące na wypadek zaistniałych, ale jeszcze niezidentyfikowanych strat (tzw. odpis IBNR). Odpis pokrywa straty, które wystąpiły na moment pomiaru utraty wartości, ale nie zostały jeszcze rozpoznane na poziomie indywidualnym.

Odpisy IBNR tworzone są przy wykorzystaniu modelowego prawdopodobieństwa wystąpienia utraty wartości (PD) w okresie identyfikacji straty (LIP). W pierwszym półroczu 2015 r. okresy LIP dla portfeli kredytów detalicznych niezabezpieczonych hipotecznie zostały wydłużone z 4 do 6 miesięcy. Tym samym Bank według stanu na 30 czerwca 2015 roku stosował długości okresów LIP w obszarze detalicznym nie krótsze niż 6 miesięcy. Zmiana przełożyła się na dotworzenie odpisów IBNR w kwocie 3,4 mln zł.

Dla wszystkich portfeli odrębne (podwyższone) stawki IBNR stosuje się dla ekspozycji restrukturyzowanych oraz w przypadku klientów korporacyjnych dla ekspozycji o podwyższonym ryzyku („watch lista”).

Metodyka i założenia przyjęte przez Bank do szacowania utraty wartości podlegają regularnej analizie w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy stratami szacowanymi, a rzeczywistymi.

6.1.3. Należności od innych banków

Poniżej zaprezentowano wartości brutto należności od innych banków w podziale na grupy ratingowe nadane przez Moody's, Fitch oraz Standard & Poor's (S&P).

Wyszczególnienie	30-06-2015	31-12-2014
Moody's		
A1	3 464	3 029
A2	95 526	68 267
A3	134 430	5 137
Aa2	58	-
Aa3	7 493	418
B3	127	-
Ba1	25 166	-
Ba2	40 973	-
Baa1	470	28 438
Baa2	100 522	919
Baa3	-	3 008
Ca	-	4
Fitch		
A	2	-
A-	-	3
BBB-	311	1 222
BB	1	107 516
S&P		
A-	32 205	30 789
bez ratingu *\\		
	78 489	98 287
Razem brutto	519 237	347 037
Odpisy aktualizujące lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	-1 628	-74
Razem netto	517 609	346 963

*\\ Należnościom od innych banków, które nie posiadają ratingów zewnętrznych przypisane zostały ratingi wewnętrzne Banku. Poniżej przedstawiono zestawienie wg ratingów wewnętrznych i odpowiadające im klasy ratingów zewnętrznych wg Moody's.

Rating wewnętrzny	Odpowiadająca klasa wg Moody's	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
B	A1, A2, A3, Baa1	59 145	69 045
C	Baa2, Baa3	-	10 171
D	Ba1, Ba2	15 074	15 078
F	B2	4 270	3 993
Razem		78 489	98 287

6.1.4. Kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom

Wyszczególnienie	30-06-2015	31-12-2014 przekształcone
Kredyty i pożyczki bez przesłanki utraty wartości, w tym:	12 439 837	11 749 693
Kredyty i pożyczki, które nie są zaległe	12 225 077	11 506 187
Kredyty i pożyczki, które są zaległe	214 760	243 506
Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości, ale nie wykazujące utraty wartości ze względu na szacowane przepływy pieniężne	190 764	143 726
Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości i wykazujące utratę wartości	910 704	916 000
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto	13 541 305	12 809 419
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom	-331 721	-316 082
Pozostałe należności	22	11
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto, w tym:	13 209 606	12 493 348
- klienci	13 206 963	12 489 421
- banki	2 643	3 927

30-06-2015 niebadane	Kredyty korporacyjne oraz dla sektora finansów publicznych	Kredyty mieszkaniowe	Pozostałe kredyty detaliczne	Banki	Razem
Kredyty i pożyczki bez przesłanki utraty wartości	7 940 083	3 750 016	749 736	2	12 439 837
Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości, ale nie wykazujące utraty wartości ze względu na szacowane przepływy pieniężne, w tym:	177 574	3 118	10 072	-	190 764
- oceniane indywidualnie	177 574	3 118	10 072	-	190 764
Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości i wykazujące utratę wartości, w tym:	514 598	242 828	149 009	4 269	910 704
- oceniane indywidualnie	497 398	151 078	37 312	4 269	690 057
Odpisy na kredyty i pożyczki bez przesłanki utraty wartości (IBNR)	-19 706	-7 646	-12 368	-	-39 720
Odpisy na kredyty i pożyczki posiadające przesłankę utraty wartości, w tym:	-130 278	-80 735	-79 360	-1 628	-292 001
- oceniane indywidualnie	-120 880	-55 980	-14 772	-1 628	-193 260
Razem wartość netto	8 482 271	3 907 581	817 089	2 643	13 209 584
Pozostałe należności netto					22
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto					13 209 606

31-12-2014 przekształcone	Kredyty korporacyjne oraz dla sektora finansów publicznych	Kredyty mieszkaniowe	Pozostałe kredyty detaliczne	Banki	Razem
Kredyty i pożyczki bez przesłanki utraty wartości	7 274 977	3 698 765	775 948	3	11 749 693
Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości, ale nie wykazujące utraty wartości ze względu na szacowane przepływy pieniężne, w tym:	127 543	3 834	12 349	-	143 726
- oceniane indywidualnie	127 543	3 834	12 349	-	143 726
Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości i wykazujące utratę wartości, w tym:	560 738	217 761	133 503	3 998	916 000
- oceniane indywidualnie	541 629	122 452	33 834	3 998	701 913
Odpisy na kredyty i pożyczki bez przesłanki utraty wartości (IBNR)	-17 930	-8 213	-7 018	-	-33 161
Odpisy na kredyty i pożyczki posiadające przesłankę utraty wartości, w tym:	-139 692	-72 841	-70 314	-74	-282 921
- oceniane indywidualnie	-130 203	-47 020	-14 465	-74	-191 762
Razem wartość netto	7 805 636	3 839 306	844 468	3 927	12 493 337
Pozostałe należności netto					11
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto					12 493 348

Podział portfela kredytów i pożyczek Grupy wg ratingów/scoringu i w podziale na klasy klientów

Wyszczególnienie	Rating **\	30-06-2015	31-12-2014 przekształcone
Kredyty dla podmiotów korporacyjnych	(1-3)	33 951	37 294
	(4-5)	245 363	286 962
	(6-7)	1 057 093	851 245
	(8-9)	2 305 251	1 842 289
	(10-11)	1 705 829	1 419 295
	(12-13)	514 063	626 210
	(14-16)	379 653	306 170
	bez ratingu	10 964	7 165
Razem kredyty dla podmiotów korporacyjnych		6 252 167	5 376 630
Kredyty dla podmiotów detalicznych	osoby prywatne	4 742 945	4 672 169
	klienci z ratingami	43 385	45 124
	bez ratingu	67 265	72 086
	mikroprzedsiębiorstwa ze scoringiem*\	51 184	52 781
Razem kredyty dla podmiotów detalicznych		4 904 779	4 842 160
Kredyty dla finansów publicznych	(1-3)	-	-
	(4-5)	82 068	41 529
	(6-7)	1 101 960	1 086 400
	(8-9)	1 030 165	1 367 529
	(10-11)	122 442	46 336
	(12-13)	41 472	43 609
	(14-16)	1 920	1 210
	bez ratingu	61	15
Razem kredyty dla finansów publicznych		2 380 088	2 586 628
Kredyty dla pozostałych klientów, w tym:	bez ratingu	4 271	4 001
- banki		4 271	4 001
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto		13 541 305	12 809 419
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom		-331 721	-316 082
Pozostałe należności netto		22	11
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto, w tym:		13 209 606	12 493 348
- klienci		13 206 963	12 489 421
- banki		2 643	3 927

*\Mikroprzedsiębiorstwa	Scoring **\	30-06-2015	31-12-2014
	(1)	46	14 370
	(2)	12 374	9 925
	(3)	10 068	12 681
	(4)	13 101	4 502
	(5)	5 110	654
	(6)	10 485	10 649
Razem		51 184	52 81

**\ Ratingi: 14, 15 i 16 w przypadku klientów korporacyjnych oraz grupa scoringowa: 6 w przypadku mikroprzedsiębiorstw uznawane są za klasy defaultowe.

6.1.5. Dłużne papiery wartościowe

Tabele poniżej prezentują rating nadany przez Moody's dla dłużnych papierów wartościowych:

30-06-2015 niebadane	Skarb Państwa	NBP	Banki	Finanse publiczne	Korporacyjne	Razem
Moody's						
A2	3 016 128	-	-	-	-	3 016 128
bez ratingu	-	1 349 831	78 903	482 958	415	1 912 107
Razem	3 016 128	1 349 831	78 903	482 958	415	4 928 235

31-12-2014	Skarb Państwa	NBP	Banki	Finanse publiczne	Korporacyjne	Razem
Moody's						
A2	3 000 096	-	-	-	-	3 000 096
bez ratingu	-	2 049 773	79 608	494 386	254	2 624 021
Razem	3 000 096	2 049 773	79 608	494 386	254	5 624 117

Klasy ryzyka dla emitentów obligacji komunalnych obsługiwanych przez Bank Ochrony Środowiska S.A. nadawane są zgodnie z przyjętą w Banku metodyką oceny zdolności kredytowej jednostek samorządu terytorialnego.

Finanse publiczne		
Rating wewnętrzny	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
5	16 072	14 146
6	56 078	55 791
7	94 006	38 850
8	230 651	109 073
9	73 642	265 193
10	12 509	11 333
Razem	482 958	494 386

6.2. Techniki pomiaru ryzyka finansowego (w księdze bankowej i handlowej) oraz limity

Ryzyko finansowe w Grupie koncentruje się przede wszystkim w BOŚ S.A. oraz w DM BOŚ S.A. i obejmuje: (i) ryzyko płynności; (ii) ryzyko stopy procentowej (w księdze bankowej i handlowej); (iii) ryzyko walutowe (w księdze bankowej i handlowej). Ryzyko płynności i ryzyko stopy procentowej występuje przede wszystkim w Banku, natomiast ryzyko walutowe - w DM BOŚ S.A. (w księdze handlowej i niehandlowej) oraz w Banku (w księdze handlowej; ryzyko walutowe z księgi bankowej jest transferowane do księgi handlowej). W DM BOŚ S.A. występuje także ryzyko cen akcji i ryzyko cen towarów (w księdze handlowej).

Transakcje księgi bankowej stanowią podstawową działalność Banku, tzn. wynikają z działalności komercyjnej, w tym: pozyskiwania źródeł finansowania i efektywnego zarządzania płynnością finansową. Zadaniem księgi handlowej jest zapewnienie klientom Banku najwyższej jakości usług. W celu osiągnięcia tych zadań Bank, w ramach obowiązujących limitów ryzyka, utrzymuje otwarte pozycje.

Zgodnie z przyjętą w BOŚ S.A. definicją, księga handlowa zawiera transakcje realizowane na rachunek własny w celu handlowym, tj. z zamiarem uzyskania korzyści finansowych w krótkich okresach, z rzeczywistych lub oczekiwanych różnic między rynkowymi cenami zakupu i sprzedaży lub też innych odchyleń cen lub parametrów cenowych, w tym w szczególności: stóp procentowych, kursów walutowych i indeksów giełdowych. Sprzedaż transakcji z księgi handlowej nie jest prowadzona w celu utrzymania płynności Banku.

Do księgi bankowej wchodzi pozycje nie zaliczone do księgi handlowej, w tym w szczególności:

- 1) udzielane kredyty, gwarancje, pożyczki, lokaty i przyjmowane depozyty,
- 2) transakcje zabezpieczające płynność i ryzyko stopy procentowej operacji zaliczonych do księgi bankowej,
- 3) zakup papierów wartościowych w celu innym niż handlowy.

W ramach działań określających apetyt Grupy na ryzyko finansowe, w BOŚ S.A. obowiązują polityki w zakresie zarządzania ryzykiem płynności, ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej oraz ryzykiem rynkowym, gdzie określone są między innymi maksymalne poziomy ryzyka finansowego, zgodne z przyjętym przez radę Nadzorczą Banku apetytem na ryzyko.

Poziom i profil ryzyka finansowego jest regularnie monitorowany w Departamencie Ryzyka Finansowego i raportowany: Radzie Nadzorczej Banku, Radzie Nadzorczej DM BOŚ S.A., Zarządowi Banku, Zarządowi DM BOŚ S.A., Komitetowi Zarządzania Aktywami i Pasywami (Komitetowi ZAP) oraz Komitetowi Płynności i Ryzyka Rynkowego.

Zgodnie ze strategią Grupy, działalność w księdze handlowej uzupełnia działalność w księdze bankowej.

6.2.1. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności rozumiane jest jako utrata zdolności Grupy do terminowego regulowania zobowiązań, do pozyskiwania funduszy na sfinansowanie nieoczekiwanego wycofania depozytów oraz zdolności do generowania przez Grupę dodatniego salda przepływów gotówkowych. Ze względu na specyfikę ryzyka płynności, proces monitorowania i aktywnego zarządzania ryzykiem płynności jest skoncentrowany w Banku.

Płynność w Banku rozpatrywana jest w następującym horyzoncie czasowym: płynność bieżąca – w okresie do 7 dni; płynność krótkoterminowa – w okresie do 1 miesiąca; płynność średnioterminowa – w okresie powyżej 1 miesiąca do 12 miesięcy; płynność długoterminowa – w okresie powyżej 12 miesięcy.

Celem Banku w zakresie zarządzania płynnością jest zabezpieczenie płynności Banku oraz utrzymanie zrównoważonej struktury aktywów i pasywów, zapewniającej bezpieczny profil płynności w poszczególnych pasmach czasowych, w podziale na płynność w złotych polskich oraz głównych walutach obcych, a przede wszystkim – dla całkowitej pozycji płynności.

W celu pomiaru płynności oraz ryzyka płynności bieżącej i krótkoterminowej Bank wprowadził następujące miary i narzędzia: (i) aktywa płynne – stanowią bufor dla oczekiwanych i nieoczekiwanych wpływów w horyzoncie 30 dni; (ii) zapas płynności – mierzy poziom aktywów

płynnych, pomniejszonych o oczekiwane oraz nieoczekiwane wypływy, wyznaczone w terminie 30 dni; (iii) ocenę stabilności bazy depozytowej; (iv) nadzorcze miary płynności – współczynniki M1 i M2; (v) wymóg pokrycia wypływów netto (wskaźnik LCR); (vi) lukę płynności krótkoterminowej (dla PLN, EUR, CHF i USD) – pokazuje poziom niedopasowania w strukturach finansowania w walutach obcych, luka ta przede wszystkim obejmuje przepływy z transakcji pochodnych oraz międzybankowych. W celu pomiaru płynności oraz ryzyka płynności średnio- i długoterminowego Bank wyznacza i monitoruje: (i) lukę płynności kontraktową oraz urealnioną (która jest uzupełniana o systematycznie przeprowadzane analizy: stabilności bazy depozytowej, koncentracji bazy depozytowej oraz wielkości przedpłat kredytów oraz poziomu zrywalności depozytów); (ii) wskaźniki pokrycia aktywów długoterminowych pasywami długoterminowymi; (iii) wskaźnik pokrycia kredytów służących finansowaniu długoterminowych potrzeb klientów najbardziej stabilnymi źródłami finansowania); (iv) miesięczny wskaźnik przedpłat kredytów; (v) nadzorcze miary płynności – współczynniki M3 i M4; (vi) prognozę zapasu płynności, aktywów płynnych oraz nadzorczych miar płynności.

Dla większości z powyższych miar ustalane są limity lub wartości ostrzegawcze w ramach zestawu wewnętrznych limitów ryzyka płynności, których struktura ma charakter hierarchiczny (tzn. ustalane są na poziomie Rady Nadzorczej, Zarządu Banku oraz Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami). Kształtowanie odpowiedniego profilu ryzyka płynności wspierane jest poprzez uwzględnienie kosztu płynności w ramach obowiązującego w Banku systemu cen transferowych. Proces monitorowania płynności i ryzyka płynności w Banku jest wspierany przez dedykowany system informatyczny (w szczególności w zakresie generowania kontraktowej i urealnionej luki płynności).

Bank organizuje proces zarządzania ryzykiem płynności w szczególności za pomocą podziału kompetencji organów Banku oraz właściwych komórek organizacyjnych centrali przy wykonywaniu zadań i podejmowaniu decyzji w procesie zarządzania ryzykiem płynności. Komórki organizacyjne są wzajemnie niezależne. Obszary powstawania ryzyka i komórki organizacyjne kontroli ryzyka znajdują się pod nadzorem różnych Członków Zarządu Banku.

W celu realizacji wymogów zewnętrznych, BOŚ S.A. wyznacza wielkość wskaźników płynności zgodnie z nadzorczymi miarami płynności krótkoterminowej i długoterminowej. W 2015 roku, podobnie jak w 2014 roku, normy nadzorcze w zakresie płynności były przestrzegane.

6.2.2. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest rozumiane jako potencjalny negatywny wpływ zmian stóp procentowych na prognozowany wynik finansowy, wartość ekonomiczną kapitału własnego oraz wartość bieżącą posiadanych dłużnych papierów wartościowych. Ryzyko stopy procentowej w Grupie kapitałowej jest przede wszystkim generowane w Banku, zarówno w księdze bankowej jak i handlowej.

Głównym celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej jest dążenie do stabilizacji i optymalizacji wyniku odsetkowego oraz marży odsetkowej Banku, przy jednoczesnym ograniczeniu negatywnego wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału własnego. W tym celu Bank wykorzystuje dwa narzędzia: posiadany portfel inwestycyjny oraz transakcje pochodne dokonywane w ramach rachunkowości zabezpieczeń. Budowany w księdze bankowej portfel inwestycyjny powinien między innymi przyczyniać się do zabezpieczenia wyniku odsetkowego generowanego na kapitałach własnych Banku, jak również stabilnej części niewrażliwych na zmianę stopy procentowej osadów na rachunkach bieżących. Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń: (i) przepływów pieniężnych oraz (ii) wartości godziwej. Celem rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jest zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych dla portfela kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu denominowanych w EUR. Celem rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej jest zabezpieczenie wartości godziwej obligacji Skarbu Państwa o stałym oprocentowaniu, stanowiących część portfela papierów wartościowych przeznaczonych do sprzedaży. W celu pomiaru ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej Bank stosuje dwie miary: wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału na zmianę stóp procentowych o +/- 200 p.b. (WEK) oraz wrażliwość wyniku odsetkowego na zmianę stóp procentowych o +/- 100 p.b. (WO). Na dzień 30 czerwca 2015 roku wrażliwość WEK na zmianę stóp o -200 p.b. wyniosła 179,5 mln zł, o +200 p.b. -141,0 mln zł. Na dzień 30 czerwca 2015 roku wrażliwość WO na zmianę stóp o -100 p.b. wyniosła -10,1 mln zł, o +100 p.b. 10,7 mln zł. Wartości te znajdowały się w ramach limitów/wartości ostrzegawczych. W procesie pomiaru ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej

Bank uwzględnia ponadto ryzyko opcji klienta, ryzyko bazowe oraz ryzyko krzywej dochodowości. W procesie szacowania kapitału wewnętrznego Banku uwzględnia się ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej. Na dzień 30 czerwca 2015 roku ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej było istotne, utworzono kapitał wewnętrzny w wysokości 141,0 mln zł. Na dzień 31 grudnia 2014 roku przedmiotowe ryzyko było istotne, utworzono kapitał wewnętrzny w wysokości 15,3 mln zł. Zmiana w stosunku do ubiegłego roku jest spowodowana zmianą metodologii wyznaczania kapitału.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze handlowej jest uzyskanie w tym obszarze działalności, zakładanego w planie finansowym wyniku finansowego, przy akceptowalnej ekspozycji Banku na przedmiotowe ryzyko oraz minimalizacja jego negatywnych skutków z tytułu posiadanych w księdze handlowej instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

W BOŚ S.A., w celu monitorowania ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, wykorzystuje się: (i) model wartości zagrożonej (model VaR) wyznaczony dla poziomu ufności 99% w oparciu o dzienną zmienność stóp procentowych z 250 dni roboczych poprzedzających dzień analizy, (ii) BPV (tn. wrażliwość papierów wartościowych i instrumentów pochodnych generujących ryzyko stopy procentowej przy zmianie stóp procentowych o 1 p.b.), (iii) system limitów oraz (iv) przeprowadza się analizy stress testing.

Wg stanu na 30 czerwca 2015 roku VaR stopy procentowej dla portfela handlowego wyniósł 108 tys. zł (wg stanu na 31 grudnia 2014 r. VaR wyniósł 471 tys. zł).

Wartość VaR stopy procentowej w księdze handlowej kształtowała się następująco (podano wartość maksymalną, minimalną i średnią):

	VAR 10 – dniowy		
	(w tys. zł)		
	średnia	max	min
od 01.01.2015 do 30.06.2015	719	2 404	108
od 01.01.2014 do 30.06.2014	844	2 063	95

W celu weryfikacji Bank, raz na miesiąc przeprowadza analizę back-testing, kalkulowaną poprzez porównanie maksymalnych strat, wyznaczonych z modelu VaR, z rzeczywistymi zyskami i stratami oraz z teoretycznymi zmianami wyniku, wynikającymi z rewaluacji pozycji. Wyniki back-testingu, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz w cyklach kwartalnych - dla Rady Nadzorczej Banku.

System limitów w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej obejmuje:

- 1) limit na VaR 10-dniowy, poprzez przeskalowanie VaR 1-dniowego na VaR 10-dniowy,
- 2) limit BPV dla instrumentów generujących ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej, obowiązujący zarówno w ciągu dnia jak i na koniec dnia, osobno dla pozycji w papierach dłużnych i dla IRS wg stanu na 30 czerwca 2015 roku BPV dla portfela handlowego wyniosło -1 tys. zł. (wg stanu na 31 grudnia 2014 roku wyniosło 1 tys. zł) (przy wzroście stóp o 1 p.b.),
- 3) limity maksymalnej dwudniowej i ciągniętej miesięcznej straty na aktywach w portfelu handlowym.

Kalkulowanie i monitorowanie poziomu wykorzystania poszczególnych limitów jest przeprowadzane wg stanu na każdy dzień roboczy, a w odniesieniu do limitów BPV również w ciągu dnia oraz systematycznie raportowane kadrze zarządzającej.

Bank, raz w miesiącu, przeprowadza analizę stress testing, badając kształtowanie się poziomu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej i handlowej w przypadku materializacji skrajnych zmian czynników ryzyka. W księdze bankowej badany jest przede wszystkim wpływ skrajnie niekorzystnych zmian:

- 1) stóp procentowych na: (i) wynik odsetkowy (WO), (ii) wartość ekonomiczną kapitału własnego (WEK), (iii) na portfel w księdze bankowej: papierów wartościowych w ramach rachunkowości zabezpieczeń, dłużnych papierów wartościowych, transakcji IRS oraz FX swap,
- 2) kursów walutowych na WO oraz WEK,
- 3) stóp procentowych i kursów walutowych łącznie na WO oraz WEK.

W księdze handlowej badany jest wpływ skrajnie niekorzystnych zmian poziomu rynkowych stóp procentowych na wynik Banku oraz zmienności stóp procentowych w okresie 250 dni roboczych i korelacji pomiędzy zmiennościami stóp procentowych na poziom VaR zarówno za pomocą metody historycznej jak i parametrycznej.

Wyniki tej analizy pokazują, iż, przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji Banku w instrumentach wrażliwych na ryzyko stopy procentowej, działalność w portfelu zarówno bankowym jak i handlowym Banku utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Wyniki analizy stress-testing, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz w cyklach kwartalnych - dla Rady Nadzorczej Banku.

6.2.3. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe rozumiane jako potencjalny negatywny wpływ zmian kursów walutowych na wynik finansowy Grupy.

Ryzyko to jest generowane w Banku (w księdze handlowej) oraz w DM BOŚ S.A. (w księdze handlowej i niehandlowej).

Celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym w księdze bankowej jest nieutrzymywanie otwartych indywidualnych pozycji w zakresie strukturalnej pozycji FX. Ekspozycje walutowe, wynikające z działalności prowadzonej w ramach księgi bankowej, są systematycznie transferowane do Departamentu Skarbu tego samego dnia lub najpóźniej – następnego dnia roboczego.

Głównymi pozycjami walutowymi Banku są pozycje w PLN, USD, EUR i CHF.

Ryzyko walutowe w portfelu niehandlowym w DM BOŚ S.A. wynika z deponowania przez DM BOŚ S.A. środków pieniężnych na rachunkach zagranicznych brokerów, którzy dokonują na zlecenie klientów DM BOŚ S.A. transakcji kupna i sprzedaży instrumentów finansowych na giełdach zagranicznych. Ryzyko walutowe w księdze niehandlowej implikują również pozycje związane z działalnością DM BOŚ S.A. prowadzoną w Oddziale w Republice Czeskiej, które nie stanowią pozycji zaliczonych do portfela handlowego. Ponadto DM BOŚ S.A. do portfela niehandlowego zalicza również pozycje walutowe stanowiące złożone depozyty zabezpieczające transakcje wykonywane na zagranicznych rynkach obrotu towarowego. DM BOŚ S.A. posiada otwarte pozycje walutowe w USD, EUR i CZK w portfelu niehandlowym, a ryzyko walutowe w tym portfelu jest zarządzane w ramach limitu całkowitej pozycji walutowej dla księgi handlowej i niehandlowej łącznie.

W księdze handlowej ryzyko walutowe jest generowane zarówno w Banku, jak i w DM BOŚ S.A. Ryzyko walutowe w księdze handlowej dotyczyło przede wszystkim DM BOŚ S.A., w mniejszym stopniu Banku. Otwarte pozycje walutowe w księdze handlowej DM BOŚ S.A. wynikają ze świadczenia usług na rzecz klientów w zakresie obrotu instrumentami pochodnymi oraz z wykonywania czynności usługowych na rynku regulowanym.

W Grupie istnieje ujednolicony system zarządzania ryzykiem walutowym, liczony odrębnie dla Banku i DM BOŚ S.A. Dla monitorowania ryzyka walutowego na otwartych pozycjach walutowych w księdze handlowej (bilansowych i pozabilansowych), podobnie jak w przypadku ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, stosuje się: (i) model wartości zagrożonej (VaR) wyznaczony dla poziomu ufności 99% w oparciu o dzienną zmienność kursów walutowych z 250 dni roboczych poprzedzających dzień analizy oraz system limitów wewnętrznych, (ii) system limitów oraz (iii) analizy stress testing.

Wartość VaR-u 10-dniowego na dzień 30 czerwca 2015 roku dla Banku wyniosła 147 tys. zł, dla DM BOŚ S.A. - 4 120 tys. zł, dla Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. - 4 161 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku wartości te wyniosły odpowiednio: 65 tys. zł, 1 514 tys. zł, 1 544 tys. zł).

Wartość VaR dla otwartych pozycji walutowych Banku kształtowała się następująco (podano wartość maksymalną, minimalną i średnią):

	VAR 10 – dniowy (w tys. zł)		
	średnia	max	min
od 01.01.2015 do 30.06.2015	149	703	9
od 01.01.2014 do 30.06.2014	238	716	7

Bank, w celu weryfikacji modelu wartości zagrożonej, raz w miesiącu przeprowadza analizy back-testing, poprzez porównanie maksymalnych strat, wyznaczonych z modelu VaR z rzeczywistymi zyskami i stratami oraz z teoretycznymi zmianami wyniku wynikającymi z rewaluacji pozycji. Wyniki back-testingu, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz w cyklach kwartalnych – dla Rady Nadzorczej Banku.

System limitów w zakresie ryzyka walutowego w księdze handlowej obejmuje:

- 1) limit na VaR 10-dniowy, poprzez przeskalowanie VaR 1-dniowego na VaR 10-dniowy,
- 2) limity kwotowe na pozycję całkowitą oraz na pozycje indywidualne dla głównych walut, obowiązujące zarówno w ciągu dnia jak i na koniec dnia,
- 3) limity straty dziennej i ciągłonej miesięcznej z tytułu transakcji wymiany walut.

Kontrola wykorzystania ww. limitów przeprowadzana jest każdego dnia roboczego, a w odniesieniu do limitów na pozycję całkowitą oraz na pozycje indywidualne dla głównych walut Banku również w ciągu dnia. Informacje o poziomie wykorzystania poszczególnych limitów są systematycznie raportowane kierownictwu BOŚ S.A.

Przeprowadzone analizy wskazują, że w badanym okresie ryzyko walutowe kształtowało się na umiarkowanym poziomie.

Bank, raz w miesiącu, przeprowadza analizę stress testing, badając kształtowanie się poziomu ryzyka walutowego w przypadku materializacji skrajnych zmian czynników ryzyka. Badany jest przede wszystkim wpływ skrajnie niekorzystnych zmian kursów walutowych w stosunku do PLN i kursów krzyżowych par walutowych EUR/USD i EUR/CHF na wynik z pozycji wymiany oraz zmian zmienności kursów walutowych w okresie 250 dni roboczych i korelacji pomiędzy zmiennościami kursów walutowych na poziom VaR, zarówno za pomocą metody historycznej jak i parametrycznej.

Wyniki analizy stress-testing pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji, działalność Banku w zakresie ryzyka walutowego utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Wyniki analizy stress-testing, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz w cyklach kwartalnych - dla Rady Nadzorczej Banku.

6.2.4. Ryzyko cen akcji, towarów i instrumentów pochodnych

Ryzyko to występuje głównie w działalności DM BOŚ S.A. i wynika z wpływu zmian cen akcji, towarów i instrumentów pochodnych na wartość kapitału i na wynik finansowy. Transakcje na instrumentach pochodnych oraz akcjach realizowane na rachunek DM BOŚ dotyczą przede wszystkim działalności DM BOŚ jako animatora i w przeważającej większości przypadków są zamykane na koniec dnia. Istotne zaangażowanie w instrumenty kapitałowe występuje jedynie w przypadku otwieranych przez DM BOŚ transakcji arbitrażowych oraz w funkcji animatora emitenta. Transakcje arbitrażowe polegają na wykorzystaniu tymczasowej nierównowagi cen pomiędzy dwoma rynkami (głównie pomiędzy kontraktami terminowymi na indeks WIG20 oraz cenami akcji spółek wchodzących w skład tego indeksu) oraz transakcje arbitrażowe na kontrakty walutowe zawierane na GPW oraz w Saxo Banku. Ryzyko to jest ograniczane poprzez całkowite limity zaangażowania, zarówno w odniesieniu do transakcji zabezpieczonych, jak i niezabezpieczonych. W DM BOŚ S.A. na dzień 30 czerwca 2015 roku wykorzystanie limitu zaangażowania w transakcje arbitrażowe wynosiło 44,04% (na dzień 31 grudnia 2014 roku – 29,55%), natomiast wykorzystanie limitu w transakcje niezabezpieczone wynosiło

64,14% (na dzień 31 grudnia 2014 roku – 75,61%). Dodatkowo w DM BOŚ istnieją limity straty, tj. konieczności zamknięcia posiadanych pozycji w przypadku poniesienia określonej wysokości straty dziennej oraz limity dla poszczególnych traderów.

DM BOŚ S.A. posiadał instrumenty pochodne, dla których instrumentem bazowym są akcje, kursy walut lub indeksy giełd, srebro, platyna, pallad oraz kontrakty futures na: indeksy giełdowe, 10-letnie obligacje rządu Stanów Zjednoczonych i Niemiec, Francji i Włoch, 2 -letnią obligację rządu Niemiec, miedź, kukurydzę, pszenicę, soję, kakao, cukier, bawełnę, ropę naftową, gaz ziemny i złoto, (wg stanu na 30 czerwca 2015 roku ich wartość brutto (wykazana pozabilansowo) wyniosła 672 mln zł, z czego wartość otwartych pozycji w pochodnych instrumentach finansowych z platformy BOSSAFX wyniosła 521 mln zł (77,53%) (wg stanu na 31 grudnia 2014 roku ich wartość brutto wyniosła 723 mln zł, z czego wartość otwartych pozycji w pochodnych instrumentach finansowych z platformy BOSSAFX wyniosła 550 mln zł (76,07%). Powyższe instrumenty pochodne składały się na portfel handlowy DM BOŚ S.A., co powoduje konieczność rozpoznania ryzyka cen akcji, towarów i instrumentów pochodnych.

6.3. Zarządzanie kapitałem

6.3.1. Cele, polityka i procesy zarządzania kapitałem

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest utrzymywanie, w sposób ciągły, kapitału na poziomie adekwatnym do skali i struktury działalności Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A.

Fundusze własne Grupy na dzień 30 czerwca 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku, przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Fundusze własne	1 810 292	1 797 257
Kapitał Tier I (fundusze podstawowe)	1 365 691	1 339 771
Kapitał Tier II (fundusze uzupełniające)	444 601	457 486

Wartość funduszy własnych została wyznaczona zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej CRR, obowiązującym od 1 stycznia 2014 roku.

Fundusze własne Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. składają się z funduszy podstawowych Tier I oraz funduszy uzupełniających Tier II. W Grupie Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. nie są identyfikowane elementy dodatkowego kapitału Tier 1.

Zgodnie z art. 128 pkt. 1 ust. 2 Prawa bankowego Grupa jest zobowiązana utrzymywać sumę funduszy własnych i kapitału krótkoterminowego na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:

- suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie,
- oszacowana przez Grupę kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Grupy oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny).

Grupa szacuje kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyk występujących w działalności Grupy w oparciu o modele wewnętrzne Banku dla ryzyka kredytowego i ryzyka operacyjnego, wymóg regulacyjny Banku dla ryzyka rynkowego, wymogi regulacyjne utworzone przez Bank na spółki zależne dla ryzyk I filara oraz dodatkowo szacuje kapitał wewnętrzny dla tych ryzyk II filara, których poziom został oceniony jako istotny. Kapitał wewnętrzny Grupy stanowi sumę kapitału wewnętrznego wyznaczonego na ryzyka występujące w działalności Banku i w spółkach zależnych.

Poziom kapitału wewnętrznego kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Kapitał wewnętrzny	1 400 929	1 279 746

6.3.2. Kalkulacja wymogu kapitałowego

Grupa Kapitałowa Banku Ochrony Środowiska S.A. wyznacza wymogi w zakresie funduszy własnych zgodnie z obowiązującym od 01.01.2014 r. Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26.06.2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR).

Całkowity wymóg w zakresie funduszy własnych stanowiący sumę wymogów z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Całkowity wymóg w zakresie funduszy własnych, w tym:	1 140 298	1 024 738
- wymóg z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta	1 043 223	935 883
- wymóg z tytułu ryzyka rynkowego	27 740	19 044
- wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego	64 425	64 425
- wymóg z tytułu ryzyka korekty wyceny kredytowej	4 910	5 386

6.3.3. Deklaracja zgodności z wymogami w zakresie adekwatności kapitałowej

Zgodnie z art. 92 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 r. (CRR), Grupa jest zobowiązana utrzymywać łączny współczynnik kapitałowy na poziomie co najmniej 8 %. Współczynnik kapitału Tier I powinien wynosić co najmniej 6 %. Kalkulacja współczynników dokonywana była na podstawie art. 92 ust. 2 CRR.

Poziom współczynników kapitałowych Grupy kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Łączny współczynnik kapitałowy	12,70%	14,03%
Współczynnik kapitału Tier I	9,58%	10,46%

W 2006 roku, w toku postępowania administracyjnego związanego z uzyskaniem przez NFOŚiGW zezwolenia na wykonywanie prawa głosu z akcji Banku, NFOŚiGW zobowiązał się wobec KNF do utrzymania współczynnika wypłacalności Banku na poziomie co najmniej 12%. Postępowanie administracyjne, na potrzeby którego NFOŚiGW zaciągnął wobec KNF zobowiązanie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, było prowadzone w związku z odkupieniem przez NFOŚiGW akcji Banku posiadanych przez Skandinaviska Enskilda Banken. Bank uwzględnia potrzeby kapitałowe wynikające ze zobowiązania nałożonego przez KNF w planach finansowych oraz strategii Banku.

7. Wynik z tytułu odsetek

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane przekształcone
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze:		
Kredytów i pożyczek, w tym od:	246 678	276 399
- Banków	1 391	859
- Klientów, w tym:	245 287	275 540
- korporacyjnych	118 611	116 320
- detalicznych	85 384	102 156
- finansów publicznych	41 292	57 064
- pozostałych	-	-
Instrumentów finansowych, w tym:	77 462	97 176
- dostępnych do sprzedaży	50 115	66 617
- utrzymywanych do terminu zapadalności	22 681	23 910
- przeznaczonych do obrotu	4 666	6 649
Transakcji zabezpieczających	1 482	1 732
Razem	325 622	375 307

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze:		
Lokat przyjętych, depozytów i rachunków bankowych, w tym od:	131 975	140 340
- Banków	1 330	2 158
- Klientów, w tym:	130 645	138 182
- korporacyjnych	41 247	61 535
- detalicznych	79 065	57 583
- finansów publicznych	9 767	12 446
- funduszy ekologicznych	538	6 596
- pozostałych	28	22
Kredytów i pożyczek, w tym od:	3 336	5 832
- banków	450	648
- klientów	2 886	5 184
Środków funduszy z przeznaczeniem na kredyty	1 614	4 004
Instrumentów finansowych - dłużne papiery własnej emisji	67 841	73 157
Razem	204 766	223 333

8. Wynik z tytułu opłat i prowizji

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane przekształcone
Przychody z tytułu opłat i prowizji		
Opłaty za obsługę rachunków klientów, inne operacje rozliczeniowe w obrocie krajowym i zagranicznym	23 406	28 915
Opłaty z tytułu operacji papierami wartościowymi	26 234	20 732
Prowizje od kredytów	16 985	10 924
Prowizje od gwarancji i akredytywy	3 644	3 121
Pozostałe opłaty	198	307
Razem	70 467	63 999
Koszty z tytułu opłat i prowizji		
Opłaty z działalności maklerskiej	8 914	8 044
Opłaty z tytułu kart płatniczych	2 704	3 827
Opłaty od rachunków bieżących	2 096	2 303
Pozostałe opłaty	797	964
Opłaty z tytułu świadczonych usług przez Euronet	338	-
Prowizje płacone innym bankom w obrocie gotówkowym	256	331
Razem	15 105	15 469

Łączna wartość przychodów z działalności powierniczej w pierwszym półroczu 2015 roku wyniosła 520 tys. zł, zaś w pierwszym półroczu 2014 roku wyniosła 288 tys. zł.

9. Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (dotworzenie)	-	-10
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, w tym:	-1 554	225
Na należności bilansowe (rozwiązanie/ dotworzenie)	-1 554	225
Kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz zobowiązania pozabilansowe, w tym:	-34 282	-25 216
Na należności bilansowe (rozwiązanie/dotworzenie), w tym:	-34 210	-25 954
Kredyty udzielone klientom detalicznym	-25 243	-20 815
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	-9 115	-5 182
Kredyty udzielone finansom publicznym	148	43
Na zobowiązania pozabilansowe (rozwiązanie/dotworzenie), w tym:	-72	738
Kredyty udzielone klientom detalicznym	-266	-74
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	193	810
Kredyty udzielone finansom publicznym	1	2
Razem	-35 836	-25 001

Wynik odpisów kredytów i pożyczek klientów na należności bilansowe:

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane
Wycena indywidualna	-14 237	-10 889
Wycena grupowa	-19 973	-15 065
Razem	-34 210	-25 954

10. Ogólne koszty administracyjne

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane
Świadczenia pracownicze	87 894	91 897
Koszty administracyjne, w tym:	82 447	71 671
- koszty rzeczowe	61 145	58 380
- podatki i opłaty	2 669	2 339
- składka i wpłaty na BFG */	14 923	7 587
- składka i wpłaty na KNF	2 040	1 972
- pozostałe	1 670	1 393
Amortyzacja, w tym:	27 546	23 717
- od środków trwałych	12 410	10 743
- od wartości niematerialnych	15 136	12 974
Razem	197 887	187 285

*/ wzrost opłat na rzecz BFG: stawka opłaty rocznej została podwyższona prawie dwukrotnie z 0,10% w roku 2014 do 0,189% w roku 2015; stawka opłaty ostrożnościowej została zwiększona z 0,037% w roku 2014 do 0,05% w roku 2015.

11. Podatek dochodowy

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane przekształcone
Podatek bieżący	-1 245	-348
Podatek odroczony	526	-7 560
Razem	-719	-7 908
Zysk brutto	3 369	41 859
Podatek dochodowy według stawki 19 %	-640	-7 953
Trwałe różnice pomiędzy wynikiem brutto a podstawą opodatkowania:	-12	55
a) zmniejszające:	3 029	2 776
- rozwiązane odpisy aktualizujące	994	1 302
- otrzymane dywidendy	976	857
- pozostałe	1 059	617
b) zwiększające	-3 136	-2 892
- utworzone odpisy aktualizujące	-1 138	-1 568
- pozostałe	-1 998	-1 324
c) odliczenia od dochodu	95	171
- darowizny	95	171
Obciążenia podatkowe dotyczące wyniku finansowego roku bieżącego	-652	-7 898
Zmiana obciążeń wyniku roku bieżącego dotycząca lat ubiegłych	-67	-10
Razem obciążenia podatkowe	-719	-7 908
Efektywna stawka podatkowa	21%	19%

12. Zysk przypadający na jedną akcję

(a) Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane przekształcone
Zysk netto	2 650	33 951
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tysiącach)	22 840	22 843
Podstawowy zysk na akcję (wyrażony w zł, gr.)	0,12	1,49

(b) Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane przekształcone
Zysk netto	2 650	33 951
Średnia ważona liczba akcji zwykłych powiększona o średnią ważoną liczbę akcji z tytułu opcji na akcje (w tysiącach)	22 840	22 893
Rozwodniony zysk na akcję (wyrażony w zł, gr.)	0,12	1,48

13. Należności od innych banków

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Lokaty w innych bankach, ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (nota 24)	244 799	14 870
Lokaty w innych bankach (środki pieniężne klientów DM BOŚ S.A.)	68 319	78 314
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	4 271	4 001
Należności z tytułu zabezpieczeń instrumentów pochodnych	186 774	127 257
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	107 516
Minus odpisy aktualizujące należności od innych banków (na należności od banku ukraińskiego)	- 1 628	-74
Razem	502 535	331 884
Papiery dłużne zaklasyfikowane do portfela pożyczek i kredytów	15 074	15 079
Razem	517 609	346 963

14. Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Dłużne papiery wartościowe	15 447	254
- obligacje Skarbu Państwa	15 032	-
- obligacje korporacyjne	415	254
Kapitałowe papiery wartościowe	13 455	9 842
- notowane	8 839	7 930
- nienotowane	4 616	1 912
Razem papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	28 902	10 096

15. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczające

Transakcje wymiany walut i walutowych instrumentów pochodnych

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Wartość instrumentów według wartości nominalnej	3 447 339	2 326 459
Razem transakcje wymiany walut i walutowych instrumentów pochodnych:		
- aktywa	23 914	9 158
- zobowiązania	-114 697	-15 255

Transakcje instrumentami pochodnymi stopy procentowej

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Wartość instrumentów według wartości nominalnej	7 391 546	7 513 693
Razem transakcje instrumentami pochodnymi stopy procentowej:		
- aktywa	151 871	187 975
- zobowiązania	-133 752	-176 300

Transakcje zabezpieczające instrumentami pochodnymi stopy procentowej

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Wartość instrumentów według wartości nominalnej	697 440	704 230
Razem transakcje instrumentami pochodnymi stopy procentowej:		
- aktywa	10 980	21 823
- zobowiązania	-37 907	-41 504

Kontrakty terminowe i opcje

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Wartość instrumentów według wartości nominalnej	261 552	723 075
Razem kontrakty terminowe i opcje:		
- aktywa	5 053	17 744
- zobowiązania	-943	-2 535

Razem pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczające

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Wartość instrumentów według wartości nominalnej	11 797 876	11 267 457
Razem pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczające:		
- aktywa	191 818	236 700
- zobowiązania	-287 299	-235 594

(a) Przyjęte zasady rachunkowości zabezpieczeń

Bank prowadzi politykę rachunkowości zabezpieczeń, zgodnie z warunkami określonymi w MSR 39. Rachunkowość zabezpieczeń jest integralnym elementem procesu zarządzania ryzykiem finansowym w BOŚ S.A. Zarządzanie ryzykiem finansowym odbywa się w ramach obowiązującego w Banku procesu zarządzania ryzykiem.

Zabezpieczanym ryzykiem jest ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej. Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych dla portfela kredytów hipotecznych denominowanych w EUR i rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej obligacji Skarbu Państwa o stałym oprocentowaniu. W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Bank formalnie wyznacza i dokumentuje powiązania zabezpieczające oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka oraz sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem.

(b) Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych

Bank, w okresie objętym zabezpieczeniem (tj. w okresie 5 lat), dokonuje zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych dla portfela kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu denominowanych w EUR, udzielonych do dnia rozpoczęcia powiązania zabezpieczającego (z kategorii kredytów normalnych i „pod obserwacją”), wydzielonym portfelem jednoznacznie określonych transakcji zabezpieczających IRS (Interest Rate Swap). Wartość portfela przyjęta do zabezpieczenia jest tożsama z nominałem zawartych transakcji zabezpieczających. Marża na kredytach hipotecznych jest wyłączona z rachunkowości zabezpieczeń. W dokonanych przez Bank transakcjach IRS, Bank płaci odsetki oparte o zmienną stopę (tj. opartą o 6-miesięczny EURIBOR), a otrzymuje odsetki oparte o stałą stopę. Obie płatności kuponów są rozliczane od kwoty nominalnej, na którą został zawarty IRS. Wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego wykazuje więc tendencję odwrotną niż wartość godziwa pozycji zabezpieczanej. Dzięki ustanowieniu powiązania zabezpieczającego, w rachunku zysków i strat uzyskiwany jest efekt wzajemnego kompensowania się zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej z tytułu zabezpieczanego ryzyka. Zabezpieczeniu podlega tylko jeden rodzaj ryzyka (tj. ryzyko zmienności stóp procentowych).

Zgodnie z MSR 39, nieefektywność zabezpieczenia ma miejsce tylko wtedy, gdy ponownie oszacowana wartość przepływów pieniężnych w danym przedziale czasowym jest niższa niż zabezpieczana wartość dotycząca danego przedziału czasowego. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest na bieżąco oceniana w celu kontrolowania, czy jest wysoce efektywna we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione. W trakcie okresu zabezpieczenia, Bank systematycznie dokonuje pomiarów efektywności powiązania zabezpieczającego. Efektywność zabezpieczenia jest weryfikowana poprzez zastosowanie prospektywnych i retrospektywnych testów efektywności. Test prospektywny przyjmuje postać testu wysokiego prawdopodobieństwa, który podlega również testowaniu wstecznemu. Test retrospektywny jest wykonywany w oparciu o metodę hipotetycznego derywatu, w ramach którego następuje porównanie zmiany wartości transakcji zabezpieczających oraz hipotetycznego derywatu. Testy są wykonywane z częstotliwością kwartalną.

Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających wykazywana jest w kapitale z aktualizacji wyceny, w wielkości w jakiej zabezpieczenie jest efektywne. Nieefektywna część zabezpieczenia ujmowana jest w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy”. Efektywna część wyceny transakcji zabezpieczających jest klasyfikowana do rachunku zysków i strat do pozycji „Przychody odsetkowe” w okresach naliczania przychodów odsetkowych od zabezpieczanych kredytów.

Na dzień 30 czerwca 2015 r. w kapitale z aktualizacji wyceny zaewidencjonowana była kwota 10 158 tys. zł, dotycząca efektywnej części powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Część nieefektywna powiązania zabezpieczającego, wynikająca z niedopasowania w kompensowaniu zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej ujęta w rachunku zysków i strat według stanu na dzień 30 czerwca 2015 r. wyniosła 90,5 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2014 r. w kapitale z aktualizacji wyceny zaewidencjonowana była

kwota 15 130 tys. zł, dotycząca efektywnej części powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Część nieefektywna powiązania zabezpieczającego, wynikająca z niedopasowania w kompensowaniu zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej ujęta w rachunku zysków i strat według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosła 0 zł.

Wartość godziwa instrumentów zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane		31-12-2014	
	wartość nominalna	wartość godziwa *\\	wartość nominalna	wartość godziwa *\\
Instrumenty zabezpieczające				
Interest Rate Swap (IRS) – wycena dodatnia	419 440	10 158	426 230	15 130
Interest Rate Swap (IRS) – wycena ujemna	-	-	-	-
*\\ wartość godziwa bez odsetek				

Okresy, w których Bank oczekuje wystąpienia przepływów pieniężnych, będących przedmiotem zabezpieczenia w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, a tym samym – ich wpływ na wynik finansowy zaprezentowano poniżej:

Oczekiwane terminy reklasyfikacji kwot ujętych na kapitale do rachunku wyników

30-06-2015 – niebadane	do 1 roku	1 – 3 lat	3 – 5 lat
Oczekiwane kwoty netto	10 158	-	-
31-12-2014	do 1 roku	1 – 3 lat	3 – 5 lat
Oczekiwane kwoty netto	4 045	11 085	-

(c) Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej

Bank w okresie objętym zabezpieczeniem dokonuje zabezpieczenia zmienności wartości godziwej obligacji o stałym oprocentowaniu wynikające ze zmian rynkowych stóp procentowych. Pozycję zabezpieczaną stanowi część obligacji Skarbu Państwa utrzymywana w portfelu dostępnym do sprzedaży. Instrumentem zabezpieczającym są transakcje Interest Rate Swap (IRS), w których Bank dokonuje płatności w oparciu o stałą stopę procentową, a otrzymuje kupon oparty o zmienną stopę (6-miesięczny WIBOR). Dzięki ustanowieniu powiązania zabezpieczającego, w rachunku zysków i strat uzyskiwany jest efekt wzajemnego kompensowania się zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej z tytułu zabezpieczanego ryzyka. Zabezpieczeniu podlega tylko jeden rodzaj ryzyka (tj. ryzyko zmienności stóp procentowych). Spread pomiędzy kwotowaniami obligacji skarbowych i transakcji IRS zostaje wyłączony z zabezpieczenia.

Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest weryfikowana poprzez zastosowanie prospektywnych i retrospektywnych testów efektywności. Test prospektywny polega na analizie miary BPV pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego. Test retrospektywny jest wykonywany w oparciu o metodę bezpośredniej kompensaty, w ramach której następuje porównanie zmian wartości transakcji zabezpieczających oraz pozycji zabezpieczanej wynikających ze zmian zabezpieczanego czynnika ryzyka. Testy wykonywane są z częstotliwością kwartalną.

Zgodnie z MSR 39, zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej wynikająca ze zmian rynkowych stóp procentowych ujmowana jest w rachunku zysków i strat. Zmiany wartości godziwej obligacji, nie

wynikające ze zmian zabezpieczanego czynnika ryzyka odnoszone są na kapitał z aktualizacji wyceny. Zmiany wyceny instrumentu zabezpieczającego ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Na dzień 30 czerwca 2015 r., z tytułu zabezpieczonych pozycji, na rachunku zysków i strat zaksięgowano kwotę -2 165 tys. zł, wynikającą ze zmian wartości godziwej obligacji z tytułu ryzyka stopy procentowej oraz wartości godziwej transakcji IRS. W kapitale z aktualizacji wyceny zaewidencjonowana była kwota 745 tys. zł, wynikająca z niezabezpieczonej części wartości godziwej instrumentów dłużnych (spreadu pomiędzy kwotowaniami obligacji i transakcji IRS).

Na dzień 30 czerwca 2014 r. z tytułu zabezpieczonych pozycji, na rachunku zysków i strat zaksięgowano kwotę -2 799 tys. zł, wynikającą ze zmian wartości godziwej obligacji z tytułu ryzyka stopy procentowej oraz wartości godziwej transakcji IRS. W kapitale z aktualizacji wyceny zaewidencjonowana była kwota 3 003 tys. zł, wynikająca z niezabezpieczonej części wartości godziwej instrumentów dłużnych (spreadu pomiędzy kwotowaniami obligacji i transakcji IRS).

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane		30-06-2014 niebadane	
	wartość nominalna	zmiana wartości godziwej w I półroczu*\	wartość nominalna	zmiana wartości godziwej w I półroczu*\
Instrumenty zabezpieczające				
Interest Rate Swap (IRS)	278 000	10 937	278 000	-12 640
Pozycja zabezpieczana				
Obligacje SP - wycena dodatnia	249 000	-9 461	249 000	12 067
Łączny wpływ na wynik	-	1 476		-573

*\ wartość godziwa bez odsetek

16. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane			31-12-2014 przekształcone		
	Kredyty i pożyczki brutto	Minus odpisy aktualizujące	Kredyty i pożyczki netto	Kredyty i pożyczki brutto	Minus odpisy aktualizujące	Kredyty i pożyczki netto
Kredyty udzielone klientom detalicznym	4 904 780	180 109	4 724 671	4 842 160	158 386	4 683 774
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	6 252 167	149 810	6 102 357	5 376 630	155 856	5 220 774
Kredyty udzielone finansom publicznym	2 380 087	174	2 379 913	2 586 628	1 766	2 584 862
Kredyty i pożyczki	13 537 034	330 093	13 206 941	12 805 418	316 008	12 489 410
Pozostałe należności	22	-	22	11	-	11
Należności razem	13 537 056	330 093	13 206 963	12 805 429	316 008	12 489 421

W kredytach i pożyczkach udzielonych klientom znajdują się kredyty preferencyjne z dopłatami do odsetek od NFOŚiGW i WFOŚiGW, które w prezentowanych okresach wynoszą:

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Kredyty z dopłatami do odsetek	373 659	404 552

Dopłaty do odsetek w I półroczu 2015 roku wynosiły średnio 1,1 - 1,2 stopy redyskonta weksli natomiast wg stanu na koniec grudnia 2014 roku wynosiły średnio 0,8 – 0,9 stopy redyskonta weksli.

Zmiany stanu odpisów aktualizujących na utratę wartości kredytów i pożyczek

Wyszczególnienie	Kredyty udzielone klientom detalicznym	Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	Kredyty udzielone finansom publicznym	Razem
Stan na początek okresu 01-01-2015	158 386	155 856	1 766	316 008
Zwiększenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	84 365	69 243	20	153 628
Zmniejszenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	-59 122	-60 128	-168	-119 418
Kredyty odpisane jako nieściągalne w tym:	-3 520	-15 161	-1 444	-20 125
-Kredyty spisane - przeniesione do pozabilansu	-	-34	-	-34
-Zbycie wierzytelności funduszom sekurytyzacyjnym	-3 260	-14 412	-2	-17 674
Stan na koniec okresu 30-06-2015 – niebadane	180 109	149 810	174	330 093
Stan na początek okresu 01-01-2014	128 974	173 524	2 096	304 594
Zwiększenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	87 569	67 325	218	155 112
Zmniejszenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	-66 754	-62 143	-261	-129 158
Kredyty odpisane jako nieściągalne w tym:	-1 500	-3 383	-4	-4 887
-Kredyty spisane - przeniesione do pozabilansu	-	-	-	-
-Zbycie wierzytelności funduszom sekurytyzacyjnym	-1 356	-	-	-1 356
Stan na koniec okresu 30-06-2014 – niebadane	148 289	175 323	2 049	325 661

17. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe

Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe dostępne do sprzedaży

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej:	3 979 476	4 633 537
Skarbu Państwa	2 067 784	2 009 770
NBP - ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (nota 24)	1 349 831	2 049 773
Banków	78 903	79 608
Finansów publicznych	482 958	494 386
Kapitałowe papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej:	80 770	74 692
– notowane	45 555	39 565
– nienotowane	35 215*\	35 127*\
Razem inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	4 060 246	4 708 229

*\ w tym papiery o wartości 50 tys. zł wyceniane po koszcie nabycia

Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Dłużne papiery wartościowe – według zamortyzowanego kosztu:	933 312	990 326
Skarbu Państwa	933 312	990 326
Razem inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	933 312	990 326
Razem inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	4 993 558	5 698 555

18. Zobowiązania wobec klientów

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Klienci korporacyjni	4 810 495	4 501 154
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	1 452 886	1 313 478
– lokaty terminowe	3 357 609	3 187 676
Klienci detaliczni	7 349 855	7 022 124
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	2 520 070	2 112 759
– lokaty terminowe	4 829 785	4 909 365
Finanse publiczne	990 593	793 135
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	247 193	319 535
– lokaty terminowe	743 400	473 600
Fundusze ekologiczne	1 074	319 827
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	1 074	44 614
– lokaty terminowe	-	275 213
Pozostali klienci	52 193	35 407
Kredyty i pożyczki otrzymane od międzynarodowych instytucji finansowych	1 181 327	1 292 024
Środki funduszy z przeznaczeniem na kredyty	48 248	264 369
Razem	14 433 785	14 228 040

W okresie sprawozdawczym Bank nie odnotował żadnych opóźnień w płatnościach rat kapitałowych lub odsetkowych, ani nie naruszył żadnych innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań.

19. Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych

		30-06-2015 niebadane				31-12-2014	
	Waluta	Warunki oprocentowania	Termin wymagalności /wykupu	Wartość nominalna (w wal.)	Stan zobowiązań	Wartość nominalna (w wal.)	Stan zobowiązań
Dłużne papiery wartościowe:							
Obligacje serii J	PLN	WIBOR 6M + marża (kupony 6- miesięczne)	3 lata	100 000	101 095	100 000	101 396
Obligacje serii K	PLN	WIBOR 6M + marża (kupony 6- miesięczne)	2 lata	-	-	50 000	50 638
Obligacje serii L	PLN	WIBOR 6M + marża (kupony 6- miesięczne)	2 lata	100 000	101 418	100 000	101 721
Obligacje serii M1	PLN	WIBOR 6M + marża (kupony 6- miesięczne)	3 lata	200 000	201 483	200 000	201 786
Obligacje serii N1	PLN	WIBOR 6M + marża (kupony 6- miesięczne)	5 lat	200 000	201 079	200 000	201 173
Obligacje serii N2	PLN	WIBOR 6M + marża (kupony 6- miesięczne)	4,5 roku	200 000	200 244	200 000	200 260
Obligacje serii O1	PLN	WIBOR 6M + marża (kupony 6- miesięczne)	4,5 roku	200 000	200 536	200 000	200 602
Obligacje serii S	PLN	WIBOR 6M + marża (kupony 6- miesięczne)	3 lata	100 000	100 977	-	-
Obligacje serii T	PLN	WIBOR 6M + marża (kupony 6- miesięczne)	3 lata	80 000	79 945	-	-
Euroobligacje	EUR	Oprocentowanie stałe (kupon roczny)	5 lat	250 000	1 056 512	250 000	1 105 371
Obligacje krótkoterminowe	PLN	obligacje dyskontowe	6 miesięcy, 9 miesięcy, 1 rok	279 000	276 343	435 000	431 834
Razem					2 519 632		2 594 781

20. Rezerwy

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Rezerwy na udzielone zobowiązania warunkowe w tym:	4 370	4 298
- otwarte linie kredytowe	1 547	1 792
- gwarancje	2 823	2 506
Rezerwa na świadczenia pracownicze (odprawy emerytalne i rentowe)	3 964	4 001
Rezerwa na zobowiązania i roszczenia	1 843	1 603
Razem	10 177	9 902

21. Kapitał podstawowy

(a) Zarejestrowany kapitał zakładowy

30 czerwca 2015 - niebadane							
Seria /emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	O	zwykłe	236 700	2 367	opłacone	09-01-91	01-01-92
B	O	zwykłe	1 263 300	12 633	opłacone	11-03-92	01-01-93
C	O	zwykłe	477 600	4 776	opłacone	30-12-92	01-01-93
C	O	zwykłe	22 400	224	wkład niepieniężny	30-12-92	01-01-93
D	O	zwykłe	1 300 000	13 000	opłacone	30-12-93	01-01-94
E	O	zwykłe	647 300	6 473	opłacone	30-06-94	01-01-95
E	O	zwykłe	15 500	155	wkład niepieniężny	30-06-94	01-01-95
E	O	zwykłe	37 200	372	wkład niepieniężny	30-06-94	01-01-95
F	O	zwykłe	1 500 000	15 000	opłacone	30-12-94	01-01-95
G	O	zwykłe	1 260 000	12 600	opłacone	30-06-95	01-01-96
H	O	zwykłe	670 000	6 700	opłacone	30-06-95	01-01-96
I	O	zwykłe	70 000	700	opłacone	30-06-95	01-01-96
J	O	zwykłe	1 055 000	10 550	opłacone	21-06-96	01-01-96
K	O	zwykłe	945 000	9 450	opłacone	21-06-96	01-01-96
L	O	zwykłe	1 200 000	12 000	opłacone	29-11-96	01-01-96
M	O	zwykłe	2 500 000	25 000	opłacone	07-05-98	01-01-97
N	O	zwykłe	1 853 000	18 530	opłacone	13-06-07	01-01-07
O	O	zwykłe	1 320 245	13 202	wkład niepieniężny	25-06-10	01-01-10
P	O	zwykłe	6 500 000	65 000	opłacone	15-06-12	01-01-11
Liczba akcji razem			22 873 245				
Kapitał zakładowy wg wartości nominalnej razem				228 732			
Kapitał zakładowy razem				228 732			

Wartość nominalna 10,00 zł za akcję.

Na dzień 30 czerwca 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku ogólna liczba głosów wynikająca ze wszystkich wyemitowanych przez Bank akcji wynosiła 22 873 245. Jedna akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu.

Na dzień 30 czerwca 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku kapitał zakładowy wynosił 228 732 tys. zł.

(b) Akcje własne

Na dzień 30 czerwca 2015 roku Bank posiadał 36 566 akcji własnych, w tym:

- 33 095 akcji, które nabył w 2012 roku w ramach działań stabilizacyjnych związanych z emisją akcji serii P. Wyżej wymienione akcje reprezentują 0,14% kapitału zakładowego Banku i ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku, przy czym Bank zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych nie jest uprawniony do wykonywania prawa głosu z tych akcji,
- 3 471 akcje reprezentujące 0,015% kapitału zakładowego Banku i ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku, które Bank nabył w czerwcu 2015 roku podczas sesji giełdowych na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., na

podstawie Uchwały nr 34/2015 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BOŚ S.A. z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie Programu odkupu akcji BOŚ S.A. w celu zaoferowania osobom zajmującym stanowiska kierownicze mające istotny wpływ na profil ryzyka Banku.

W ramach Programu, w okresie od 23 czerwca do 7 lipca 2015 roku, Bank nabył łącznie 4 680 akcji, które reprezentują 0,02% kapitału zakładowego i ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku.

(c) Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej wartości nominalnej pozostałej po pokryciu kosztów emisji.

Na dzień 30 czerwca 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku kapitał zapasowy wynosił 532 851 tys. zł.

22. Płatności na bazie akcji

(a) Program opcji menedżerskich

W 2012 r. w Grupie Kapitałowej BOŚ został uruchomiony trzyletni program motywacyjny dla kluczowych członków kadry menedżerskiej, tzw. program opcji menedżerskich („Program”), obejmujący lata: 2012, 2013 i 2014.

W ramach Programu kadra menedżerska Grupy BOŚ S.A. nabywa prawa do otrzymania warrantów uprawniających do nabycia akcji Banku Ochrony Środowiska S.A. po cenie nominalnej wynoszącej 35 PLN. Jeden warrant uprawnia do nabycia jednej akcji Banku Ochrony Środowiska S.A. Rozliczenie płatności następuje w instrumentach kapitałowych.

Program jest skierowany do maksymalnie 200 osób.

Program składa się z trzech serii warrantów (odpowiednio na lata 2012, 2013 i 2014), przy czym maksymalna liczba warrantów oferowanych za dany rok nie może przekroczyć 200 tysięcy. Warranty są proponowane do nabycia osobom uprawnionym w odrębnych transzach w ramach każdej serii warrantów.

Warunkiem przyznania praw do warrantów jest osiągnięcie określonych warunków rynkowych związanych z kursem akcji Banku, warunków świadczenia usług oraz spełnienia nierynkowych warunków związanych z dokonaniem (zysk na akcję oraz cele indywidualne).

W związku z niespełnieniem w 2012 r. warunku kursu akcji i warunku zysku netto na akcje, Program za 2012 r. nie został zrealizowany.

W 2013 r. dokonano modyfikacji Programu polegającej na:

- dostosowaniu wielkości wskaźnika zysku netto na akcję do zaktualizowanej strategii Domu Maklerskiego BOŚ,
- dostosowaniu wskaźnika wzrostu kursu akcji w 2013 r. do poziomu uwzględniającego wpływ sytuacji na GPW,
- wprowadzono wskaźnik indywidualnego wkładu w zysk Grupy poprzez połączenie wskaźnika zysku na akcję z kryterium zadań indywidualnych.

Celem dokonanych zmian było utrzymanie wysokiej motywacji do realizacji zadań indywidualnych, a przez to do długoterminowego budowania wartości Banku oraz złagodzenie negatywnego wpływu na powodzenie Programu elementów niezależnych od menedżerów w okresie dekonunktury na rynku.

Modyfikacja zwiększyła wartość godziwą ustalonych praw do warrantów. Krańcowy przyrost wartości godziwej (3,03 zł; data modyfikacji: 13 grudnia 2013 r.) został włączony w wycenę kwoty ujmowanej za świadczone usługi.

Program za 2013 r. zakończył się sukcesem. W okresie sprawozdawczym, po sprawdzeniu spełnienia warunków określonych w regulaminie, ustalono prawa 105 osób uprawnionych w ramach Grupy BOŚ do 200 000 warrantów serii B, w tym 90 osób w Banku do 164 400 warrantów, z czego 15 720 warrantów - z przeznaczeniem do objęcia przez członków Zarządu^(*) BOŚ S.A. W Dniu Oferty Bank zaproponował objęcie ustalonej liczby warrantów osobom uprawnionym. Termin wykonania praw do objęcia akcji serii S przez posiadaczy warrantów serii B upływa z dniem 31 grudnia 2017 r.

() w tym 4 osoby nie powołane w skład obecnej kadencji Zarządu BOŚ S.A.*

Program był kontynuowany w 2014 r. Ustalono potencjalne prawa 168 osób w ramach Grupy BOŚ S.A. do 192 320 warrantów serii C, z czego 11 320 warrantów – z przeznaczeniem do objęcia przez członków Zarządu BOŚ S.A., w dwóch datach przyznania: 31 marca 2014r. (wartość godziwa 14,08 zł) i 28 sierpnia 2014r. (wartość godziwa 4,28 zł). W 2015r. dokonano weryfikacji spełnienia warunków określonych w Regulaminie, w szczególności warunku zysku netto na akcję Banku i realizacji zadań indywidualnych. W wyniku weryfikacji, na osoby uprawnione, które spełniły warunek zysku netto na akcję i realizacji zadań indywidualnych, utworzono rezerwę w kwocie 142,8 tys. zł na poczet realizacji warrantów serii C w ramach transzy III Programu (za rok 2014).

Z uwagi na niespełnienie rynkowego warunku kursu akcji, Program za 2014 r. nie został zrealizowany.

Wartość godziwą przyznanych warrantów Bank szacuje na dzień przyznania praw dla każdej transzy, na podstawie modelu symulacji Monte Carlo. W przyjętym modelu wyceny istotny wpływ na wyznaczoną cenę mają m.in. zmienność cen akcji, bieżąca cena czy okres realizacji warrantów przez uczestnika po nabyciu uprawnień. Zmienność akcji BOŚ S.A. wyznacza się za pomocą odchylenia standardowego na podstawie historycznych cen za okres ostatnich pięciu lat poprzedzających datę przyznania praw. Otrzymana wartość opcji dyskontowana jest na datę wyceny. Czynniki dyskontowe przyjmowane do kalkulacji wyceny są tworzone przy użyciu standardowego modelu konstrukcji krzywych IRS – krzywa zerokuponowa budowana ze stawek rynku międzybankowego, kwotowań kontraktów FRA oraz z kwotowań transakcji IRS. Krzywa ta jest używana w Banku m.in. do wyceny instrumentów pochodnych.

Poniżej przedstawiono zmiany w liczbie warrantów w trakcie roku sprawozdawczego:

Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Warranty serii B	Warranty serii C
Niezrealizowane na 1 stycznia	200 000	192 320
Przyznane w ciągu roku	-	-
Umorzone w ciągu roku	-	-
Zrealizowane w ciągu roku	-	-
Wygasłe w ciągu roku	-	192 320
Niezrealizowane na dzień 30 czerwca	200 000	-
Możliwe do realizacji na 31 grudnia	200 000	-

(b) Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A. („polityka zmiennych wynagrodzeń”)

W celu wypełnienia wymogów uchwały Komisji Nadzoru Finansowego NR 258/2011 z dn. 4 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku, Bank wdrożył Politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą BOŚ S.A. a także szczegółowe rozwiązania w tym zakresie w odpowiednim regulaminie oraz umowach o pracę zawartych z członkami Zarządu. Komitet ds. Wynagrodzeń powołany przez Radę Nadzorczą Banku opiniuje politykę zmiennych wynagrodzeń, opiniuje i projektuje zasady wynagradzania członków Zarządu, opiniuje i monitoruje wynagrodzenia zmienne osób zajmujących zidentyfikowane stanowiska kierownicze.

Polityka zmiennych wynagrodzeń, obowiązująca w zmienionej formie od początku okresu sprawozdawczego, zakłada m.in.:

- wypłatę co najmniej 50% ustalonego wynagrodzenia zmiennego w akcjach Banku Ochrony Środowiska, których wartość ustala się jako średnią cenę ważoną akcji Banku w obrotach sesyjnych na GPW w okresie od 1 grudnia roku poprzedzającego rok przyznania premii do 31 stycznia roku, w którym następuje przyznanie premii. Przez akcje rozumie się:
 - (i) akcje Banku Ochrony Środowiska S.A. notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie,
 - (ii) akcje wirtualne tzw. akcje fantomowe, o wartości odpowiadającej cenie akcji notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie,
- odroczenie wypłaty 40% wynagrodzenia zmiennego w trzech równych rocznych ratach, przy czym co najmniej 50% każdej transzy jest wypłacane w akcjach Banku, a pozostała część w gotówce. Część odroczonej może zostać zmniejszona lub nie wypłacona w ogóle m.in. w sytuacji, gdy wyniki Banku znacząco odbiegają od zatwierdzonego planu finansowego na dany rok lub gdy spełnione zostały warunki, o których mowa w art. 142 ust. 1 ustawy – Prawo Bankowe.

- ocenę wyników obejmującą okres 3 lat, tak aby wysokość wynagrodzenia zależnego od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny Banku i ryzyko związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Przez wyniki rozumie się założone w strategii lub planie finansowym Banku na dany rok zadania efektywnościowe, finansowe, sprzedażowe i cele indywidualne.

W okresie sprawozdawczym oceniono wyniki i ustalono wynagrodzenia zmienne za 2014 r. zidentyfikowanym osobom mającym istotny wpływ na profil ryzyka Banku. Całkowity koszt wynagrodzeń zmiennych osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A. przysługujących za wyniki 2014 r. wyniósł 211,4 tys. zł. Członkom Zarządu^(*) BOŚ S.A. nie przyznano wynagrodzenia zmiennego za wyniki 2014 r.

Zgodnie z zawartą w Polityce zmiennych składników wynagrodzeń zasadą proporcjonalności - przyznane wynagrodzenia zmienne nie podlegały odroczeniu i zostały wypłacone w całości w gotówce.

Nadto, w okresie sprawozdawczym przyznano i wypłacono drugą (z trzech) transzę odroczonego wynagrodzenia zmiennego za wyniki 2012 r. oraz pierwszą (z trzech) transzę odroczonego wynagrodzenia zmiennego za wyniki 2013 r. w łącznej kwocie 31,2 tys. zł stanowiącej świadczenie długoterminowe. Nadto, po okresie sprawozdawczym przyznano i wypłacono wynagrodzenie zmienne odroczone tytułem drugiej transzy za 2012 r. i pierwszej transzy za 2013r. członkom Zarządu^(*) w łącznej kwocie 370,6 tys. zł.

() w tym 4 osoby nie powołane w skład obecnej kadencji Zarządu BOŚ S.A.*

Wypłata wynagrodzenia zmiennego za 2014 r. wypłaconego w okresie sprawozdawczym (211,4 tys. zł), drugiej transzy odroczonego wynagrodzenia zmiennego za 2012 r. (10 tys. zł) oraz pierwszej transzy odroczonego wynagrodzenia zmiennego za 2013 r. (21,2 tys. zł) zostały ujęte w ciężar 2014 r.

Wypłaty wynagrodzenia zmiennego odroczonego tytułem drugiej transzy za 2012 r. i pierwszej transzy za 2013 r., dokonane po okresie sprawozdawczym tj. 370,6 tys. zł zostały ujęte w ciężar 2014 r.

W okresie sprawozdawczym Bank utworzył rezerwę na wynagrodzenia zmienne za 2015 r. dla osób zajmujących stanowiska kierownicze w rozumieniu Uchwały 258/2011 KNF, w kwocie 914,8 tys. zł.

Z uwagi na wyniki roku 2014 nie ustalono części odroczonej i nie utworzono rezerwy na wypłatę części odroczonej za 2014 r.

Dom Maklerski BOŚ S.A. stosuje zasady zmiennych składników wynagrodzeń opracowane w oparciu o przepisy Rozporządzenia Ministra Finansów z dn. 2 grudnia 2011r. w sprawie zasad ustalania przez dom maklerski polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze (Dz.U. z 2011r. nr 263, poz. 1569).

23. Aktywa i zobowiązania warunkowe

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Zobowiązania warunkowe:	3 643 147	2 823 463
Finansowe, w tym:	3 274 607	2 552 680
otwarte linie kredytowe w tym:	2 558 986	2 293 236
- odwołalne	2 246 660	1 885 517
- nieodwołalne	312 326	407 719
otwarte akredytywy importowe	494 881	215 761
promesy udzielenia kredytu w tym:	41 740	43 683
- nieodwołalne	41 740	43 683
pozostałe	179 000	-
Gwarancyjne, w tym:	346 705	245 948
poręczenia i gwarancje spłaty kredytu	41 481	44 392
gwarancje właściwego wykonania kontraktu	305 224	201 556
Gwarantowanie emisji	21 835	24 835
Aktywa warunkowe:	1 099 352	282 330
Finansowe, w tym:	493 581	20 457
otwarte linie kredytowe	314 580	-
pozostałe	179 001	20 457
Gwarancyjne	598 108	254 688
Inne	7 663	7 185
Aktywa i zobowiązania warunkowe razem	4 742 499	3 105 793

24. Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o wysokiej płynności i terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące:

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014	30-06-2014 niebadane
Kasa, środki w Banku Centralnym	440 799	394 168	784 665
Lokaty w innych bankach, ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (nota 13)	244 799	13 970	172 112
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe (nota 17)	1 349 831	2 049 773	2 649 263
Razem	2 035 429	2 457 911	3 606 040

Saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera rezerwę obowiązkową utrzymywaną na rachunku w NBP. Rezerwa deklarowana do utrzymania w miesiącu czerwcu 2015 r. wynosiła 500 165 tys. zł (w grudniu 2014 r. w kwocie 476 572 tys. zł). Bank musi utrzymywać średnie saldo środków pieniężnych w miesiącu powyżej zadeklarowanej rezerwy obowiązkowej. Zgodnie z paragrafem 12 Uchwały NBP nr 42/2013 Bank może wykorzystywać środki utrzymywane na rachunku rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych.

Objaśnienie różnic pomiędzy bilansowymi zmianami stanu, a zmianami stanu tych pozycji wykazywanymi w działalności operacyjnej sprawozdania z przepływów pieniężnych

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych i zabezpieczających	96 587	38 746
Wycena pochodnych instrumentów finansowych odniesiona na kapitał z aktualizacji wyceny	-4 972	-1 945
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych razem	91 615	36 801

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane
Zmiana stanu należności od innych banków	-170 646	-127 003
Zmiana stanu należności od innych banków przyjęta do środków pieniężnych	230 829	89 878
Zmiana stanu należności od innych banków razem	60 183	-37 125

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane
Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych	704 997	-1 028 963
Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych przyjęta do środków pieniężnych	-699 942	649 679
Odsetki otrzymane od papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	-20 265	-22 472
Przesunięcie odsetek od papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności do odsetek z działalności inwestycyjnej	22 681	23 910
Wycena papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży na kapitał z aktualizacji wyceny	-31 077	7 419
Zakup papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	157 763	-
Wykup papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	-217 193	-
Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych razem	-83 036	-370 427

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane
Zmiana stanu pozostałych aktywów i podatku dochodowego	-56 355	-39 153
Odroczony podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	526	-7 560
Odroczony podatek dochodowy z tytułu wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	6 849	-1 039
Niepieniężne zmiany z tytułu wartości niematerialnych oraz rzeczowych środków trwałych	-291	-763
Zmiana stanu pozostałych aktywów i podatku dochodowego razem	-49 271	-48 515

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych i zobowiązań podporządkowanych razem	-75 206	6 070
Zapłacone odsetki od obligacji emitowanych przez Grupę	94 276	99 227
Wpływy ze sprzedaży obligacji	-454 824	-344 697
Niezrealizowane różnice kursowe	-4 379	-28 348
Przesunięcie odsetek od bankowych papierów wartościowych do działalności finansowej	-44 867	-48 783
Wykup obligacji emitowanych przez Grupę	485 000	316 500
Obligacje w spółce zależnej	-	28
Pozostałe zmiany	-	3
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych i zobowiązań podporządkowanych razem	-	-

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane
Zmiana stanu innych zobowiązań i bieżącego podatku dochodowego	46 250	77 034
Bieżące obciążenia z tytułu podatku dochodowego	-1 245	-348
Zapłacony/zwrócony podatek dochodowy	9 253	-1 450
Niepieniężne zmiany z tytułu rzeczowych środków trwałych	-650	-
Opcje menadżerskie	-878	1 129
Pozostałe zmiany	-	-3
Zmiana stanu innych zobowiązań i podatku dochodowego razem	52 730	76 362

25. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Poniżej przedstawiono wartość bilansową i godziwą aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wycenianych do wartości godziwej w sprawozdaniu finansowym:

Wyszczególnienie	Wartość bilansowa na 30-06-2015 niebadane	Wartość godziwa na 30-06-2015 niebadane	Wartość bilansowa na 31-12-2014 przekształcone	Wartość godziwa na 31-12-2014 przekształcone
AKTYWA FINANSOWE				
Należności od innych banków	517 609	515 823	346 963	345 121
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	13 206 963	12 913 083	12 489 421	12 343 144
- Kredyty w złotych polskich	9 569 651	9 394 306	9 030 853	8 935 707
- Kredyty w walutach obcych	3 637 312	3 518 777	3 458 568	3 407 437
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe - utrzymywane do terminu zapadalności	933 312	997 823	990 326	1 068 667
Dłużne papiery wartościowe, w tym:	933 312	997 823	990 326	1 068 667
- Skarb Państwa	933 312	997 823	990 326	1 068 667
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE				
Zobowiązania wobec innych banków	365 078	365 493	354 086	354 735
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	14 433 785	14 399 497	14 228 040	14 232 443
- Klientów korporacyjnych	4 810 495	4 810 318	4 501 154	4 501 831
- Klientów detalicznych	7 349 855	7 349 839	7 022 124	7 023 505
- Finansów publicznych	990 593	990 593	793 135	793 158
- Funduszy ekologicznych	49 322	49 322	584 196	584 197
- Międzynarodowych instytucji finansowych	1 181 327	1 147 232	1 292 024	1 294 345
- Pozostałych klientów	52 193	52 193	35 407	35 407
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	2 519 632	2 455 413	2 594 781	2 625 010
Zobowiązania podporządkowane	566 378	563 241	566 435	563 053

(a) Lokaty w innych bankach

Należności od innych banków obejmują lokaty międzybankowe, rachunki nostro oraz kredyty i pożyczki. Wartość godziwa lokat międzybankowych z uwagi na krótki termin realizacji (do 6 m-cy lokaty międzybankowe na stopę stałą) jest równa wartości bilansowej. Obligacje wyemitowane przez banki wyceniono według wartości godziwej z uwzględnieniem spreadu kredytowego wyznaczonego w oparciu o ostatnie porównywalne emisje przeprowadzone przez podobne banki.

(b) Kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom

Kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom przedstawiono po pomniejszeniu o odpisy z tytułu utraty wartości. W bilansie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Jako wartość godziwa kredytów jest przyjmowana ich wartość wynikająca z bieżąco oszacowanych przyszłych przepływów kapitałowo-odsetkowych (oddzielnie dla walut i oddzielnie dla PLN) wyliczonych w oparciu o efektywną stopę procentową dla każdego kredytu (z wyjątkiem kredytów o nieustalonym harmonogramie lub kredytów zagrożonych dla których jako wartość godziwa przyjmowana jest wartość bilansowa) dyskontowanych średnią efektywną stopą procentową kredytów udzielonych w ostatnich dwunastu miesiącach. Dla kredytów hipotecznych uwzględniono przedpłaty. W przypadku kredytów w walutach obcych, których Bank zaprzestał udzielania została zastosowana średnia efektywna stopa procentowa odpowiadających im kredytów udzielanych w PLN, skorygowana o różnicę pomiędzy poziomami stóp w poszczególnych walutach i PLN.

(c) Zobowiązania wobec podmiotów niebankowych

Zobowiązania w bilansie wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Jako wartość godziwa zobowiązań jest przyjmowana ich wartość wynikająca ze zdyskontowania kapitału oraz odsetek dla wszystkich depozytów średnią ważoną stopą procentową, która obowiązywała dla depozytów przyjętych w czerwcu 2015 r. Z uwagi na brak harmonogramów dla rachunków bieżących zostały one ujęte wg wartości bilansowej.

Zobowiązania (kapitał i odsetki) wobec międzynarodowych instytucji finansowych zostały zdyskontowane efektywną stopą procentową ostatnio zaciągniętego zobowiązania.

(d) Zobowiązania podporządkowane

Zobowiązania podporządkowane wycenione według wartości godziwej z uwzględnieniem zmiany spreadu kredytowego wyznaczonego w oparciu o emisję przeprowadzoną przez Bank w 2014 r.

(e) Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych wycenione według wartości godziwej z uwzględnieniem zmiany spreadu kredytowego dla obligacji w PLN wyznaczonego w oparciu o emisje przeprowadzone przez Bank w latach 2013 - 2015 dla emisji w PLN oraz w oparciu o notowanie rynkowe w przypadku euroobligacji.

(f) Zobowiązania wobec innych banków

Zobowiązania z tytułu transakcji repo zostały wykazane w wartości bilansowej. Depozyty międzybankowe, z uwagi na krótki termin zostały ujęte w wartości bilansowej, a zaciągnięte pożyczki (kapitał i odsetki) zostały zdyskontowane średnią efektywną stopą procentową zobowiązań zaciągniętych w 2014 r.

26. Podział instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej w zależności od sposobu pomiaru wartości godziwej

Wartość godziwa zgodnie z MSSF 13 definiowana jest jako cena, którą otrzymano by za zbycie składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach na głównym (lub najkorzystniejszym) rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych (tj. ceną wyjścia) bez względu na to, czy cena ta jest bezpośrednio obserwowalna lub oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny. Grupa szacując wartość godziwą uwzględnia korektę z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta.

Na dzień 30 czerwca 2015 r. oraz na 31 grudnia 2014 r. Bank dokonywał klasyfikacji aktywów oraz zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej na trzy kategorie (poziomy) według ich metody wyceny:

- Poziom 1: metoda wyceny - mark-to-market bezpośrednio z dostępnych kwotowań instrumentów na rynku. Dotyczy to kwotowanych kapitałowych i dłużnych papierów wartościowych,
- Poziom 2: metoda wyceny – mark-to-model z parametryzacją modeli w oparciu o kwotowania z aktywnego rynku dla danego typu instrumentów lub ceny uzyskane w ramach transakcji, które zostały dokonane w terminie bliskim dacie bilansowej na normalnych zasadach rynkowych. Wartość godziwą ustala się również poprzez odwołanie się do innych, podobnych instrumentów, poprzez analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych i inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku, a w przypadku instrumentów finansowych dla których brak jest możliwości wyceny po koszcie nabycia. Dotyczy to nienotowanych bankowych papierów, bonów NBP (kwotowania oparte o stopę referencyjną), kapitałowych papierów wartościowych oraz instrumentów pochodnych (w tym transakcji terminowych na papiery wartościowe) za wyjątkiem przypadków które spełniają kryteria przynależności do Poziomu 3. Dodatkowo w portfelu aktywów dostępnych do sprzedaży DM BOŚ posiada akcje jednostki gospodarczej, dla której brak jest aktywnego rynku. Z uwagi na powyższe wartość godziwa tych papierów jest oparta na modelu wyceny wypracowanym przez Spółkę, uwzględniającym porównywalne wartości dla podmiotów gospodarczych notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie,
- Poziom 3: metoda wyceny mark-to-model z parametryzacją modeli w oparciu o kwotowania z aktywnego rynku dla danego typu instrumentów oraz parametryzacją modelu na podstawie estymowanych czynników ryzyka. Dotyczy to komunalnych papierów wartościowych (wycena dokonywana na podstawie zdyskontowanych przepływów, przy czym spready kredytowe używane do wyceny wyznaczane są w oparciu o wewnętrzne ratingi), papierów innych banków (cena ustalana jest w oparciu o marżę papierów, kwotowanych na rynku na moment ustalenia ceny, emitowanych przez odpowiednio wyselekcjonowanych emitentów), nienotowanych papierów kapitałowych oraz papierów kapitałowych charakteryzujących się niską płynnością (wyceniane są metodą zdyskontowanych przepływów). W przypadku DM BOŚ są to instrumenty finansowe nabyte z zamiarem wprowadzenia ich do obrotu regulowanego. Wartość godziwa ustalana jest w oparciu o analizę sytuacji finansowej spółki z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

30-06-2015	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	23 996	4 906	-	28 902
Dłużne papiery wartościowe	15 157	290	-	15 447
Kapitałowe papiery wartościowe	8 839	4 616	-	13 455
Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczające	544	191 274	-	191 818
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży /*	2 113 339	1 349 831	597 026	4 060 196
Dłużne papiery wartościowe	2 067 784	1 349 831	561 861	3 979 476
Kapitałowe papiery wartościowe	45 555	-	35 165	80 720
Razem	2 137 879	1 547 485	597 026	4 282 390

/* z wyłączeniem kapitałowych papierów wartościowych wycenianych według ceny nabycia

30-06-2015	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu				
Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczające	455	286 844	-	287 299
Razem	455	282 647	-	283 102

**Zmiany poziomu wyceny aktywów finansowych wycenianych za pomocą metody mark –to
- model w I półroczu 2015**

Wyszczególnienie	Poziom 3
Stan na początek okresu 01-01-2015	609 056
Zakup	7 273
Sprzedaż i wykup	-21 642
Suma zysków lub strat	
- w wynik finansowy	1 297
- w pozostałych całkowitych dochodach	1 042
Przeniesienia z poziomu 3	-
Stan na koniec okresu 30-06-2015	597 026

31-12-2014	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	7 964	2 132	-	10 096
Dłużne papiery wartościowe	34	220	-	254
Kapitałowe papiery wartościowe	7 930	1 912	-	9 842
Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczające	1 948	234 752	-	236 700
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży / *	4 073 572	2 706	631 885	4 708 163
Dłużne papiery wartościowe	4 059 543	-	573 994	4 633 537
Kapitałowe papiery wartościowe	14 029	2 706	57 891	74 626
Razem	4 083 484	239 590	631 885	4 954 959

/ z wyłączeniem kapitałowych papierów wartościowych wycenianych według ceny nabycia*

31-12-2014	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu				
Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczające	341	235 253	-	235 594
Razem	341	235 253	-	235 594

**Zmiany poziomu wyceny aktywów finansowych wycenianych za pomocą metody mark –to
- model w I półroczu 2014 roku**

Wyszczególnienie	Poziom 3
Stan na początek okresu 01-01-2014	648 360
Zakup	7 840
Sprzedaż i wykup	144 563
Suma zysków lub strat	-
- w wynik finansowy	13 738
- w pozostałych całkowitych dochodach	-1 554
Przeniesienia z poziomu 3	-
Stan na koniec okresu 30-06-2014	523 821

27. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Zgodnie z wymogami MSSF 8, segmenty operacyjne zostały określone na podstawie sprawozdań wewnętrznych dotyczących komponentów jednostki gospodarczej podlegających okresowym przeglądom dokonywanym przez członka kierownictwa odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji operacyjnych. MSSF 8 definiuje segment operacyjny jako część działalności jednostki spełniający trzy kryteria:

- segment prowadzi działalność gospodarczą, w ramach której może osiągać przychody i ponosić koszty,
- wyniki działalności operacyjnej segmentu są przeglądane regularnie przez osobę podejmującą w jednostce główne decyzje operacyjne,
- odrębne informacje finansowe dla segmentu są dostępne.

Poniżej przedstawiono zasady sprawozdawczości według segmentów operacyjnych za okresy zakończone dnia 30 czerwca 2015 roku i 30 czerwca 2014 roku w podziale na następujące obszary działalności:

- 1) pion korporacji i finansów publicznych,
- 2) pion detaliczny,
- 3) działalność skarbową i inwestycyjną,
- 4) działalność maklerską,
- 5) pozostałe (nieulokowane w segmentach).

W ramach pionu korporacji i finansów publicznych prowadzona jest działalność obejmująca transakcje zawierane poprzez Centra Korporacyjne oraz Centralę Banku z klientami korporacyjnymi i klientami należącymi do sektora finansów publicznych.

Natomiast aktywność Banku w pionie detalicznym dotyczy transakcji z klientami z grupy osób prywatnych, mikroprzedsiębiorstw oraz wspólnot mieszkaniowych.

W skład obszaru działalności skarbowej i inwestycyjnej wchodzi działalność na rynku międzybankowym i dłużnych papierów wartościowych, instrumentów pochodnych, a także w obszarze inwestycji kapitałowych. Działalność skarbową i inwestycyjną obejmuje zarządzanie płynnością, ryzykiem walutowym i stóp procentowych Banku oraz rozliczenia z tytułu cen transferowych funduszy z innymi pionami (segmentami) biznesowymi.

W obszarze pozostałe (nieulokowane w segmentach) znajdują się pozycje rachunku zysków i strat, które nie zostały przypisane do żadnego z wymienionych w ppkt a-d obszarów działalności, w szczególności przychody i koszty odsetkowe oraz prowizyjne generowane z aktywów i zobowiązań związanych z klientami niesklasyfikowanymi oraz ogólne koszty administracyjne. W obszarze tym wykazywane są składniki rachunku zysków i strat dotyczące działalności spółek zależnych: BOŚ Invest Management Sp. z o.o., MS Wind Sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości Sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości Sp. z o.o. S.K.A.

Dane finansowe spółki BOŚ Eko Profit S.A. są klasyfikowane do pionu korporacji i finansów publicznych, spółki BOŚ Ekosystem sp. z o.o. do pionu detalicznego, natomiast BOS Finance AB do obszaru działalności skarbowej i inwestycyjnej.

Produkty pionów i obszarów działalności wymienionych w ppkt a-d powyżej zostały opisane w „Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. w I półroczu 2015 roku” w pkt. II ppkt. 7.

Produktami obszaru działalności skarbowej i inwestycyjnej są instrumenty finansowe, bieżące i terminowe lokaty i depozyty międzybankowe oraz klientów ALM, kredyty od innych banków oraz kredyty udzielone bankom, dłużne i kapitałowe papiery wartościowe oraz instrumenty pochodne.

Natomiast obszar działalności maklerskiej obejmuje głównie nabywanie i zbywanie papierów wartościowych na cudzy lub własny rachunek, prowadzenie rachunków papierów wartościowych, zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie oraz oferowanie papierów wartościowych w obrocie pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej.

Aktywa i pasywa obszarów określonych w ppkt a-b powyżej zostały wyodrębnione w oparciu o bazę kredytową i depozytową Banku.

I. Wynik na działalności operacyjnej pionu korporacji i finansów publicznych oraz pionu detalicznego jest wynikiem z działalności bankowej tych pionów, pomniejszonym o wartość kosztów administracyjnych przypisanych bezpośrednio do transakcji lub jednostek danego pionu, jak również kosztów alokowanych oraz odpisów z tytułu utraty wartości. Wynik finansowy uwzględnia także rozliczenia wzajemne z tytułu obsługi klientów pionu korporacji i finansów publicznych przez oddziały Banku (przypisane do pionu detalicznego).

Na wynik z działalności finansowej ww. pionów składają się m.in.

1. **Wynik z tytułu odsetek**, tj. suma różnicy pomiędzy przychodami odsetkowymi od kredytów i obligacji komunalnych klientów, a kosztami za otrzymane fundusze od ALM (działalność skarbową i inwestycyjną) oraz przychodów z transferu funduszy do ALM pomniejszonych o koszty odsetkowe zapłacone klientom Banku. Wycena funduszy uwzględnia walutę, stabilność środków i termin, które są odnoszone do krzywej rentowności. Wycena przeprowadzana jest w cyklu miesięcznym i bazuje na średniej (ze stanów dziennych) poszczególnych transakcji odsetkowych przypisanych do danego pionu odrębnie dla każdej waluty.
2. **Wynik z tytułu prowizji**, tj. różnica przychodów z opłat i prowizji oraz kosztów przypisanych do danej transakcji oraz alokowanych do obszaru działalności. Wynik uwzględnia przychody i koszty rozliczane jednorazowo oraz rozliczane w czasie metodą liniową, natomiast przychody i koszty rozliczane przy transakcji wg. efektywnej stopy procentowej odnoszone są do wyniku z tytułu odsetek.
3. **Wynik z pozycji wymiany**, tj. dochody z negocjowanych transakcji wymiany walut (terminowych i SPOT) oraz dochody z wymiany walut według tabeli kursowej Banku. Pozycja uwzględnia wynik z transakcji instrumentami pochodnymi.
4. **Wynik odpisów z tytułu utraty wartości**, tj. wynik z tytułu zmiany wartości odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i obligacji komunalnych przypisanych do danego obszaru działalności. Wynik uwzględnia zmiany z tytułu wahań kursowych portfela kredytów walutowych objętych utratą wartości.

II. Wynik finansowy obszaru działalności skarbowej i inwestycyjnej stanowi sumę wyników z obszaru działalności skarbowej oraz obszaru inwestycji kapitałowych Banku, na które składają się m.in:

1. **Wynik odsetkowy** – wyliczany jako suma wyniku odsetkowego z tytułu transakcji z klientami zewnętrznymi oraz wyniku rozliczeń z tytułu cen transferowych funduszy z innymi segmentami. Przychody i koszty odsetkowe zewnętrzne dotyczą transakcji na rynku międzybankowym (lokaty i kredyty), jak również nabywanych oraz emitowanych dłużnych papierów wartościowych. Wynik rozliczeń z tytułu cen transferowych funduszy jest różnicą pomiędzy przychodami z tytułu finansowania aktywów innych segmentów, a kosztami transferowymi za środki depozytowe otrzymane od innych segmentów.
2. **Wynik z pozycji wymiany**, uwzględnia wynik ze spekulacyjnych transakcji wymiany walut, rewaluację pozycji zabezpieczających rezerwy na kredyty walutowe oraz zmiany wyceny pozycji zabezpieczających aktywne walutowe transakcje terminowe. Pozycja uwzględnia wynik z pozycji wymiany nie przypisany innym segmentom.
3. **Wynik na działalności handlowej**, wynik z działalności ewidencjonowanej w Księdze Handlowej oraz z operacji instrumentami finansowymi, w tym typu FX SWAP.
4. **Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych** - wynik dotyczy akcji, udziałów i dłużnych papierów wartościowych oraz wyceny instrumentów finansowych.
5. **Przychody z tytułu dywidend.**

6. Różnica wartości odpisów z tytułu utraty wartości, wynik dotyczy akcji i udziałów oraz zaangażowań wobec instytucji finansowych przypisanych do obszaru działalności skarbowej i inwestycyjnej.

Wyniki Domu Maklerskiego BOŚ S.A. są zależne od koniunktury na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Poniżej przedstawiono skonsolidowane wyniki finansowe Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za okresy zakończone dnia 30 czerwca 2015 roku oraz 30 czerwca 2014 roku przypadające na przyjęte segmenty.

Lp.	Sprawozdanie przedstawiające składniki śródrocznego skonsolidowanego rachunku zysków i strat za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 - niebadane	PION KORPORACJI I FINANSÓW PUBLICZNYCH	PION DETALICZNY	DZIAŁALNOŚĆ SKARBOWA I INWESTYCYJNA	DZIAŁALNOŚĆ MAKLERSKA	POZOSTAŁE (NIEUŁOKOWANE W SEGMENTACH)	GRUPA
I.	Wynik z tytułu odsetek	72 197	33 818	12 743	2 251	-153	120 856
1.	Przychody z tytułu odsetek	218 324	165 618	-28 493	3 154	599	359 202
	- sprzedaż klientom zewnętrznym	168 644	84 925	71 243	810	-	325 622
	- sprzedaż innym segmentom	49 680	80 693	-99 736	2 344	599	33 580
2.	Koszty z tytułu odsetek	-146 127	-131 800	41 236	-903	-752	-238 346
	- sprzedaż klientom zewnętrznym	-37 549	-78 613	-88 143	-461	-	-204 766
	- sprzedaż innym segmentom	-108 578	-53 187	129 379	-442	-752	-33 580
II.	Wynik z tytułu opłat i prowizji	25 689	12 456	-66	17 518	-235	55 362
III.	Przychody z tytułu dywidend	-	-	5 122	15	-	5 137
IV.	Wynik na działalności handlowej (ze SWAP)	-	-	-2 144	1 601	-	-543
V.	Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	1 386	-	-	1 386
VI.	Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych	-	-	10 079	297	-	10 376
VII.	Wynik z pozycji wymiany	18 694	2 161	13 798	474	-	35 127
VIII.	Wynik na działalności bankowej	116 580	48 435	40 918	22 156	-388	227 701
IX.	Wynik pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	-128	736	-	-168	8 951	9 391
X.	Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	-9 283	-25 399	-1 154	-	-	-35 836
XI.	Wynik na działalności finansowej	107 169	23 772	39 764	21 988	8 563	201 256
1.	Koszty bezpośrednie	-18 851	-24 716	-3 084	-24 602	-1 206	-72 459
	Wynik po kosztach bezpośrednich	88 318	-944	36 680	-2 614	7 357	128 797
2.	Koszty pośrednie	-30 835	-39 915	-5 828	-	-2	-76 580
	Wynik po kosztach bezpośrednich i pośrednich	57 483	-40 859	30 852	-2 614	7 355	52 217
3.	Amortyzacja	-9 749	-11 689	-1 407	-3 146	-1 555	-27 546
4.	Pozostałe koszty (podatki, BFG, KNF, Usługi wzajemne)	-9 156	-8 393	-140	-2 997	-616	-21 302
XII.	Wynik finansowy brutto	38 578	-60 941	29 305	-8 757	5 184	3 369
XIII.	Obciążenia podatkowe	-7 742	10 635	-4 958	1 532	-186	-719
XIV.	Wynik finansowy netto	30 836	-50 306	24 347	-7 225	4 998	2 650
Aktywa segmentu		8 944 468	4 716 831	5 773 808	313 857	135 159	19 884 123
w tym kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz należności od innych banków		8 486 249	4 715 864	446 334	76 103	22	13 724 572
Zobowiązania segmentu		5 699 194	6 986 570	6 462 165	605 073	131 121	19 884 123
w tym zobowiązania wobec klientów oraz banków		5 696 094	6 986 053	1 594 633	469 870	52 213	14 798 863
Nakłady na aktywa trwałe i wartości niematerialne		1 749	2 165	268	1 068	-	5 250

Lp.	Sprawozdanie przedstawiające składniki śródrocznego skonsolidowanego rachunku zysków i strat za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2014 – niebadane, przekształcone	PION KORPORACJI I FINANSÓW PUBLICZNYCH	PION DETALICZNY	DZIAŁALNOŚĆ SKARBOWA I INWESTYCYJNA	DZIAŁALNOŚĆ MAKLERSKA	POZOSTAŁE (NIEUŁOKOWANE W SEGMENTACH)	GRUPA
I.	Wynik z tytułu odsetek	67 724	53 399	26 854	3 240	757	151 974
1.	Przychody z tytułu odsetek	258 209	177 418	-29 103	4 618	757	411 899
	- sprzedaż klientom zewnętrznym	184 788	101 836	88 220	462	1	375 307
	- sprzedaż innym segmentom	73 421	75 582	-117 323	4 156	756	36 592
2.	Koszty z tytułu odsetek	-190 485	-124 019	55 957	-1 378	-	-259 925
	- sprzedaż klientom zewnętrznym	-54 636	-56 866	-111 091	-740	-	-223 333
	- sprzedaż innym segmentom	-135 849	-67 153	167 048	-638	-	-36 592
II.	Wynik z tytułu opłat i prowizji	23 031	13 585	16	12 995	-1 097	48 530
III.	Przychody z tytułu dywidend	-	-	4 474	35	-	4 509
IV.	Wynik na działalności handlowej (ze SWAP)	-	-	9 745	7 992	-	17 737
V.	Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-552	-	-	-552
VI.	Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych	2 543	-	14 772	-	-	17 315
VII.	Wynik z pozycji wymiany	13 566	3 756	-3 274	376	23	14 447
VIII.	Wynik na działalności bankowej	106 864	70 740	52 035	24 638	-317	253 960
IX.	Wynik pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	-223	30	-	1 647	-1 269	185
X.	Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	-4 378	-20 908	286	-	-1	-25 001
XI.	Wynik na działalności finansowej	102 263	49 862	52 321	26 285	-1 587	229 144
1.	Koszty bezpośrednie	-21 885	-29 869	-3 088	-22 407	-80	-77 329
	Wynik po kosztach bezpośrednich	80 378	19 993	49 233	3 878	-1 667	151 815
2.	Koszty pośrednie i usługi wzajemne	-29 959	-36 957	-6 032	-	-2	-72 950
	Wynik po kosztach bezpośrednich i pośrednich	50 419	-16 964	43 201	3 878	-1 669	78 865
3.	Amortyzacja	-8 888	-10 322	-709	-3 529	-269	-23 717
4.	Pozostałe koszty (podatki, BFG, KNF)	-5 985	-4 392	-163	-2 605	-144	-13 289
XII.	Wynik finansowy brutto	35 546	-31 678	42 329	-2 256	-2 082	41 859
XIII.	Obciążenia podatkowe	-6 983	5 952	-8 405	950	578	-7 908
XIV.	Wynik finansowy netto	28 563	-25 726	33 924	-1 306	-1 504	33 951
Aktywa segmentu		7 685 435	4 732 787	6 703 539	230 230	166 205	19 518 196
w tym kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz należności od innych banków		7 227 151	4 732 763	267 531	16 664	16 280	12 260 389
Zobowiązania segmentu		6 698 268	5 445 500	6 627 720	572 279	174 429	19 518 196
w tym zobowiązania wobec klientów oraz banków		6 694 158	5 445 478	1 895 311	453 131	62 300	14 550 378
Nakłady na aktywa trwałe i wartości niematerialne		6 147	7 569	920	1 855	20 627	37 118

28. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Na dzień 30 czerwca 2015 r. Bank Ochrony Środowiska S.A. pełnił rolę dominującą nad jednostkami bezpośrednio zależnymi: Domem Maklerskim BOŚ S.A., BOŚ Eko Profit S.A., BOS Finance AB, BOŚ Invest Management sp. z o.o., BOŚ Ekosystem sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. spółka komandytowo akcyjna oraz jednostką zależną w sposób pośredni (podmiot zależny od BOS Eko Profit S.A.) MS Wind sp. z o.o.

Jednostką dominującą wobec BOŚ S.A. był Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW).

Za podmioty powiązane uznaje się również kluczowy personel kierowniczy.

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi nie odbiegają od warunków rynkowych.

(a) Opis transakcji z głównym akcjonariuszem Banku – NFOŚiGW

Na dzień 30 czerwca 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej nie posiadał w Banku rachunków bieżących i terminowych.

Na dzień 30 czerwca 2015 roku wartość środków powierzonych na kredyty przez NFOŚiGW wynosiła 249 tys. zł, a na koniec 2014 roku wartość tychże środków wynosiła 251 tys. zł.

NFOŚiGW udzielał dopłat do odsetek dla klientów, które wynosiły na dzień 30 czerwca 2015 roku 1 076 tys. zł. Na dzień 30 czerwca 2014 roku odsetki te wynosiły 1 565 tys. zł.

Ponadto, NFOŚiGW jest podmiotem powiązanym ze Skarbem Państwa. Bank zawiera transakcje z jednostkami powiązanymi ze Skarbem Państwa – głównie z jednostkami sektora finansów publicznych.

(b) Informacje dotyczące kredytów i depozytów Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Grupy Kapitałowej BOŚ S.A.

W ramach działalności operacyjnej przeprowadzone transakcje z członkami organu zarządzającego i kluczowym personelem kierowniczym obejmują przede wszystkim kredyty i depozyty. Salda poszczególnych pozycji bilansu na dzień 30 czerwca 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku oraz koszty i przychody za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku oraz 30 czerwca 2014 roku zaprezentowano poniżej:

Kluczowy personel kierowniczy

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Stan kredytów	9	-
Udzielone zobowiązania z tytułu linii kredytowych	26	28
Stan depozytów	469	1 204

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane
Koszty odsetek od depozytów	17	12

Kluczowy personel kierowniczy korzysta z kredytów i depozytów na warunkach ogólnych oferty Banku.

Ponadto wartość instrumentów finansowych na rachunkach inwestycyjnych kluczowego personelu kierowniczego na dzień 30 czerwca 2015 roku wynosiła 235 tys. zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2014 roku 761 tys. zł.

(c) Świadczenia kluczowego personelu kierowniczego Grupy Kapitałowej BOŚ S.A.

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane
------------------	--	--

Zarząd Banku

- krótkoterminowe świadczenia pracownicze *\	2 044	3 460
w tym: płatności na bazie akcji ***\	-	700
- długoterminowe świadczenia pracownicze **\	245	541
w tym: płatności na bazie akcji ****\	-	73
- świadczenia po okresie zatrudnienia	70	61
Razem	2 359	4 062

Rada Nadzorcza Banku

- krótkoterminowe świadczenia pracownicze	703	717
Razem	703	717

Wynagrodzenia z tyt. pełnienia funkcji we władzach jednostek podporządkowanych, w tym:	33	271
- krótkoterminowe świadczenia pracownicze	33	271

*\ Na krótkoterminowe świadczenia pracownicze składają się wynagrodzenia zasadnicze, inne świadczenia oraz rezerwy na nieodroczoną część premii, które podlegają w całości rozliczeniu przed upływem 12 miesięcy od końca rocznego okresu sprawozdawczego, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę.

**\ W pozycji „długoterminowe świadczenia pracownicze” ujęto rezerwy na długoterminowy program opcji menedżerskich oraz na odroczone wypłaty premii.

***\ Wartość płatności krótkoterminowych na bazie akcji stanowi część kosztów wynagrodzeń, ujętych zgodnie z MSSF2 w okresie sprawozdawczym w rachunku zysków i strat Banku, stanowiących rozliczenie części premii w akcjach BOŚ S.A. wg realnego kursu na GPW.

****\ Wartość płatności długoterminowych na bazie akcji stanowi część kosztów wynagrodzeń, ujętych zgodnie z MSSF2 w okresie sprawozdawczym w rachunku zysków i strat Banku, stanowiących rozliczenie w czasie wartości godziwej instrumentów przypadające na opcje na akcje.

29. Rodzaj oraz kwoty pozycji wpływających na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy netto lub przepływy środków pieniężnych, które są nietypowe ze względu na ich rodzaj, wielkość lub wywierany wpływ

15 stycznia 2015 roku Narodowy Bank Szwajcarii (SNB) podjął nieoczekiwaną przez rynki finansowe decyzję o zaprzestaniu obrony kursu EUR/CHF na poziomie 1,2. Na skutek decyzji SNB nastąpił gwałtowny wzrost kursu franka szwajcarskiego w stosunku do innych walut. Bezpośrednim efektem tego zdarzenia była konieczność złożenia przez Bank u swoich kontrahentów dodatkowych depozytów zabezpieczających - nie miało to istotnego wpływu na płynność Banku oraz możliwości rozliczenia z kontrahentami. Zdarzenie to miało istotny wpływ na działalność Domu Maklerskiego BOŚ S.A. W związku z niesymetrycznością depozytów zabezpieczających pomiędzy transakcjami klientów, a transakcjami zabezpieczającymi z dostawcą płynności oraz brakiem możliwości zamknięcia pozycji zabezpieczających, Dom Maklerski BOŚ S.A. poniósł na tych transakcjach stratę netto w wysokości 11.340 tys. zł. Kwota ta stanowi około 55% zysku netto Spółki za rok 2014. Powyższe zdarzenie nie miało wpływu na stabilność prowadzonej przez Dom Maklerski BOŚ S.A. działalności.

W roku 2014 nie wystąpiły nietypowe zdarzenia mające znaczący wpływ na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy netto lub przepływy środków pieniężnych Grupy.

30. Rodzaj oraz kwoty zmian wartości szacunkowych kwot, które były podawane w poprzednich okresach śródrocznych bieżącego roku obrotowego lub zmiany wartości szacunkowych podawanych w poprzednich latach obrotowych, jeśli wywierają one istotny wpływ na bieżący okres śródroczny

W pierwszym półroczu 2015 roku nie wystąpiły zmiany założeń będących podstawą do wyliczeń wartości szacunkowych kwot podawanych w poprzednich okresach śródrocznych bieżącego roku obrotowego oraz poprzednich latach obrotowych.

31. Wyplacone dywidendy (łącznie lub w przeliczeniu na jedną akcję), z podziałem na akcje zwykłe i pozostałe akcje

Dywidenda za rok 2014 nie była wypłacona. Zwołane na 10 czerwca 2015 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. przeznaczyło zysk netto za 2014 r. w wysokości 60 828 122,11 zł na kapitał zapasowy. Jednocześnie Walne Zgromadzenie przeznaczyło kwotę 2 434 796,97 zł z kapitału zapasowego na pokrycie strat z lat ubiegłych.

32. Istotne zdarzenia następujące po zakończeniu pierwszego półrocza 2015 roku, które nie zostały odzwierciedlone w sprawozdaniu finansowym

W dniu 2 lipca 2015 r. Rada Nadzorcza Banku podjęła uchwałę w sprawie powołania p. Dariusza Daniluka - dotychczasowego Wiceprezesa Zarządu, p.o. Prezesa Zarządu - na stanowisko Prezesa Zarządu BOŚ S.A. Uchwała wchodzi w życie z dniem uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego – stosownie do postanowień art. 22b ust.1 Ustawy Prawo bankowe.

Rada Nadzorcza Banku, na posiedzeniu w dniu 2 lipca 2015 r., wybrała ze swego grona na Przewodniczącego Rady Nadzorczej Pana Jacka Czesława Cieplucha.

W związku z tym, na dzień 2 lipca 2015 roku, skład Rady Nadzorczej Banku przedstawiał się następująco:

Jacek Czesław Ciepluch – Przewodniczący Rady
Piotr Bogdan Kaczyński – Wiceprzewodniczący Rady
Adam Grzegorz Wasiak – Sekretarz Rady
Członkowie:
Bartosz Zbigniew Januszewski
Józef Koziół
Marek Ignacy Mielczarek
Ryszard Ochwat
Adam Aleksander Wojtaś.

W dniu 5 sierpnia 2015 r. Sejm przyjął Ustawę o szczególnych zasadach restrukturyzacji walutowych kredytów mieszkaniowych w związku ze zmianą kursu walut obcych do waluty polskiej oraz o zmianie niektórych ustaw (Ustawa). Biorąc pod uwagę, iż Ustawa jest w trakcie procesu legislacyjnego, nie jest znany termin wejścia jej w życie, ani jej ostateczny kształt.

W przypadku wejścia w życie Ustawy w obecnym kształcie kredytobiorcy będą mieli możliwość skorzystania z preferencyjnego przewalutowania kredytów walutowych na złotowe w terminie do 30 czerwca 2020 r. Koszty przewalutowania w 90% pokryłby bank, a w 10% kredytobiorca. Przewalutowanie kredytów walutowych następowałoby po kursie z dnia sporządzenia umowy restrukturyzacyjnej. Z uprawnienia do restrukturyzacji będą mogli skorzystać kredytobiorcy spełniający szczegółowe warunki określone w Ustawie.

Można przyjąć że, o ile Ustawa weszłaby w życie w obecnym kształcie, to miałaby istotny wpływ na wyniki finansowe Banku. Niemniej ostateczny kształt Ustawy nie jest znany, i co za tym idzie, na tym etapie niemożliwe jest precyzyjne określenie jej wpływu na sytuację finansową Banku.

33. Skutek zmian w strukturze jednostki gospodarczej w ciągu pierwszego półrocza 2015 roku, łącznie z połączeniem jednostek gospodarczych, przejęciem lub sprzedażą jednostek zależnych i inwestycji długoterminowych, restrukturyzacją i zaniechaniem działalności

W pierwszym półroczu 2015 roku nie miały miejsca przejęcia lub sprzedaż jednostek grupy kapitałowej banku.

W pierwszym półroczu 2015 r. Bank Ochrony Środowiska S.A. nabył mniejszościowy udział w spółce BOŚ Invest Management sp. z o.o. Udział Banku w kapitale zakładowym jak również udział w głosach na zgromadzeniu wspólników tej spółki na dzień 30 czerwca 2015 r. wynosił 100%.

W pierwszym półroczu 2015 r. Bank Ochrony Środowiska S.A. objął 9 udziałów spółki S.W.I.F.T. scrl w ramach wykonania zobowiązań wynikających z umowy członkostwa w S.W.I.F.T.

Na dzień 30 czerwca 2015 r. BOŚ posiada łącznie 10 udziałów spółki S.W.I.F.T. scrl, co stanowi 0,01% udziału w kapitale zakładowym jak również udziału w głosach na zgromadzeniu wspólników tej spółki.

Podpisy członków Zarządu BOŚ S.A.

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja	Podpis
18.08.2015 r.	Dariusz Daniluk	Wiceprezes Zarządu – pełniący obowiązki Prezesa Zarządu
18.08.2015 r.	Stanisław Kolasiński	Wiceprezes – pierwszy zastępca Prezesa Zarządu
13.08.2015 r.	Paweł Kazimierz Lemańczyk	Wiceprezes Zarządu

II. Śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe Banku

Śródroczny rachunek zysków i strat Banku

Działalność kontynuowana	Nota	2 kwartał okres od 01-04-2015 do 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	2 kwartał okres od 01-04-2014 do 30-06-2014 niebadane przekształcone	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane przekształcone
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	7	157 908	324 074	190 346	375 073
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	7	-97 970	-205 714	-115 915	-227 514
Wynik z tytułu odsetek		59 938	118 360	74 431	147 559
Przychody z tytułu opłat i prowizji	8	22 667	44 504	21 736	43 527
Koszty z tytułu opłat i prowizji	8	-2 825	-6 161	-3 841	-7 407
Wynik z tytułu opłat i prowizji		19 842	38 343	17 895	36 120
Przychody z tytułu dywidend	9	5 122	13 622	4 474	14 874
Wynik na działalności handlowej		-7 092	-3 123	6 186	12 420
Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych		75	10 079	16 433	17 315
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń		518	1 386	-669	-552
Wynik z pozycji wymiany		22 818	34 652	6 240	14 048
Pozostałe przychody operacyjne		2 942	3 780	1 747	3 163
Pozostałe koszty operacyjne		-4 325	-6 673	-1 891	-5 873
Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości	10	-21 533	-35 836	-14 185	-25 001
Ogólne koszty administracyjne		-83 044	-161 402	-80 236	-157 016
Wynik na działalności operacyjnej		-4 739	13 188	30 425	57 057
Zysk brutto		-4 739	13 188	30 425	57 057
Obciążenia podatkowe		1 496	-862	-5 412	-9 177
- część bieżąca		1	-66	1	-9
- część odroczone		1 495	-796	-5 413	-9 168
Zysk netto		-3 243	12 326	25 013	47 880
Zysk na akcję Banku w trakcie okresu (w zł)			12 326		47 880
- podstawowy	11		0,54		2,10
- rozwodniony	11		0,54		2,09

Działalność zaniechana w okresie 6 miesięcy zakończonym dnia 30 czerwca 2015 roku oraz w roku 2014 nie wystąpiła.

Noty przedstawione na stronach od 82 do 101 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego.

Śródroczne sprawozdanie z całkowitych dochodów Banku

Wyszczególnienie	2 kwartał okres od 01-04-2015 do 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	2 kwartał okres od 01-04-2014 do 30-06-2014 niebadane przekształcone	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane przekształcone
Zysk netto	-3 243	12 326	25 013	47 880
Składniki przenoszone do rachunku zysków i strat	-35 613	-30 805	2 087	2 773
Zysk / strata z tyt. wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży	-41 742	-33 059	3 421	5 368
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	-2 225	-4 972	-845	-1 945
Podatek odroczony	8 354	7 226	-489	-650
Składniki nie przenoszone do rachunku zysków i strat	0	0	-	-
Całkowity dochód ogółem	-38 856	-18 479	27 100	50 653

Noty przedstawione na stronach od 82 do 101 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego.

Śródroczne sprawozdanie z sytuacji finansowej Banku

AKTYWA	Nota	30-06-2015 niebadane	31-12-2014 przekształcone
Kasa, środki w Banku Centralnym		440 758	394 155
Należności od innych banków		445 759	264 975
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu		15 032	-
Pochodne instrumenty finansowe		173 485	201 044
Pochodne instrumenty zabezpieczające		10 980	21 823
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	12	13 259 786	12 522 615
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe:		4 988 820	5 695 783
– dostępne do sprzedaży		4 055 508	4 705 457
– utrzymywane do terminu zapadalności		933 312	990 326
Inwestycje w jednostkach zależnych		88 292	88 148
Aktywa przeznaczone do sprzedaży		50	-
Wartości niematerialne		142 438	153 705
Rzeczowe aktywa trwałe		38 888	46 542
Aktywa z tytułu podatku dochodowego		36 467	28 328
- bieżące		1 708	-
- odroczone		34 759	28 328
Inne aktywa		55 821	57 054
Aktywa razem		19 696 576	19 474 172

ZOBOWIĄZANIA	Nota	30-06-2015 niebadane	31-12-2014 przekształcone
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		20	38
Zobowiązania wobec innych banków		365 078	354 086
Pochodne instrumenty finansowe		247 850	191 555
Pochodne instrumenty zabezpieczające		37 907	41 504
Zobowiązania wobec klientów		14 382 079	14 156 607
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych		2 519 563	2 594 700
Zobowiązania podporządkowane		566 378	566 435
Rezerwy	13	8 889	9 032
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	3 939
Pozostałe zobowiązania		81 804	49 813
Zobowiązania razem		18 209 568	17 967 709

KAPITAŁ WŁASNY	30-06-2015 niebadane	31-12-2014 przekształcone
Kapitał podstawowy:	759 653	759 751
- Kapitał zakładowy	228 732	228 732
- Akcje własne	-1 260	-1 162
- Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	532 181	532 181
Kapitał z aktualizacji wyceny	-3 621	27 184
Zyski zatrzymane	730 976	719 528
Kapitał własny razem	1 487 008	1 506 463
Kapitał własny i zobowiązania razem	19 696 576	19 474 172

Noty przedstawione na stronach od 82 do 101 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego.

Śródroczne sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Banku

	Kapitał podstawowy				Zyski zatrzymane			
	Kapitał zakładowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostały kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka	Niepodzielony wynik finansowy	Razem kapitał własny
Stan na 01-01-2015 r.	228 732	-1 162	532 181	27 184	618 641	48 302	52 585	1 506 463
Wynik netto	-	-	-	-	-	-	12 326	12 326
Pozostałe całkowite dochody	-	-	-	-30 805	-	-	-	-30 805
Całkowity dochód ogółem	-	-	-	-30 805	-	-	12 326	-18 479
Nabycie akcji własnych	-	-98	-	-	-	-	-	-98
Opcje menadżerskie (Nota 14)	-	-	-	-	-878	-	-	-878
Podział wyniku, w tym:	-	-	-	-	58 393	-	-58 393	-
Przeniesienie wyniku na pozostałe kapitały	-	-	-	-	60 828	-	-60 828	-
Pokrycie straty z lat ubiegłych	-	-	-	-	-2 435	-	2 435	-
Stan na 30-06-2015 r. - niebadane	228 732	-1 260	532 181	-3 621	676 156	48 302	6 518	1 487 008
Stan na 01-01-2014	228 732	-1 162	532 220	20 677	563 670	48 302	50 362	1 442 801
Strata z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	-5 469	-5 469
Stan na 01-01-2014	228 732	-1 162	532 220	20 677	563 670	48 302	44 893	1 437 332
Wynik netto	-	-	-	-	-	-	47 880	47 880
Pozostałe całkowite dochody	-	-	-	2 773	-	-	-	2 773
Całkowity dochód ogółem	-	-	-	2 773	-	-	47 880	50 653
Nabycie akcji własnych	-	-1 146	-	-	-	-	-	-1 146
Opcje menadżerskie (Nota 14)	-	-	-	-	1 129	-	-	1 129
Podział wyniku, w tym:	-	-	-	-	52 797	-	-52 797	-
Przeniesienie wyniku na pozostałe kapitały	-	-	-	-	62 911	-	-62 911	-
Pokrycie straty z lat ubiegłych	-	-	-	-	-10 114	-	10 114	-
Stan na 30-06-2014 r. - niebadane	228 732	-2 308	532 220	23 450	617 596	48 302	39 976	1 487 968

Noty przedstawione na stronach od 82 do 101 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego.

Śródroczne sprawozdanie z przepływów pieniężnych Banku

Metoda pośrednia	Za okres 6 miesięcy zakończony	
	30-06-2015 niebadane	30-06-2014 niebadane przekształcone
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		
Zysk brutto	13 188	57 057
Korekty razem:	-395 640	629 962
Amortyzacja	22 422	19 919
Odsetki z działalności inwestycyjnej	-22 681	-23 910
Odsetki z działalności finansowej	44 879	48 815
Niezrealizowane różnice kursowe z działalności finansowej	4 691	28 639
Dywidendy otrzymane, w tym dywidendy od jednostek zależnych wykazane w działalności inwestycyjnej	-13 622	-14 874
Dywidendy otrzymane od akcji w portfelu papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	-8 500	-10 400
	5 122	4 474
Zmiana stanu papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	-15 032	-35 782
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu wyceny pochodnych instrumentów finansowych i zabezpieczających	-15 032	-35 782
	86 128	36 150
Zmiana stanu należności od innych banków	49 288	-38 158
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-737 171	23 025
Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych	-83 052	-370 077
Zmiana stanu aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-50	-
Zmiana stanu pozostałych aktywów	170	19 772
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków i Banku Centralnego	10 974	-129 916
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	225 472	1 004 731
Zmiany stanu rezerw	-143	-508
Zmiana stanu innych zobowiązań	32 679	54 212
Zapłacony podatek dochodowy	-5 714	3 450
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	-382 452	687 019
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		
Wpływy	245 958	32 872
Wykup papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	217 193	-
Odsetki otrzymane od papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	20 265	22 472
Dywidendy otrzymane	8 500	10 400
Wydatki	-161 917	-16 973
Nabycie akcji w jednostce zależnej	-7	-2 356
Nabycie wartości niematerialnych	-2 686	-10 542
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	-1 461	-4 075
Nabycie papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	-157 763	-
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	84 041	15 899

Metoda pośrednia	Za okres 6 miesięcy zakończony	
	30-06-2015 niebadane	30-06-2014 niebadane przekształcone
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		
Wpływy	454 824	344 697
Wpływy z obligacji emitowanych przez Bank	454 824	344 697
Wydatki	-579 680	-417 186
Nabycie akcji własnych	-98	-1 146
Wykup obligacji emitowanych przez Bank	-485 000	-316 500
Odsetki zapłacone od obligacji emitowanych przez Bank w tym:	-94 582	-99 540
- obligacji podporządkowanych	-13 849	-8 964
Inne wydatki finansowe	-	-
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-124 856	-72 489
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO, RAZEM	-423 267	630 429
BILANSOWA ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I EKWIWALENTÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	-423 267	630 429
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK OKRESU	2 455 124	2 973 336
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC OKRESU w tym:	2 031 857	3 603 765
- środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania	500 165	493 480

Noty przedstawione na stronach od 82 do 101 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego.

Informacja dodatkowa do śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego Banku

1. Podstawowe informacje o Banku Ochrony Środowiska S.A.

Podstawowe informacje o Banku Ochrony Środowiska S.A., w tym o zmianach w składzie Zarządu Banku zostały opisane w nocie 1 do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku.

2. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe BOŚ S.A. za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku zostało w dniu 13 sierpnia 2015 roku zatwierdzone przez Zarząd Banku do publikacji w dniu 19 sierpnia 2015 roku.

Niniejsze śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe publikowane jest łącznie ze skonsolidowanym śródrocznym skróconym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku.

3. Informacje o przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości przy sporządzaniu sprawozdania finansowego

Śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe Banku Ochrony Środowiska S.A. (Bank, BOŚ S.A.) obejmuje:

- śródroczny rachunek zysków i strat Banku za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku, dane porównawcze za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2014 roku, a także dane za okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku i dane porównawcze za okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2014 roku – które nie były przedmiotem przeglądu ani badania przez biegłego rewidenta,
- śródroczne sprawozdanie z całkowitych dochodów Banku za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku, dane porównawcze za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2014 roku oraz dane za okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku i dane porównawcze za okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2014 roku – które nie były przedmiotem przeglądu ani badania przez biegłego rewidenta,
- śródroczne sprawozdanie z sytuacji finansowej Banku na dzień 30 czerwca 2015 roku oraz dane porównawcze na dzień 31 grudnia 2014 roku,
- śródroczne sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Banku za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku oraz za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2014 roku,
- śródroczne sprawozdanie z przepływów pieniężnych Banku za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku oraz dane porównawcze za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2014 roku,
- dodatkowe noty objaśniające.

Niniejsze śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 34 „Śródroczna Sprawozdawczość Finansowa” zatwierdzonym przez UE („MSR 34”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w Unii Europejskiej proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Bank działalność, w zakresie stosowanych przez Bank zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które zostały wydane przez RMSR, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE z uwzględnieniem stanowiska Ministerstwa Finansów z dnia 11 lutego 2015 roku oraz stanowiska Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 12 lutego 2015 roku w sprawie ujmowania opłat wnoszonych przez banki na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

Niniejsze śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Bank w dającej się przewidzieć przyszłości, tj.

co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego. Na dzień zatwierdzenia niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Bank w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź ograniczania dotychczasowej działalności.

Śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie ze śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku.

Stosowane przez Bank zasady rachunkowości zostały szczegółowo opisane w notce 3 do Roczego Sprawozdania Finansowego Banku Ochrony Środowiska S.A. za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku.

Zasady rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego Banku są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Banku za 2014 rok.

4. Dane porównawcze

Bank wprowadził zmiany do uprzednio publikowanych sprawozdań finansowych na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 30 czerwca 2014 roku. Dane porównawcze zostały zaprezentowane w notce 5.

5. Korekty błędów dotyczących poprzednich okresów

Na dzień 30 czerwca 2015 roku Bank dokonał korekty błędów lat poprzednich wynikającego z nieprawidłowego rozliczania przychodów z tytułu opłat wnoszonych przez klientów w ramach oferty specjalnej. Zmiany wynikające z korekty błędów w uprzednio publikowanych sprawozdaniach finansowych na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 30 czerwca 2014 roku zostały zaprezentowane poniżej:

Pozycja w rachunku zysków i strat	Tytuł	6 miesięcy zakończonych		
		30-06-2014		30-06-2014
		dane opublikowane	wpływ korekty	dane zaprezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	Zmiana prezentacji przychodów z tytułu rozliczonej prowizji wg ESP	373 671	1 402	375 073
Wynik z tytułu odsetek		146 157	1 402	147 559
Przychody z tytułu opłat i prowizji	Korekta przychodów z tytułu prowizji do rozliczenia w czasie	46 035	-2 508	43 527
Wynik z tytułu opłat i prowizji		38 628	-2 508	36 120
Wynik na działalność operacyjną		58 163	-1 106	57 057
Zysk brutto		58 163	-1 106	57 057
Obciążenia podatkowe		-9 387	210	-9 177
- część odroczone	Zmiana obciążeń z tyt. podatku odroczonego	-9 378	210	-9 168
Zysk netto		48 776	-896	47 880

Pozycja w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	Tytuł	6 miesięcy zakończonych		
		30-06-2014		30-06-2014
		dane opublikowane	wpływ korekty	dane zaprezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym
Zysk netto	Korekta przychodów z tytułu prowizji do rozliczenia w czasie	48 776	-896	47 880
Całkowity dochód ogółem		51 549	-896	50 653

Pozycja w nocie zysk przypadający na jedną akcję	Tytuł	6 miesięcy zakończonych		
		30-06-2014		30-06-2014
		dane opublikowane	wpływ korekty	dane zaprezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym
Zysk netto		48 776	-896	47 880
Podstawowy zysk na akcję (wyrażony w zł, gr.)		2,14		2,10

Pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Tytuł	31-12-2014		
		31-12-2014		31-12-2014
		dane opublikowane	wpływ korekty	dane zaprezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Prowizje rozliczane w czasie	12 529 785	-7 170	12 522 615
Aktywa z tytułu podatku dochodowego		26 966	1 362	28 328
- odroczone		26 966	1 362	28 328
Aktywa razem		19 479 980	-5 808	19 474 172
Zyski zatrzymane		725 336	-5 808	719 528
Kapitał własny razem		1 512 271	-5 808	1 506 463
Kapitał własny i zobowiązania razem		19 479 980	-5 808	19 474 172

6. Zarządzanie kapitałem

6.1. Cele, polityka i procesy zarządzania kapitałem

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest utrzymywanie, w sposób ciągły, kapitału na poziomie adekwatnym do skali i struktury działalności Banku.

Fundusze własne Banku na dzień 30 czerwca 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku, przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Fundusze własne	1 754 438	1 721 396
Kapitał Tier I (fundusze podstawowe)	1 317 144	1 272 208
Kapitał Tier II (fundusze uzupełniające)	437 294	449 188

Wartość funduszy własnych została wyznaczona zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej CRR, obowiązującym od 1 stycznia 2014 roku.

Fundusze własne Banku składają się z funduszy podstawowych Tier I oraz funduszy uzupełniających Tier II. W Banku nie są identyfikowane elementy dodatkowego kapitału Tier 1. W strukturze funduszy własnych Banku dominuje kapitał podstawowy Tier I.

Zgodnie z art. 128 pkt. 1 ust. 2 Prawa Bankowego Bank utrzymuje fundusze własne na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:

- suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie,
- oszacowana przez Bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny).

Bank szacuje kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyk występujących w działalności Banku w oparciu modele wewnętrzne dla ryzyka kredytowego i ryzyka operacyjnego, wymóg regulacyjny dla ryzyka rynkowego oraz dodatkowo szacuje kapitał wewnętrzny dla tych ryzyk II filara, których poziom został oceniony jako istotny.

Poziom kapitału wewnętrznego kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Kapitał wewnętrzny	1 377 757	1 253 276

6.2. Kalkulacja wymogów kapitałowych

Bank Ochrony Środowiska S.A. wyznacza wymogi w zakresie funduszy własnych zgodnie z obowiązującym od 01.01.2014 r. Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26.06.2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR).

Całkowity wymóg w zakresie funduszy własnych, stanowiący sumę wymogów z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Całkowity wymóg w zakresie funduszy własnych, w tym:	1 107 930	998 998
- wymóg z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta	1 040 577	933 909
- wymóg z tytułu ryzyka rynkowego (w odniesieniu do instrumentów dłużnych)	7 660	4 876
- wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego	54 853	54 853
- wymóg z tytułu ryzyka korekty wyceny kredytowej	4 840	5 360

6.3. Deklaracja zgodności z wymogami w zakresie adekwatności kapitałowej

Zgodnie z art. 92 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26.06.2013 r. (CRR), Bank jest zobowiązany utrzymywać łączny współczynnik kapitałowy na poziomie co najmniej 8 %. Współczynnik kapitału Tier I powinien wynosić co najmniej 6 %. Kalkulacja współczynników dokonywana była na podstawie art. 92 ust. 2 CRR.

Poziom współczynników kapitałowych kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Łączny współczynnik kapitałowy	12,67%	13,78%
Współczynnik kapitału Tier I	9,51%	10,19%

W 2006 roku, w toku postępowania administracyjnego związanego z uzyskaniem przez NFOŚiGW zezwolenia na wykonywanie prawa głosu z akcji Banku, NFOŚiGW zobowiązał się wobec KNF do utrzymania współczynnika wypłacalności Banku (zwanego obecnie łącznym współczynnikiem kapitałowym) na poziomie co najmniej 12%. Postępowanie administracyjne, na potrzeby którego NFOŚiGW zaciągnął wobec KNF zobowiązanie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, było prowadzone w związku z odkupieniem przez NFOŚiGW akcji Banku posiadanych przez Skandinaviska Enskilda Banken. Bank uwzględnia potrzeby kapitałowe wynikające z zobowiązania nałożonego przez KNF w planach finansowych oraz strategii Banku.

7. Wynik z tytułu odsetek

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane przekształcone
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze:		
Kredytów i pożyczek, w tym od:	245 940	276 627
- Banków	167	859
- Klientów, w tym:	245 773	275 768
- korporacyjnych	119 097	116 548
- detalicznych	85 384	102 156
- finansów publicznych	41 292	57 064
Instrumentów finansowych, w tym:	76 652	96 714
- dostępnych do sprzedaży	50 115	66 617
- utrzymywanych do terminu zapadalności	22 681	23 910
- przeznaczonych do obrotu	3 856	6 187
Transakcji zabezpieczających	1 482	1 732
Razem	324 074	375 073

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze:		
Lokat przyjętych, depozytów i rachunków bankowych, w tym od:	133 993	144 390
- Banków	1 330	2 158
- Klientów, w tym:	132 663	142 232
- korporacyjnych	43 539	66 295
- detalicznych	78 819	56 873
- finansów publicznych	9 767	12 446
- funduszy ekologicznych	538	6 596
- pozostałych	-	22
Kredytów i pożyczek, w tym od:	3 336	5 802
- Banków	450	618
- Klientów	2 886	5 184
Środków funduszy z przeznaczeniem na kredyty	1 614	4 004
Instrumentów finansowych - dłużne papiery własnej emisji	66 771	73 318
Razem	205 714	227 514

8. Wynik z tytułu opłat i prowizji

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane przekształcone
Przychody z tytułu opłat i prowizji		
Opłaty za obsługę rachunków klientów, inne operacje rozliczeniowe w obrocie krajowym i zagranicznym	23 800	29 339
Prowizje od kredytów	16 985	10 924
Prowizje od gwarancji i akredytywy	3 719	3 264
Razem	44 504	43 527
Koszty z tytułu opłat i prowizji		
Opłaty z tytułu kart płatniczych	2 704	3 827
Prowizje płacone innym bankom w obrocie gotówkowym	256	331
Opłaty od rachunków bieżących	2 082	2 301
Opłaty z tytułu świadczonych usług przez Euronet	338	-
Pozostałe opłaty	781	948
Razem	6 161	7 407

Bank nie prowadził działalności powierniczej w pierwszym półroczu 2015 roku oraz w 2014 roku.

9. Przychody z tytułu dywidend

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	5 122	4 474
Inwestycje w jednostkach zależnych	8 500	10 400
Razem	13 622	14 874

W kwocie dywidendy za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku znajduje się dywidenda od spółki Kemipol Sp. z o. o. w wysokości 4 881 tys. zł, od spółki WODKAN Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. w wysokości 241 tys. zł oraz od jednostek zależnych: Dom Maklerski BOŚ S.A. w wysokości 6 500 tys. zł oraz BOŚ Eko Profit S.A. w wysokości 2 000 tys. zł.

W analogicznym okresie 2014 roku Bank otrzymał 4 308 tys. zł tytułem wypłaty dywidendy przez Kemipol Sp. z o. o., 166 tys. zł od spółki WODKAN Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. oraz od jednostek zależnych: Dom Maklerski BOŚ S.A. 7 500 tys. zł i BOŚ Eko Profit S.A. 2 900 tys. zł.

10. Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (dotworzenie)	-	-10
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, w tym:	-1 554	225
Na należności bilansowe (rozwiązanie/ dotworzenie)	-1 554	225
Kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz zobowiązania pozabilansowe, w tym:	-34 282	-25 216
Na należności bilansowe (rozwiązanie/dotworzenie), w tym:	-34 210	-25 954
Kredyty udzielone klientom detalicznym	-25 243	-20 815
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	-9 115	-5 182
Kredyty udzielone finansom publicznym	148	43
Na zobowiązania pozabilansowe (rozwiązanie/dotworzenie), w tym:	-72	738
Kredyty udzielone klientom detalicznym	-266	-74
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	193	810
Kredyty udzielone finansom publicznym	1	2
Razem	-35 836	-25 001

Wynik odpisów kredytów i pożyczek klientów na należności bilansowe:

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane
Wycena indywidualna	-14 237	-10 889
Wycena grupowa	-19 973	-15 065
Razem	-34 210	-25 954

11. Zysk przypadający na jedną akcję

(a) Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane przekształcone
Zysk netto	12 326	47 880
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tysiącach)	22 840	22 843
Podstawowy zysk na akcję (wyrażony w zł, gr.)	0,54	2,10

(b) Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2014 niebadane przekształcone
Zysk netto	12 326	47 880
Średnia ważona liczba akcji zwykłych powiększona o średnią ważoną liczbę akcji z tytułu opcji na akcje (w tysiącach)	22 840	22 893
Rozwodniony zysk na akcję (wyrażony w zł, gr.)	0,54	2,09

12. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane			31-12-2014 przekształcone		
	Kredyty i pożyczki brutto	Minus odpisy aktualizujące	Kredyty i pożyczki netto	Kredyty i pożyczki brutto	Minus odpisy aktualizujące	Kredyty i pożyczki netto
Kredyty udzielone klientom detalicznym	4 899 952	180 109	4 719 843	4 839 812	158 386	4 681 426
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	6 309 818	149 810	6 160 008	5 412 172	155 856	5 256 316
Kredyty udzielone finansom publicznym	2 380 087	174	2 379 913	2 586 628	1 766	2 584 862
Kredyty i pożyczki	13 589 857	330 093	13 259 764	12 838 612	316 008	12 522 604
Pozostałe należności	22	-	22	11	-	11
Należności razem	13 589 879	330 093	13 259 786	12 838 623	316 008	12 522 615

Zmiany stanu odpisów aktualizujących na utratę wartości kredytów i pożyczek

Wyszczególnienie	Kredyty udzielone klientom detalicznym	Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	Kredyty udzielone finansom publicznym	Razem
Stan na początek okresu 01-01-2015	158 386	155 856	1 766	316 008
Zwiększenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	84 365	69 243	20	153 628
Zmniejszenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	-59 122	-60 128	-168	-119 418
Kredyty odpisane jako nieściągalne w tym:	-3 520	-15 161	-1 444	-20 125
-Kredyty spisane - przeniesione do pozabilansu	-	-34	-	-34
-Zbycie wierzytelności funduszom sekurytyzacyjnym	-3 260	-14 412	-2	-17 674
Stan na koniec okresu 30-06-2015 - niebadane	180 109	149 810	174	330 093
Stan na początek okresu 01-01-2014	128 974	173 524	2 096	304 594
Zwiększenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	87 569	67 325	218	155 112
Zmniejszenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	-66 754	-62 143	-261	-129 158
Kredyty odpisane jako nieściągalne w tym:	-1 500	-3 383	-4	-4 887
-Kredyty spisane - przeniesione do pozabilansu	-	-	-	-
-Zbycie wierzytelności funduszom sekurytyzacyjnym	-1 356	-	-	-1 356
Stan na koniec okresu 30-06-2014 - niebadane	148 289	175 323	2 049	325 661

13. Rezerwy

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Rezerwy na udzielone zobowiązania warunkowe w tym:	4 370	4 298
- otwarte linie kredytowe	1 547	1 792
- gwarancje	2 823	2 506
Rezerwa na świadczenia pracownicze - odprawy emerytalne i rentowe	3 964	4 001
Rezerwa na zobowiązania i roszczenia	555	733
Razem	8 889	9 032

14. Płatności na bazie akcji

(a) Program opcji menedżerskich

W 2012 r. w Grupie Kapitałowej BOŚ został uruchomiony trzyletni program motywacyjny dla kluczowych członków kadry menedżerskiej, tzw. program opcji menedżerskich („Program”), obejmujący lata: 2012, 2013 i 2014.

W ramach Programu kadra menedżerska Grupy BOŚ S.A. nabywa prawa do otrzymania warrantów uprawniających do nabycia akcji Banku Ochrony Środowiska S.A. po cenie nominalnej wynoszącej 35 PLN. Jeden warrant uprawnia do nabycia jednej akcji Banku Ochrony Środowiska S.A. Rozliczenie płatności następuje w instrumentach kapitałowych.

Program jest skierowany do maksymalnie 200 osób.

Program składa się z trzech serii warrantów (odpowiednio na lata 2012, 2013 i 2014), przy czym maksymalna liczba warrantów oferowanych za dany rok nie może przekroczyć 200 tysięcy. Warranty są proponowane do nabycia osobom uprawnionym w odrębnych transzach w ramach każdej serii warrantów.

Warunkiem przyznania praw do warrantów jest osiągnięcie określonych warunków rynkowych związanych z kursem akcji Banku, warunków świadczenia usług oraz spełnienia nierynkowych warunków związanych z dokonaniem (zysk na akcję oraz cele indywidualne).

W związku z niespełnieniem w 2012 r. warunku kursu akcji i warunku zysku netto na akcje, Program za 2012 r. nie został zrealizowany.

W 2013 r. dokonano modyfikacji Programu polegającej na:

- dostosowaniu wielkości wskaźnika zysku netto na akcję do zaktualizowanej strategii Domu Maklerskiego BOŚ,
- dostosowaniu wskaźnika wzrostu kursu akcji w 2013 r. do poziomu uwzględniającego wpływ sytuacji na GPW,
- wprowadzono wskaźnik indywidualnego wkładu w zysk Grupy poprzez połączenie wskaźnika zysku na akcję z kryterium zadań indywidualnych.

Celem dokonanych zmian było utrzymanie wysokiej motywacji do realizacji zadań indywidualnych, a przez to do długoterminowego budowania wartości Banku oraz złagodzenie negatywnego wpływu na powodzenie Programu elementów niezależnych od menedżerów w okresie dekonunktury na rynku.

Modyfikacja zwiększyła wartość godziwą ustalonych praw do warrantów. Krańcowy przyrost wartości godziwej (3,03 zł; data modyfikacji: 13 grudnia 2013 r.) został włączony w wycenę kwoty ujmowanej za świadczone usługi.

Program za 2013 r. zakończył się sukcesem. W okresie sprawozdawczym, po sprawdzeniu spełnienia warunków określonych w regulaminie, ustalono prawa 105 osób uprawnionych w ramach Grupy BOŚ do 200 000 warrantów serii B, w tym 90 osób w Banku do 164 400 warrantów, z czego 15 720 warrantów - z przeznaczeniem do objęcia przez członków Zarządu^(*) BOŚ S.A. W Dniu Oferty Bank zaproponował objęcie ustalonej liczby warrantów osobom uprawnionym. Termin wykonania praw do objęcia akcji serii S przez posiadaczy warrantów serii B upływa z dniem 31 grudnia 2017 r.

() w tym 4 osoby nie powołane w skład obecnej kadencji Zarządu BOŚ S.A.*

Program był kontynuowany w 2014 r. Ustalono potencjalne prawa 168 osób w ramach Grupy BOŚ S.A. do 192 320 warrantów serii C, w tym 151 osób w Banku do 166 620 warrantów, z czego 11 320 warrantów – z przeznaczeniem do objęcia przez członków Zarządu BOŚ S.A., w dwóch datach przyznania: 31 marca 2014r. (wartość godziwa 14,08 zł) i 28 sierpnia 2014r. (wartość godziwa 4,28 zł). W 2015r. dokonano weryfikacji spełnienia warunków określonych w Regulaminie, w szczególności warunku zysku netto na akcję Banku i realizacji zadań indywidualnych. W wyniku weryfikacji, na osoby uprawnione, które spełniły warunek zysku netto na akcję i realizacji zadań indywidualnych, utworzono rezerwę w kwocie 142,8 tys. zł na poczet realizacji warrantów serii C w ramach transzy III Programu (za rok 2014).

Z uwagi na niespełnienie rynkowego warunku kursu akcji, Program za 2014 r. nie został zrealizowany.

Wartość godziwą przyznanych warrantów Bank szacuje na dzień przyznania praw dla każdej transzy, na podstawie modelu symulacji Monte Carlo. W przyjętym modelu wyceny istotny wpływ na wyznaczoną cenę mają m.in. zmienność cen akcji, bieżąca cena czy okres realizacji warrantów przez uczestnika po nabyciu uprawnień. Zmienność akcji BOŚ S.A. wyznacza się za pomocą odchylenia standardowego na podstawie historycznych cen za okres ostatnich pięciu lat poprzedzających datę przyznania praw. Otrzymana wartość opcji dyskontowana jest na datę wyceny. Czynniki dyskontowe przyjmowane do kalkulacji wyceny są tworzone przy użyciu standardowego modelu konstrukcji krzywych IRS – krzywa zerokuponowa budowana ze stawek rynku międzybankowego, kwotowań kontraktów FRA oraz z kwotowań transakcji IRS. Krzywa ta jest używana w Banku m.in. do wyceny instrumentów pochodnych.

Poniżej przedstawiono zmiany w liczbie warrantów w trakcie roku sprawozdawczego:

Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Warranty serii B	Warranty serii C
Niezrealizowane na 1 stycznia	164 400	166 620
Przyznane w ciągu roku	-	-
Umorzone w ciągu roku	-	-
Zrealizowane w ciągu roku	-	-
Wygasłe w ciągu roku	-	166 620
Niezrealizowane na dzień 30 czerwca	164 400	-
Możliwe do realizacji na 31 grudnia	164 400	-

(b) Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A. („polityka zmiennych wynagrodzeń”)

W celu wypełnienia wymogów uchwały Komisji Nadzoru Finansowego NR 258/2011 z dn. 4 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku, Bank wdrożył Politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą BOŚ S.A. a także szczegółowe rozwiązania w tym zakresie w odpowiednim regulaminie oraz umowach o pracę zawartych z członkami Zarządu. Komitet ds. Wynagrodzeń powołany przez Radę Nadzorczą Banku opiniuje politykę zmiennych wynagrodzeń, opiniuje i projektuje zasady wynagradzania członków Zarządu, opiniuje i monitoruje wynagrodzenia zmienne osób zajmujących zidentyfikowane stanowiska kierownicze.

Polityka zmiennych wynagrodzeń, obowiązująca w zmienionej formie od początku okresu sprawozdawczego, zakłada m.in.:

- wypłatę co najmniej 50% ustalonego wynagrodzenia zmiennego w akcjach Banku Ochrony Środowiska, których wartość ustala się jako średnią cenę ważoną akcji Banku w obrotach sesyjnych na GPW w okresie od 1 grudnia roku poprzedzającego rok przyznania premii do 31 stycznia roku, w którym następuje przyznanie premii. Przez akcje rozumie się:
 - (i) akcje Banku Ochrony Środowiska S.A. notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie,
 - (ii) akcje wirtualne tzw. akcje fantomowe, o wartości odpowiadającej cenie akcji notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie,
- odroczenie wypłaty 40% wynagrodzenia zmiennego w trzech równych rocznych ratach, przy czym co najmniej 50% każdej transzy jest wypłacane w akcjach Banku, a pozostała część w gotówce. Część odroczonej może zostać zmniejszona lub nie wypłacona w ogóle m.in. w sytuacji, gdy wyniki Banku znacząco odbiegają od zatwierdzonego planu finansowego na dany rok lub gdy spełnione zostały warunki, o których mowa w art. 142 ust. 1 ustawy – Prawo Bankowe.

- ocenę wyników obejmującą okres 3 lat, tak aby wysokość wynagrodzenia zależnego od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny Banku i ryzyko związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Przez wyniki rozumie się założone w strategii lub planie finansowym Banku na dany rok zadania efektywnościowe, finansowe, sprzedażowe i cele indywidualne.

W okresie sprawozdawczym oceniono wyniki i ustalono wynagrodzenia zmienne za 2014 r. zidentyfikowanym osobom mającym istotny wpływ na profil ryzyka Banku. Całkowity koszt wynagrodzeń zmiennych osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A. przysługujących za wyniki 2014 r. wyniósł 211,4 tys. zł. Członkom Zarządu^(*) BOŚ S.A. nie przyznano wynagrodzenia zmiennego za wyniki 2014 r.

Zgodnie z zawartą w Polityce zmiennych składników wynagrodzeń zasadą proporcjonalności - przyznane wynagrodzenia zmienne nie podlegały odroczeniu i zostały wypłacone w całości w gotówce.

Nadto, w okresie sprawozdawczym przyznano i wypłacono drugą (z trzech) transzę odroczonego wynagrodzenia zmiennego za wyniki 2012 r. oraz pierwszą (z trzech) transzę odroczonego wynagrodzenia zmiennego za wyniki 2013 r. w łącznej kwocie 31,2 tys. zł stanowiącej świadczenie długoterminowe. Nadto, po okresie sprawozdawczym przyznano i wypłacono wynagrodzenie zmienne odroczone tytułem drugiej transzy za 2012r. i pierwszej transzy za 2013r członkom Zarządu^(*) w łącznej kwocie 370,6 tys. zł.

() w tym 4 osoby nie powołane w skład obecnej kadencji Zarządu BOŚ S.A.*

Wypłata wynagrodzenia zmiennego za 2014 r. wypłaconego w okresie sprawozdawczym (211,4 tys. zł), drugiej transzy odroczonego wynagrodzenia zmiennego za 2012 r. (10 tys. zł) oraz pierwszej transzy odroczonego wynagrodzenia zmiennego za 2013 r. (21,2 tys. zł) zostały ujęte w ciężar 2014 r.

Wypłaty wynagrodzenia zmiennego odroczonego tytułem drugiej transzy za 2012 r. i pierwszej transzy za 2013 r., dokonane po okresie sprawozdawczym tj. 370,6 tys. zł zostały ujęte w ciężar 2014 r.

W okresie sprawozdawczym Bank utworzył rezerwę na wynagrodzenia zmienne za 2015 r. dla osób zajmujących stanowiska kierownicze w rozumieniu Uchwały 258/2011 KNF, w kwocie 914,8 tys. zł.

Z uwagi na wyniki roku 2014 nie ustalono części odroczonej i nie utworzono rezerwy na wypłatę części odroczonej za 2014 r.

15. Aktywa i zobowiązania warunkowe

Wyszczególnienie	30-06-2015 niebadane	31-12-2014
Zobowiązania warunkowe:	5 058 310	4 278 884
a) finansowe, w tym:	3 305 183	2 600 555
otwarte linie kredytowe, w tym:	2 589 562	2 341 111
- odwoławalne	2 277 236	1 933 392
- nieodwoławalne	312 326	407 719
otwarte akredytywy importowe	494 881	215 761
promesy udzielenia kredytu, w tym:	41 740	43 683
- nieodwoławalne	41 740	43 683
Pozostałe	179 000	-
b) gwarancyjne, w tym:	1 731 292	1 653 494
poręczenia i gwarancje spłaty kredytu	41 481	44 392
gwarancje właściwego wykonania kontraktu	322 002	201 556
gwarancja dla spółki zależnej	1 367 809	1 407 546
c) gwarantowanie emisji	21 835	24 835
Aktywa warunkowe:	1 091 689	275 145
a) finansowe, w tym:	493 581	20 457
otwarte linie kredytowe	314 580	
pozostałe	179 001	20 457
b) gwarancyjne	598 108	254 688
Aktywa i zobowiązania warunkowe razem	6 149 999	4 554 029

16. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Na dzień 30 czerwca 2015 r. Bank Ochrony Środowiska S.A. pełnił rolę dominującą nad jednostkami bezpośrednio zależnymi: Domem Maklerskim BOŚ S.A., BOŚ Eko Profit S.A., BOS Finance AB, BOŚ Invest Management sp. z o.o., BOŚ Ekosystem sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. spółka komandytowo akcyjna oraz jednostką zależną w sposób pośredni (podmiot zależny od BOS Eko Profit S.A.) MS Wind sp. z o.o.

Jednostką dominującą wobec BOŚ S.A. był Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Za podmioty powiązane uznaje się również kluczowy personel kierowniczy.

Opis transakcji z jednostkami powiązanymi (jednostkami zależnymi)

Dom Maklerski BOŚ S.A.

Oddziały Banku prowadzą rachunki bieżące i lokat terminowych Domu Maklerskiego BOŚ S.A. Transakcje wykonywane na rachunkach bieżących to przede wszystkim wpłaty i wypłaty gotówkowe klientów Spółki. W ramach wolnych środków na koniec każdego dnia zakładane są standardowo depozyty terminowe O/N oprocentowane w oparciu o stawkę WIBOR.

Wyżej wymienione transakcje mają charakter czasowy, zawarte zostały z uwagi na wewnętrzne potrzeby Banku, na zasadach rynkowych.

BOŚ Eko Profit S.A.

Bank prowadzi rachunki bieżące i lokat terminowych BOŚ Eko Profit S.A. Wyżej wymienione transakcje zawarte zostały z uwagi na wewnętrzne potrzeby Banku, na zasadach rynkowych.

BOS Finance AB

Na dzień 30 czerwca 2015 r. Bank posiadał umowę kaucji z BOS Finance AB. Umowa zawarta została z uwagi na wewnętrzne potrzeby Banku, na zasadach rynkowych.

BOŚ Invest Management sp. z o.o.

Bank prowadzi rachunki bieżące i lokat terminowych BOŚ Invest Management sp. z o.o. ponadto w pierwszym półroczu 2015 r. Bank realizował ze spółką umowę najmu budynku biurowego w Warszawie. Wyżej wymienione transakcje i umowa najmu zawarte zostały z uwagi na wewnętrzne potrzeby Banku, na zasadach rynkowych.

BOŚ Nieruchomości sp. z o.o.

Bank prowadzi rachunki bieżące BOŚ Nieruchomości sp. z o.o.

BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A.

Bank prowadzi rachunki bieżące i lokat terminowych BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A. ponadto w pierwszym półroczu 2015 r. Bank realizował ze spółką umowę najmu powierzchni biurowej w Warszawie. Wyżej wymienione transakcje i umowa najmu zawarte zostały z uwagi na wewnętrzne potrzeby Banku, na zasadach rynkowych.

BOŚ Ekosystem sp. z o.o.

Bank prowadzi rachunki bieżące BOŚ Ekosystem sp. z o.o. Wyżej wymienione transakcje zawarte zostały z uwagi na wewnętrzne potrzeby Banku, na zasadach rynkowych.

MS Wind sp. z o.o.

Bank prowadzi rachunki bieżące, rachunek techniczny, rachunek kaucyjny i depozyty O/N spółki MS Wind sp. z o.o., udzielił spółce kredytów: inwestycyjnego i obrotowego, gwarancji oraz otworzył akredytywy na zlecenie MS Wind Sp. z o.o. Ponadto Spółka zawarła z bankiem umowy skarbowe: IRS, FX Forward, FX Spot i realizuje je w postaci zawartych kontraktów. Wyżej wymienione transakcje z Bankiem zawarte zostały na zasadach rynkowych.

Według stan dzień 30 czerwca 2015 roku

30-06-2015 niebadane	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Pochodne instrumenty finansowe	Inne aktywa	Rzeczowe aktywa trwałe	Wartość firmy	Zobowiązania wobec klientów	Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	Pochodne Instrumenty finansowe	Zobowiązania warunkowe
Jednostki zależne									
Dom Maklerski BOŚ S.A.	29 938	-	64	-	-	367 718	69	-	47 378
BOŚ Eko Profit S.A.	2	-	1	-	-	1 489	-	-	18
BOS Finance AB	-	-	-	-	-	1 057 411	-	-	1 363 180
BOŚ Invest Management sp. z o. o.	-	-	20 709	1 805	-	9 294	-	-	3 450
BOŚ Nieruchomości sp. z o.o.	-	-	-	-	10	14	-	-	-
BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A.	-	-	-	-	25	32 840	-	-	-
BOŚ Ekosystem sp. z o.o.	-	-	-	-	10	3 744	-	-	-
Jednostka pośrednio zależna									
MS Wind sp. z o.o.	27 199	2 653	-	-	-	3 045	-	13	1 136
Razem	57 139	2 653	20 774	1 805	45	1 475 555	69	13	1 415 162

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku

31-12-2014	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Pochodne instrumenty finansowe	Rzeczowe aktywa trwałe	Wartość firmy	Zobowiązania wobec klientów	Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	Pozostałe zobowiązania	Zobowiązania warunkowe
Jednostki zależne								
Dom Maklerski BOŚ S.A.	12 017		-	-	331 214	82	25	65 127
BOŚ Eko Profit S.A.	-		-	-	3 267	-	-	20
BOS Finance AB	-		-	-	1 106 944	-	-	1 385 248
BOŚ Nieruchomości Sp. z o.o. S.K.A.	-		-	25	696	-	863	-
BOŚ Nieruchomości Sp. z o.o.	-		-	10	36	-	-	-
BOŚ Invest Management sp. z o. o.	-		1 895	-	12 910	-	522	3 450
BOŚ Ekosystem sp. z o.o.	-		-	10	971	-	-	-
Jednostka pośrednio zależna								
MS Wind sp. z o.o.	27 549	3 911	-	-	2 337	-	-	1 577
Razem	39 566	3 911	1 895	45	1 458 375	82	1 410	1 455 422

Przychody i koszty za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2015 roku

30-06-2015 niebadane	Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	Koszty z tytułu odsetek i podobne koszty	Przychody z tytułu opłat i prowizji	Przychody z tytułu dywidend	Wynik na działalności handlowej	Pozostałe przychody operacyjne	Ogólne koszty administra- cyjne
Jednostki zależne							
Dom Maklerski BOŚ S.A.	211	-2 344	428	6 500	-42	69	-5
BOŚ Eko Profit S.A.	-	-12	-	2 000	-	44	-
BOS Finance AB	-	-29 681	-	-	-	-	-
BOŚ Invest Management sp. z o. o.	-	-107	35	-	-	-	-4 550
BOŚ Nieruchomości sp. z o.o.	-	-	-	-	-	1	-
BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A.	-	-1	1	-	-	-	-337
BOŚ Ekosystem sp. z o.o.	-	-1	1	-	-	-	-
Jednostka pośrednio zależna							
MS Wind sp. z o. o.	596	-17	4	-	-937	-	-
Razem	807	-32 163	469	8 500	-979	114	-4 892

Przychody i koszty za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2014 roku

30-06-2014 niebadane	Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	Koszty z tytułu odsetek i podobne koszty	Przychody z tytułu opłat i prowizji	Przychody z tytułu dywidend	Wynik na działalności handlowej	Pozostałe przychody operacyjne	Ogólne koszty administra- cyjne
Jednostki zależne							
Dom Maklerski BOŚ S.A.	471	-4 162	457	7 500	-26	71	-12
BOŚ Eko Profit S.A.	-	-171	-	2 900	-	50	-
BOS Finance AB	-	-31 236	-	-	-	-	-
BOŚ Invest Management sp. z o. o.	-	-411	18	-	-	-	-4 407
BOŚ Nieruchomości sp. z o.o.	-	-	-	-	-	1	-
BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A.	-	-3	-	-	-	-	-1 136
BOŚ Ekosystem sp. z o.o.	-	-	-	-	-	-	-
Jednostka pośrednio zależna							
MS Wind sp. z o. o.	105	-19	92	-	2 675	-	-
Razem	576	-36 002	567	10 400	2 649	122	-5 555

17. Sezonowość lub cykliczność działalności w okresie śródrocznym

Działalność Banku nie podlega sezonowości ani cykliczności.

18. Rodzaj oraz kwoty pozycji wpływających na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy netto lub przepływy środków pieniężnych, które są nietypowe ze względu na ich rodzaj, wielkość lub wywierany wpływ

15 stycznia 2015 roku Narodowy Bank Szwajcarii (SNB) podjął nieoczekiwaną przez rynki finansowe decyzję o zaprzestaniu obrony kursu EUR/CHF na poziomie 1,2. Na skutek decyzji SNB nastąpił gwałtowny wzrost kursu franka szwajcarskiego w stosunku do innych walut. Bezpośrednim efektem tego zdarzenia była konieczność złożenia przez Bank u swoich kontrahentów dodatkowych depozytów zabezpieczających - nie miało to istotnego wpływu na płynność Banku oraz możliwości rozliczenia z kontrahentami.

W roku 2014 nie wystąpiły nietypowe zdarzenia mające znaczący wpływ na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy netto lub przepływy środków pieniężnych Banku.

19. Rodzaj oraz kwoty zmian wartości szacunkowych kwot, które były podawane w poprzednich okresach śródrocznych bieżącego roku obrotowego lub zmiany wartości szacunkowych podawanych w poprzednich latach obrotowych, jeśli wywierają one istotny wpływ na bieżący okres śródroczny

W pierwszym półroczu 2015 roku nie wystąpiły zmiany założeń będących podstawą do wyliczeń wartości szacunkowych kwot podawanych w poprzednich okresach śródrocznych bieżącego roku obrotowego oraz poprzednich latach obrotowych.

20. Wyplacone dywidendy (łącznie lub w przeliczeniu na jedną akcję), z podziałem na akcje zwykłe i pozostałe akcje

Dywidenda za rok 2014 nie była wypłacona. Zwołane na 10 czerwca 2015 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. przeznaczyło zysk netto za 2014 r. w wysokości 60 828 122,11 zł na kapitał zapasowy. Jednocześnie Walne Zgromadzenie przeznaczyło kwotę 2 434 796,97 zł z kapitału zapasowego na pokrycie strat z lat ubiegłych.

21. Istotne zdarzenia następujące po zakończeniu pierwszego półrocza 2015 roku, które nie zostały odzwierciedlone w sprawozdaniu finansowym

W dniu 2 lipca 2015 r. Rada Nadzorcza Banku podjęła uchwałę w sprawie powołania p. Dariusza Daniluka - dotychczasowego Wiceprezesa Zarządu, p.o. Prezesa Zarządu - na stanowisko Prezesa Zarządu BOŚ S.A. Uchwała wchodzi w życie z dniem uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego – stosownie do postanowień art. 22b ust.1 Ustawy Prawo bankowe.

Rada Nadzorcza Banku, na posiedzeniu w dniu 2 lipca 2015 r., wybrała ze swego grona na Przewodniczącego Rady Nadzorczej Pana Jacka Czesława Cieplucha.

W związku z tym, na dzień 2 lipca 2015 roku, skład Rady Nadzorczej Banku przedstawiał się następująco:

Jacek Czesław Ciepluch – Przewodniczący Rady
Piotr Bogdan Kaczyński – Wiceprzewodniczący Rady
Adam Grzegorz Wasiak – Sekretarz Rady
Członkowie:
Bartosz Zbigniew Januszewski
Józef Koziół

Marek Ignacy Mielczarek
Ryszard Ochwat
Adam Aleksander Wojtaś.

W dniu 5 sierpnia 2015 r. Sejm przyjął Ustawę o szczególnych zasadach restrukturyzacji walutowych kredytów mieszkaniowych w związku ze zmianą kursu walut obcych do waluty polskiej oraz o zmianie niektórych ustaw (Ustawa). Biorąc pod uwagę, iż Ustawa jest w trakcie procesu legislacyjnego, nie jest znany termin wejścia jej w życie, ani jej ostateczny kształt.

W przypadku wejścia w życie Ustawy w obecnym kształcie kredytobiorcy będą mieli możliwość skorzystania z preferencyjnego przewalutowania kredytów walutowych na złotowe w terminie do 30 czerwca 2020 r. Koszty przewalutowania w 90% pokryłby bank, a w 10% kredytobiorca. Przewalutowanie kredytów walutowych następowałoby po kursie z dnia sporządzenia umowy restrukturyzacyjnej. Z uprawnienia do restrukturyzacji będą mogli skorzystać kredytobiorcy spełniający szczegółowe warunki określone w Ustawie.

Można przyjąć że, o ile Ustawa weszłaby w życie w obecnym kształcie, to miałaby istotny wpływ na wyniki finansowe Banku. Niemniej ostateczny kształt Ustawy nie jest znany, i co za tym idzie, na tym etapie niemożliwe jest precyzyjne określenie jej wpływu na sytuację finansową Banku.

22. Skutek zmian w strukturze jednostki gospodarczej w ciągu pierwszego półrocza 2015 roku, łącznie z połączeniem jednostek gospodarczych, przejęciem lub sprzedażą jednostek zależnych i inwestycji długoterminowych, restrukturyzacją i zaniechaniem działalności

W pierwszym półroczu 2015 roku nie miały miejsca przejęcia lub sprzedaż jednostek grupy kapitałowej banku.

W pierwszym półroczu 2015 r. Bank Ochrony Środowiska S.A. nabył mniejszościowy udział w spółce BOŚ Invest Management sp. z o.o. Udział Banku w kapitale zakładowym jak również udział w głosach na zgromadzeniu wspólników tej spółki na dzień 30 czerwca 2015 r. wynosił 100%.

W pierwszym półroczu 2015 r. Bank Ochrony Środowiska S.A. objął 9 udziałów spółki S.W.I.F.T. scrl w ramach wykonania zobowiązań wynikających z umowy członkostwa w S.W.I.F.T.

Na dzień 30 czerwca 2015 r. BOŚ posiada łącznie 10 udziałów spółki S.W.I.F.T. scrl, co stanowi 0,01% udziału w kapitale zakładowym jak również udziału w głosach na zgromadzeniu wspólników tej spółki.

Podpisy członków Zarządu BOŚ S.A.

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja	Podpis
18.08.2015 r.	Dariusz Daniluk	Wiceprezes Zarządu – pełniący obowiązki Prezesa Zarządu
18.08.2015 r.	Stanisław Kolasiński	Wiceprezes – pierwszy zastępca Prezesa Zarządu
13.08.2015 r.	Paweł Kazimierz Lemańczyk	Wiceprezes Zarządu